

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
Strategic Studies Center, National Defence Studies Institute

จุดสาร

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ SSC Journal

11th year 4th issue (July - September 2021)
ปีที่ 11 ฉบับที่ 4 (กรกฎาคม - กันยายน 2564)

5

แนวทางของสหภาพยุโรป
ในการจัดการ
ความท้าทายจากจีน

19

สถานการณ์ภายใน
ประเทศรัสเซีย

25

สถานการณ์
การก่อการร้าย

บทนำ

ฉาก การเปลี่ยนแปลงของโลกที่ได้ก้าวเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ ทำให้พลวัตของภัยคุกคามทั้งตามแบบ (Traditional Threats : TTs) และภัยคุกคามไม่ตามแบบ (Non – Traditional Threats : NTTs) มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น อาทิ การก่อการร้าย ยาเสพติด การค้ามนุษย์ ภัยคุกคามด้านระบาดวิทยา ภัยคุกคามด้านเศรษฐกิจ ตลอดจนถึงภัยพิบัติธรรมชาติ โดยภัยคุกคามเหล่านี้ได้ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติในทุกด้าน ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา การทหาร วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการพลังงานและสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศยังได้เชื่อมโยงโลกไว้ด้วยกันทั้งหมด ทำให้ช่องว่างของขอบเขตรัฐถูกหลอมจนยากที่จะแยกพรมแดนได้ชัดเจน เรื่องภายในประเทศหนึ่งกลายเป็นผลกระทบต่อประเทศอื่น ๆ อย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ปรากฏการณ์หรือปัญหาในที่ต่าง ๆ ไม่เป็นเพียงเรื่องเฉพาะภายในประเทศหนึ่งอีกต่อไป แต่กลายเป็นประเด็นร่วมกันของโลก ด้วยเหตุนี้ประเทศไทยจึงมีอาจหลีกเลี่ยงไม่จากความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่กำลังเกิดขึ้นในโลกไปได้ ต้องมีการปรับตัวให้พร้อมเผชิญหน้ากับความท้าทายรูปแบบใหม่ ๆ ที่จะเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อพลังอำนาจของชาติและความมั่นคงของประเทศ

ศูนย์ ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ (ศศย.สปท.) เป็นหน่วยงานทางวิชาการของสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ กองบัญชาการกองทัพไทย ที่มีภารกิจหลักในการศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูล ประเมิน จัดทำและเผยแพร่ข้อมูลทางยุทธศาสตร์ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติและการป้องกันประเทศ เพื่อให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและแนวทางในการปฏิบัติต่อผู้บังคับบัญชา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชนได้รับทราบ อันเป็นประโยชน์ต่อกองทัพและประเทศชาติโดยรวม ในการเตรียมความพร้อมของหน่วยงานต่าง ๆ ให้พร้อมกับภัยคุกคามทุกรูปแบบได้

ศูนย์ ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ประกอบด้วยหน่วยขึ้นตรงระดับกอง แบ่งเป็น 4 กอง คือ กองสนับสนุน กองแผนและโครงการ กองศึกษาวิจัยทางยุทธศาสตร์และความมั่นคง กองภูมิภาคศึกษา ทำหน้าที่ในการวางแผน อำนวยการ ประสานงาน ดำเนินการ และกำกับดูแลงานด้านการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ ยุทธศาสตร์ชาติ และยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศ สถานการณ์ความมั่นคงทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา การทหาร วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีพลังงานและสิ่งแวดล้อมภายในประเทศและต่างประเทศ ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก รวมทั้งการจัดประชุม การรวบรวมข้อมูล และจัดทำเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้องในรูปแบบต่าง ๆ

ให้กับผู้บังคับบัญชา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชนได้รับทราบ ตลอดจนการผลิตบุคลากรด้านความมั่นคงและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงทั้งปวงให้กับข้าราชการในกระทรวงกลาโหมและพลเรือน โดยมีการผลิตสำคัญที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ 6 ประเภท ประกอบด้วย งานวิจัย (Research) เอกสารการศึกษาทางวิชาการ (Working Paper) เอกสารประเมินยุทธศาสตร์ (Strategic Review) เอกสารศึกษาเฉพาะกรณี (Case Study) เอกสารวิเคราะห์สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคง (SSC Focus) รวมทั้งจุลสารศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ (SSC Journal)

สำคัญ จุลสารศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมสถานการณ์ทางความมั่นคงต่าง ๆ รวมทั้งบทวิเคราะห์ เพื่อให้เห็นทิศทางความเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ อันจะเป็นประโยชน์สำหรับการติดตามและประเมินผลสถานการณ์ความมั่นคงต่อไป

สุดท้าย นี้คณะผู้จัดทำขอขอบคุณทุกท่านที่ติดตามผลงานของศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ ซึ่งคณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจุลสารฉบับนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจ และหากมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมท่านสามารถให้ข้อเสนอแนะมาได้ที่ admin_info@sscthailand.org หรือ www.sscthailand.org

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ
National Library of Thailand Cataloging in Publication Data
จุลสารศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์
(Strategic Studies Center Journal)
พิมพ์ครั้งที่ 1 – กรุงเทพฯ จำนวน 400 เล่ม ISBN 0858-8751
ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ, 2564
32 หน้า

สงวนลิขสิทธิ์ตาม พ.ร.บ.การพิมพ์ พ.ศ.2537
© ลิขสิทธิ์ภาษาไทยเป็นของศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ อย่างถูกต้องตามกฎหมาย

จัดพิมพ์โดย
กองศึกษาวิจัยทางยุทธศาสตร์และความมั่นคง
ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
62 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพฯ 10400
โทร. 0 2275 5715 เว็บไซต์ www.sscthailand.org

ผู้อำนวยการ	: พล.ต. ประเทือง	ปิยะโกโพธิ์
รองผู้อำนวยการ	: พ.อ. บัณฑิต	บำเรอราช
	: น.อ. ไชยา	ออกแดง
กองอำนวยการ	: น.อ. รัฐนิษฐ์	เมธีวัชรพัฒน์ ร.น.
	: พ.อ. สุทัศน์	คร่ำในเมือง
	: พ.อ. หลิง มัทนิน	เจริญชาตรี
	: พ.อ. หลิง วาทีณี	ดิงสมบัติยุทธ
	: ร.อ. จิตราภรณ์	จิตรธร ร.น.
	: ร.ท. หลิง ภิริชญญา	อุไรรัตน์
	: น.ส. ปาณิสรา	เทียนอ่อน
	: น.ส. ปุณณภา	โชติชินชาวี
	: น.ส. สิริภัทร	เทียมพัฒน์
ศิลปกรรม	: น.ส. อติยา	ก้านบัวแก้ว
	: น.ส. พิมพ์ชิตา	อัครเมธายุทธ
	: น.ส. ภัทรภร	วรั้งอาจ
	: น.ส. ศศิพร	จันทร์มีชัย

สารบัญ Content

หน้า

หน้าสารบัญ

ส่วนที่ 1 Think tank monitor

1. การปฏิรูปการป้องกันประเทศของมาเลเซียที่ล่าช้า: การก้าวข้ามยุคแห่งความไร้เดียงสา	4
2. แนวทางของสหภาพยุโรปในการจัดการความท้าทายจากจีน	5
3. รัสเซียและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ : จุดหมายของการเยือนของ Sergey Lavrov	6

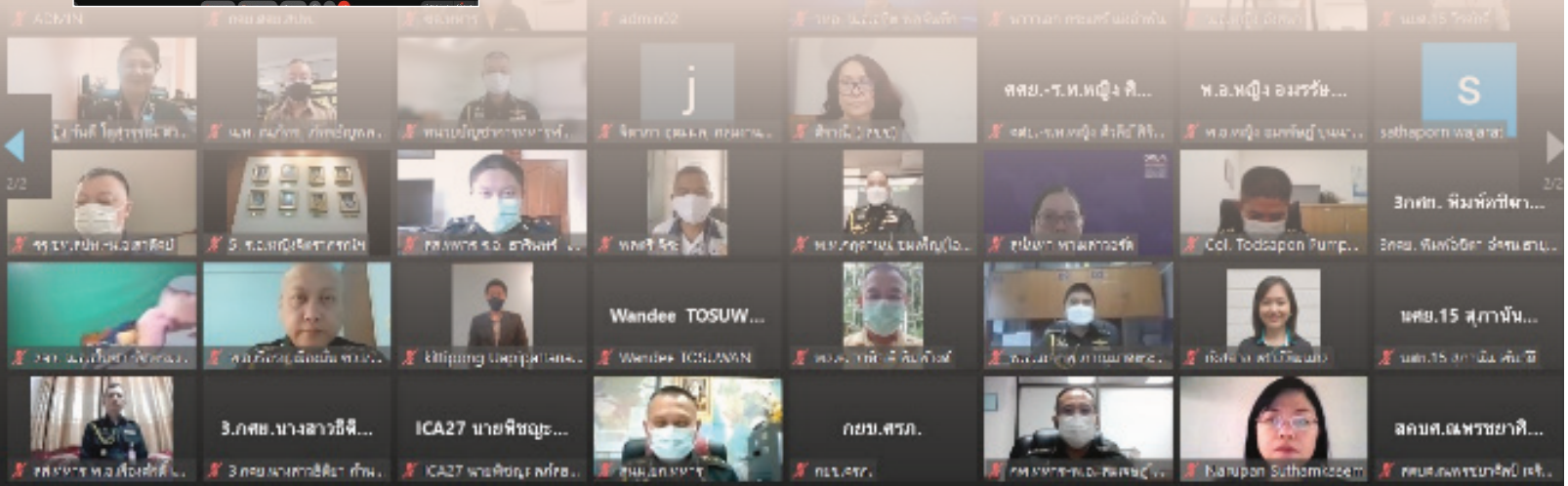
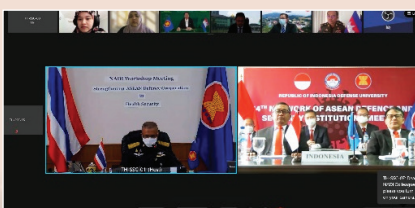
ส่วนที่ 2 สถานการณ์ความมั่นคงที่สำคัญ

1. สถานการณ์ภายในประเทศบรูไน	8
2. สถานการณ์ภายในประเทศกัมพูชา	9
3. สถานการณ์ภายในมาเลเซีย	10
4. สถานการณ์ภายในเมียนมา	12
5. สถานการณ์ภายใน สปป.ลาว	13
6. สถานการณ์ภายในสิงคโปร์	14
7. สถานการณ์ภายในประเทศเวียดนาม	15
8. สรุปสถานการณ์ภายในสหรัฐอเมริกา	17
9. สถานการณ์ภายในประเทศรัสเซีย	19
10. สถานการณ์ภายในออสเตรเลียและนิวซีแลนด์	20
11. สถานการณ์ภายในประเทศญี่ปุ่น	22
12. สถานการณ์ภายในทวีปยุโรป	23
13. สถานการณ์องค์กรระหว่างประเทศ	24
14. สถานการณ์การก่อการร้าย	25
15. สถานการณ์ด้านเศรษฐกิจและสังคม	26
16. สถานการณ์ด้านการเมืองและการทหาร	27

ส่วนที่ 3 การปฏิบัติงานที่สำคัญของศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์

1. การประชุมแลกเปลี่ยนทางวิชาการระหว่างศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ กับสถาบัน CICIR สปป.	29
2. การประชุมเชิงปฏิบัติการ	29
3. การประชุม Track II Network of ASEAN Defence and Security (NADI)	30
4. การประชุมวิชาการ ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ ครั้งที่ 2/2564	31

**การปฏิรูปการป้องกันประเทศของมาเลเซียที่ล่าช้า:
การก้าวข้ามยุคแห่งความไร้เดียงสา**

ฉบับที่ 1/64 (หัววันที่ 1 - 30 มิ.ย.64)

การปฏิรูปการป้องกันประเทศของมาเลเซียที่ล่าช้ามาอย่างยาวนานไม่สามารถเลื่อนออกไปได้อีกแล้ว เนื่องจากการเผชิญกับภัยคุกคามภายนอก ไม่ว่าจะเป็นการแข่งขันของประเทศมหาอำนาจระหว่างสหรัฐฯ กับจีน ตลอดจนอิทธิพลและพฤติกรรมก้าวร้าวที่เพิ่มมากขึ้นของจีนในทะเลจีนใต้ ดังนั้นจึงทำให้มาเลเซียจะต้องก้าวข้ามยุคแห่งความไร้เดียงสาที่ครอบงำมาเลเซียมากกว่า 3 ทศวรรษ ซึ่งมาเลเซียจำเป็นต้องเร่งปฏิรูปการป้องกันประเทศ โดยมุ่งเน้นความร่วมมือในหลายมิติ ซึ่ง สถาบัน ISEAS – Yusof Ishak Institute ซึ่งเป็น Think Tank ของสิงคโปร์ ได้อธิบายถึง “การปฏิรูปการป้องกันประเทศของมาเลเซียที่ล่าช้า: การก้าวข้ามยุคแห่งความไร้เดียงสา” สรุปได้ดังนี้

การปฏิรูปการป้องกันประเทศของมาเลเซียที่ล่าช้ามาอย่างยาวนานไม่สามารถเลื่อนออกไปได้อีกแล้ว นับเป็นเวลายาวนานกว่าทศวรรษแล้วนับตั้งแต่ต้นทศวรรษ พ.ศ.2532 ที่รัฐบาลลงนามในสนธิสัญญาสันติภาพกับพรรคคอมมิวนิสต์มลายา (Communist Party of Malaya) มาเลเซียได้อยู่ในยุคแห่งความไร้เดียงสาในเรื่องเกี่ยวกับการเผชิญกับภัยคุกคามภายนอก ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมาเพื่อนบ้านของมาเลเซียมีความอ่อนโยนน้อยลงเรื่อย ๆ เนื่องจากการแข่งขันของประเทศมหาอำนาจระหว่างสหรัฐฯ กับจีน ตลอดจนอิทธิพลและพฤติกรรมก้าวร้าวที่เพิ่มมากขึ้นของจีนในทะเลจีนใต้ เห็นได้จากเหตุการณ์เมื่อวันที่ 31 พ.ค.2564 เครื่องบินของกองทัพอากาศปลดปล่อยประชาชนจีน (People’s Liberation Air Force) จำนวน 16 ลำ บินเข้าสู่น่านฟ้าเหนือเขตเศรษฐกิจจำเพาะของมาเลเซีย (Malaysia’s Exclusive Economic Zone) ในทะเลจีนใต้ ซึ่งเป็นเวลาเกือบทศวรรษแล้วที่หน่วยยามฝั่งของจีน (Chinese Coast Guard) ยังคงประจำการใกล้กับน่านน้ำบริเวณใกล้แนวปะการัง South Luconia Shoals (Betong Patinggi Ali) ในทะเลจีนใต้ ดังนั้นกองทัพอากาศของจีนจึงได้ปฏิบัติการบินในพื้นที่ที่หน่วยยามฝั่งของจีนทำการอยู่ในทะเลหลวงมาหลายปีแล้ว ซึ่งเป็นการบังคับใช้การอ้างสิทธิ์ของจีนในทะเลจีนใต้ โดยจีนอ้างสิทธิ์ความเป็นเจ้าของ Luconia Shoals ซึ่งตั้งอยู่ในเขตเศรษฐกิจของมาเลเซีย ห่างจากเกาะบอร์เนียวไปทางตะวันตกเฉียงเหนือราว 80 ไมล์ทะเล สะท้อนให้เห็นถึงความท้าทายใหม่ทางภูมิรัฐศาสตร์ที่ มาเลเซียจะต้องเผชิญ

ในห้วงเวลาที่ไม่ค่อยมีความท้าทายมาก มาเลเซียมีความพยายามที่จะปรับปรุงการป้องกันประเทศให้ทันสมัย รวมถึงการสร้างกองทัพอากาศและกองทัพเรือสำหรับสงครามตามแบบ แต่นับเป็นโชคไม่ดีที่โครงการปฏิรูปการป้องกันประเทศยังไม่ประสบความสำเร็จ อันเนื่องมาจากปัญหาการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง รวมถึงการไม่ให้ความสำคัญกับ

การวิจัยและพัฒนาด้านการป้องกันประเทศ โดยทัศนคติของชนชั้นนำและสาธารณชนที่ยามสงบไม่ใส่ใจต่อประเด็นในเรื่องการป้องกันประเทศ เนื่องจากไม่มีเจตจำนงทางการเมืองที่จะขับเคลื่อนการปฏิรูปการป้องกันประเทศ กองทัพอากาศมาเลเซียยังคงเป็นลักษณะเหล่าทัพเป็นศูนย์กลาง ซึ่งกองทัพบกได้รับการใส่ใจและมอบทรัพยากรให้มากที่สุด แต่ต่อมา Mohamad Sabu รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ได้นำเสนอสมุดปกขาวด้านการป้องกันประเทศ (Defence White Paper) ฉบับแรกของมาเลเซียต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ 2 ธ.ค.2562 โดยมีพันธกิจในการปฏิรูปการป้องกันประเทศ เพื่อรับมือกับความท้าทายในคริสต์ทศวรรษที่ 2020 สำหรับแนวคิดหลักของสมุดปกขาวด้านการป้องกันประเทศ คือ การกำหนดให้มาเลเซียเป็นชาติทางทะเล (Maritime Nation) ที่มีรากฐานมาจากภาคพื้นทวีป เนื่องจากมาเลเซียล้อมรอบด้วยทะเลจีนใต้ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีข้อพิพาทกันมากที่สุดในโลก และช่องแคบมะละกา ซึ่งเป็นเส้นทางเดินทะเลที่สำคัญที่สุดในโลก อย่างไรก็ตามการประเมินข้อกำหนดด้านการป้องกันประเทศ ควรคำนึงถึงความเข้าใจที่ถูกต้องในความเป็นจริงที่เป็นอยู่ ซึ่งจำเป็นต้องสร้างสมรรถนะและขีดความสามารถสำหรับอนาคตอย่างรวดเร็วในหลายมิติ เช่น มิติทางทะเลและทางอากาศ (Maritime and Air) มิติในเมือง (Urban) มิติด้านไซเบอร์ (Cyberspace) และมิติสงครามนอกแบบ (Non-Conventional Warfare) โดยในยุคใหม่นั้นไม่มีชาติใดที่สามารถรบโดยใช้กองทัพพิเศษของกองทัพเพียง เหล่าเดียว โดยกองทัพเรือและกองทัพอากาศ ก็ต้องทำอย่างนั้นไปพร้อมกับกองทัพบก ดังนั้นบทบาทของกองทัพบกจะไม่ลดลงแม้ว่าความทันสมัยด้านการป้องกันจะมุ่งเน้นไปที่การสร้างขีดความสามารถทางทะเลร่วมกันก็ตาม

สรุปว่า การปฏิรูปการป้องกันประเทศจะต้องมีทีมของพลเรือนที่มีขีดความสามารถด้านการป้องกันประเทศและอุตสาหกรรม การป้องกันประเทศที่เข้มแข็ง ในปัจจุบันได้มีการหมุนเวียนข้าราชการพลเรือนในกระทรวงกลาโหมไปตามกระทรวงต่าง ๆ แต่ขาดประสบการณ์ที่เชี่ยวชาญและเฉพาะทางในด้านการป้องกันประเทศ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะต้องเปลี่ยนแปลงโดยข้าราชการ พลเรือนอาวุโสที่ได้รับการฝึกอบรมในด้านความมั่นคง รวมถึงการรักษาพลเรือนที่มีความเชี่ยวชาญไว้ที่กระทรวงกลาโหมเป็นระยะเวลานาน ตลอดจนอุตสาหกรรมการป้องกันประเทศจะต้องจัดแนวโน้มการเป็นตัวแทนขาย (Sale Agent) และลงทุนในการพัฒนาอุตสาหกรรมเพิ่มมากขึ้น จะเห็นได้ว่าสมุดปกขาวด้านการป้องกันประเทศ ให้ความสำคัญกับการสร้างกองกำลังในอนาคตด้วย ขีดความสามารถแบบใหม่ ซึ่งปัจจุบันกองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศของมาเลเซียต่างก็มีแผนในการเสริมสร้างขีดความสามารถระยะยาวของตนเอง แต่ยังไม่มีความเห็นชอบร่วมกัน การปฏิรูปการป้องกันประเทศอย่างครอบคลุมของมาเลเซียซึ่งระบุไว้ในสมุดปกขาวด้านการป้องกันประเทศฉบับแรก จำเป็นต้องมีฉันทามติระดับชาติและเจตจำนงทางการเมืองจะทำให้เป็นช่องทางด่วน ยุคแห่งความไร้เดียงสาจำเป็นต้องถูกแทนที่ด้วยยุคแห่งการตระหนักรู้เชิงกลยุทธ์ ซึ่งเป็นการตระหนักรู้ถึงความเป็นจริงเร่งด่วนในบริเวณพื้นที่ใกล้เคียงของมาเลเซีย

- สรุปว่า การปฏิรูปการป้องกันประเทศของมาเลเซีย คือ
- ต้องมีทีมของพลเรือนที่มีขีดความสามารถด้านการป้องกันประเทศและ อุตสาหกรรม การป้องกันประเทศที่เข้มแข็ง
 - อุตสาหกรรมการป้องกันประเทศจะต้องจัดแนวโน้มการเป็นตัวแทนขาย (Sale Agent) และลงทุนในการพัฒนาอุตสาหกรรมเพิ่มมากขึ้น
 - มีพัฒนาแผนขีดความสามารถของกองทัพมาเลเซียในภาพรวมที่มีความเห็นชอบร่วมกันทั้งกองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ
 - สมุดปกขาวด้านการป้องกันประเทศฉบับแรก จำเป็นต้องมีฉันทามติ ระดับชาติและเจตจำนงทางการเมือง

ที่มา : <https://fulcrum.sg/malysias-long-overdue-defence-reforms-jettisoning-the-age-of-innocence/>

แนวทางของสหภาพยุโรปในการจัดการความท้าทายจากจีน

ฉบับที่ 2/64 (ท้วงวันที่ 1 - 31 ก.พ.64)

ประเด็นทางการเมืองถือเป็นเรื่องทางเทคนิค ต้องใช้การแก้ปัญหาทางเทคนิค (Technocratic Mitigation) โดยเฉพาะแนวทางของสหภาพยุโรปในการจัดการความท้าทายจากจีน พัฒนาการของนโยบายสหภาพยุโรปต่อจีนอาจดูมีความขัดแย้งกัน แต่การปรับรายละเอียด (Fine-tuning) ของนโยบายที่กำลังเกิดขึ้น อาจทำให้ยุโรปกล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก (Assertive) มากขึ้น สถาบัน Royal United Services Institute (RUSI) ซึ่งเป็น Think Tank ของอังกฤษได้อธิบายถึง “Technocratic Mitigation – The European Way of Managing the China Challenge” สรุปได้ดังนี้

ในปีที่ผ่านมา นายโจเซฟ บอเรลล์ ผู้แทนระดับสูงของสหภาพยุโรป ด้านการต่างประเทศและนโยบายความมั่นคงได้กล่าวไว้ว่า ในการจัดการความสัมพันธ์กับจีนนั้น สหภาพยุโรปควรเดินตามแนวทางของตัวเอง เปรียบเหมือนดังเพลง “My Way” ของ “แฟรงก์ ซินาตรา (Frank Sinatra) เพื่อดำเนินตามแนวทางเฉพาะของตนในเรื่องนโยบายต่อจีน โดยเน้นการปฏิบัติตามแนวทางประเด็นทางการเมืองที่ถือเป็นเรื่องทางเทคนิค ที่ต้องใช้การแก้ปัญหาทางเทคนิคโดยผู้เชี่ยวชาญ (Technocratic Mitigation) ซึ่งก็เป็นความพยายามของยุโรปในการจัดการกับความท้าทายแบบเฉพาะเจาะจงที่เกิดจากจีนในรูปแบบที่ไม่ต้องเผชิญหน้าทางการเมืองโดยตรง ถึงแม้ว่าแนวทางนี้อาจมีความยากในการดำเนินการอยู่บ้าง เนื่องจากการดำเนินความสัมพันธ์กับจีนในภาพรวม มีแรงกดดันจากทั้งปัจจัยภายนอก และปัจจัยภายใน แต่หลักการชี้นำ (Guiding principles) มีแนวโน้มที่จะยังคงอยู่ต่อไป เนื่องจากเป็นรากฐานในการออกแบบสถาบันของกลุ่มสหภาพยุโรปและปัจจัยด้านตำแหน่งทางภูมิรัฐศาสตร์

โดยความเป็นเอกภาพด้านนโยบายของสหภาพยุโรปที่มีต่อจีนได้รับการทดสอบไปเมื่อหลายเดือนที่ผ่านมา เนื่องจากการแสดงออกถึงการกล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก (Assertiveness) ที่เพิ่มขึ้นของสหภาพยุโรปมักจะมีการถ่วงดุลติดตามมาด้วยเสมอ ดังเช่น การออกมาตรการแข่งขันจีนในเดือนมีนาคม และการตัดสินใจของรัฐสภายุโรปในเดือนพฤษภาคม 2564 ในการระงับการให้สัตยาบันในข้อตกลงด้านการลงทุนแบบครอบคลุมระหว่าง EU และจีน (EU-China Comprehensive Agreement on Investment) ได้ถูกถ่วงดุลโดยเยอรมนีและ

ฝรั่งเศส นอกจากนี้ ในการประชุมสุดยอดผู้นำจากประเทศเศรษฐกิจชั้นนำของโลก 7 ประเทศ (G-7), องค์การสนธิสัญญาแอตแลนติกเหนือ (North Atlantic Treaty Organization: NATO) และการประชุมสุดยอดสหภาพยุโรป-สหรัฐฯ (EU-US Summit) มีแถลงการณ์สะท้อนมุมมองภาพรวมต่อจีนว่าจีนเป็นความท้าทายอย่างเป็นระบบต่อระเบียบระหว่างประเทศที่ยึดมั่นในกฎกติกา (Systemic challenge to the international rules-based order) แต่อย่างไรก็ตาม มีรายงานว่ารัฐบาลสหภาพยุโรปได้พยายามโน้มน้าว โดยให้เพิ่มถ้อยคำที่เน้นถึงความร่วมมือกับจีน (Cooperation-focused language) ในแถลงการณ์ดังกล่าว

ในภาพรวมด้านนโยบายของสหภาพยุโรปต่อจีนอาจดูไม่มีความเป็นเอกภาพหรือมีความขัดแย้งกันเองอยู่บ้าง เนื่องจากการผสมผสานนโยบายระหว่างสถาบันของสหภาพยุโรปกับชาติสมาชิกที่มักแตกต่างกันในเรื่องนโยบายต่อจีน แต่อย่างไรก็ตาม ยังคงมีวัตถุประสงค์ร่วมกันคือ การตระหนักถึงความท้าทายเชิงระบบที่เกิดจากจีน ผ่านการพัฒนาเครื่องมือทางเทคนิคมากกว่าที่จะมุ่งเน้นเป้าหมายไปในการการเมือง โดยเป็นการตอบโต้ต่อจีน ถึงการกระทำหรือพฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์แบบเฉพาะเจาะจงในบางกรณีของจีนมากกว่าการตอบโต้ทางการเมือง ทั้งนี้ โดยพื้นฐานแล้วเจตจำนงของสหภาพยุโรปที่มีต่อจีนยังคงยึดตาม “เอกสารมุมมองเชิงยุทธศาสตร์สหภาพยุโรป-จีน” ปี 2562 (EU-China – A Strategic Outlook) ซึ่งเป็นการกำหนดมุมมองของสหภาพยุโรปที่มีต่อจีนว่าเป็นหุ้นส่วนด้านความร่วมมือ คู่แข่งทางเศรษฐกิจ และการเป็นคู่แข่งกันอย่างเป็นระบบ ถึงแม้ว่าเอกสารดังกล่าวได้เน้นถึงมุมมองของสหภาพยุโรปต่อจีนในหลายแง่มุม อย่างไรก็ตามก็ยังไม่มีความชัดเจนว่าสหภาพยุโรปควรจัดการความตึงเครียดกับจีนอย่างไร เพื่อรองรับกับความสัมพันธ์อันหลากหลายในทางปฏิบัติ

โดยแนวทางสำคัญที่เป็นตัวกำหนดวิธีการของยุโรปในการมีปฏิสัมพันธ์กับจีนมี 3 แนวทาง ได้แก่ (1) นโยบายทั่วไปของยุโรปที่มีต่อจีน จากการออกแบบสถาบันของสหภาพยุโรป โดยการแบ่งแยกเรื่องขีดความสามารถระหว่างสถาบันของสหภาพยุโรปกับชาติสมาชิก บ่งบอกอย่างเป็นทางการว่านโยบายต่อจีนของสหภาพยุโรปนั้นจะเป็นเอกภาพและมีประสิทธิภาพมากที่สุดในด้านเศรษฐกิจและด้านเทคนิค (Economic and Technical Areas) แต่ในด้านการเมืองโดยเฉพาะนโยบายต่อจีนยังคงถูกจำกัดด้วยข้อกำหนดของการต้องมีมติอย่างเป็นเอกฉันท์จากรัฐบาล

ของชาติสมาชิก (2) ความสำคัญเรื่องของ ผลประโยชน์และค่านิยม ที่รองรับความร่วมมือด้านการแข่งขัน และการเป็นคู่ปรับกับจีน ซึ่งสหภาพยุโรปพยายามที่จะรักษาสอดคล้องระหว่างด้านเศรษฐกิจด้านหลักการ และพันธกรณีที่จะรักษากฎหมายระหว่างประเทศที่กำลังมีความ ซับซ้อนมากขึ้น โดยที่จีนยังคงเป็นตลาดที่สำคัญสำหรับสหภาพยุโรป แต่ในขณะเดียวกัน แนวทางเผด็จการและรูปแบบทางการทูตที่ต้องเผชิญหน้า กับจีนมากขึ้นนั้น ทำให้สหภาพยุโรปต้องตอบโต้และตัดสินใจใช้มาตรการ คำว่าบาตรต่อจีนฐานละเมิดสิทธิมนุษยชนในซินเจียง และ (3) แนวทาง การดำเนินนโยบายของสหภาพยุโรปต่อจีนที่มีความเกี่ยวข้องกับ ความปรารถนาในการเป็นอิสระในทางยุทธศาสตร์ และลดความเสี่ยงจาก การพึ่งพาประเทศอื่นในระดับนานาชาติมากขึ้น โดยท่ามกลางการ แข่งขันทางภูมิรัฐศาสตร์ระหว่างสหรัฐฯ กับจีน

แนวทางทั้ง 3 ประการข้างต้น ได้แสดงให้เห็นถึงแนวทางของ สหภาพยุโรปในการจัดการความสัมพันธ์กับจีนโดยดำเนินการผ่านกล่อง เครื่องมือของนโยบาย (Policy toolbox) ที่พัฒนาโดยสถาบันของสหภาพ ยุโรป เพื่อเป็นเครื่องมือในการลดความเสี่ยงและการเผชิญหน้ากับความ ทำหายจากจีน โดยมีเป้าหมาย คือ 1) ปกป้องการเป็นตลาดเดียวและ กลุ่มบริษัทในยุโรป ซึ่งประกอบด้วย มาตรการต่อต้านการอุดหนุน มาตรการการจัดซื้อจัดจ้างระหว่างประเทศ มาตรการต่อต้านการ บีบบังคับ และข้อตกลงที่ครอบคลุมด้านการลงทุน 2) ลดความเสี่ยงด้าน ความมั่นคง (Mitigate Security Risks) ผ่านการดำเนินการ “EU’s 5G Toolbox” เช่น กลไกการคัดกรองด้านการลงทุน และการทบทวนห่วงโซ่ อุปทานที่สำคัญ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการปรับนโยบายด้านอุตสาหกรรม ของยุโรป และ 3) การรักษาค่านิยมของสหภาพยุโรป (Uphold European

Values) ผ่านการตรวจสอบสถานะของห่วงโซ่ อุปทาน ควบคุมกลไกการ ส่งออก และระบบการคว่ำบาตรด้านสิทธิมนุษยชน

สรุปว่า การพัฒนาวิธีการแก้ปัญหาทางเทคนิค ที่ไม่ได้ มุ่งเป้าไปที่จีนอย่างชัดเจนนั้น ช่วยให้สหภาพยุโรปสามารถลดความเสี่ยง จากการตอบโต้ทางการเมืองจากจีน โดยแนวทางการหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้า ทางการเมืองอย่างเต็มรูปแบบกับจีนคือ การขยายความร่วมมือของ สหภาพยุโรปกับหุ้นส่วนในประเทศจีน ดังเช่น การเข้าร่วมกับหุ้นส่วน อินโด-แปซิฟิก (Indo-Pacific Partners) โดยสนับสนุนแนวทางการจัดการ ด้านความมั่นคงและความเชื่อมโยง (Security and Connectivity Solutions) ที่ต่อต้านจีน ซึ่งสหภาพยุโรปก็ยังคงระบุไว้อย่างชัดเจนว่า จีนเป็นหุ้นส่วนที่มีศักยภาพในภูมิภาค อย่างไรก็ตามความกดดันต่อการ ปรับนโยบายของสหภาพยุโรปต่อจีนกำลังเพิ่มมากขึ้น ทั้งจากปัจจัย ภายนอกและปัจจัยภายใน โดยแรงกดดันจากปัจจัยภายนอกมาจากการ ที่สหรัฐอเมริกาเพิ่มแรงกดดันทางการทูตต่อยุโรปให้ยอมรับความคิด ในการเป็นพันธมิตรประชาธิปไตยต่อต้านจีน และแรงกดดันจากปัจจัย ภายในจากการทบทวนมุมมองทางยุทธศาสตร์ (Strategic Outlook) โดยคณะกรรมการการยุโรป และยุทธศาสตร์ของสหภาพยุโรปฉบับ ใหม่ ที่กำลังจัดทำโดยรัฐสภายุโรปแสดงให้เห็นถึงการหารือกันในการ ปรับนโยบายของสหภาพยุโรปที่มีต่อจีน นอกจากนี้การเลือกตั้งที่จะเกิด ขึ้นในเยอรมนีและฝรั่งเศส อาจนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางความคิด ต่อจีนได้เช่นกัน ซึ่งการปรับแนวทางของสหภาพยุโรปต่อจีนนั้นมีแนวโน้ม ที่จะอยู่ในรูปแบบของการปรับรายละเอียด (Fine-tuning) มากกว่าการ ปรับเปลี่ยนใหม่ (Remodeling) โดยในอนาคตอันใกล้นี้ แนวทาง สามประการดังกล่าวจึงยังคงมีความสำคัญในการจำกัดขอบเขตของ การเปลี่ยนแปลงนโยบายของสหภาพยุโรปต่อจีน โดยความเป็นเอกภาพ ของนโยบายยุโรปต่อจีนยังคงขึ้นอยู่กับ การเปลี่ยนแปลงทัศนคติทางการเมือง ของชาติสมาชิก ซึ่งส่วนใหญ่ไม่มียุทธศาสตร์ต่อจีน โดยการปรับเปลี่ยน วิถีเพียงเล็กน้อยอาจนำไปสู่จุดหมายที่แตกต่างอย่างมากใน ระยะยาว ซึ่งดูเหมือนว่าสหภาพยุโรปมีความแนวโน้มไปทางกล้าคิด กล้าทำ และกล้าแสดงออก (Assertive) ต่อจีนมากขึ้น

ที่มา : <https://rusi.org/explore-our-research/publications/commentary/technocratic-mitigation-european-way-managing-china-challenge>

รัสเซียและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ : จุดหมายของการเยือนของ Sergey Lavrov

ฉบับที่ 3/64 (หัววันที่ 1 - 31 ส.ค.64)

Sergey Lavrov รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของรัสเซีย เยือนประเทศอินโดนีเซียและลาว เมื่อต้นเดือน กรกฎาคม พ.ศ.2564 ที่ผ่านมา การเดินทางดังกล่าว เป็นการเจริญสัมพันธไมตรีอันแสนอบอุ่นเพื่อรักษาความสัมพันธ์แบบทวิภาคี Sergey Lavrov ให้ ความเห็นว่า อาเซียนเป็นจุดยุทธศาสตร์ที่สำคัญ ควรเปิดกว้างให้ครอบคลุมทั่วทั้งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อรักษาความสงบสุขและเสถียรภาพ ของภูมิภาคตามวิสัยทัศน์ด้านยุทธศาสตร์ของอาเซียน ซึ่งสถาบัน RSIS – Nanyang Technological University ซึ่งเป็น Think Tank ของสิงคโปร์ ได้อธิบายถึง “รัสเซียและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ : จุดมุ่งหมายการเยือนของ Sergey Lavrov” สรุปได้ดังนี้

บริบท

เดินทางเยือนประเทศในอาเซียน ระหว่างวันที่ 5 - 7 ก.ค.64 ได้พบกับ Joko Widodo ประธานาธิบดีของประเทศอินโดนีเซีย พร้อมด้วย Retno Marsudi รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

อินโดนีเซียและเดินทางต่อไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) เพื่อพบกับ Thongloun Sisoulith ประธานประเทศ สปป.ลาว Phankham Viphavanh นายกรัฐมนตรี และ Saleumxay Kommasith รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของ สปป.ลาว

การเยือนดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อเจริญความสัมพันธ์แบบทวิภาคี และเข้าร่วมประชุมทางไกล (Video conference) ในการประชุมสมัยพิเศษของรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน-รัสเซีย เนื่องในโอกาสครบรอบ 25 ปี

ความสัมพันธ์คู่อจรจาอาเซียน-รัสเซีย

Lavrov กล่าวว่าอินโดนีเซียเป็นคู่เจรจาที่สำคัญของรัสเซีย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเอเชียแปซิฟิก โดยผู้นำทั้ง 2 ประเทศวางแผนจะพบปะและลงนามในปฏิญญาหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ สำหรับด้านเศรษฐกิจ รัสเซียทำการค้ากับอินโดนีเซียเพิ่มขึ้นเกือบร้อยละ 25 ในช่วง 4 เดือนแรกของปี 64 และทั้งสองฝ่ายควรมีการขยายความร่วมมือในผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีขั้นสูง โดยทั้งสองประเทศมีความพร้อมในการจัดประชุมครั้งที่ 13 ของคณะกรรมการความร่วมมือระหว่างรัสเซีย-อินโดนีเซีย ว่าด้วยความร่วมมือทางการค้า เศรษฐกิจ และทางเทคโนโลยี อีกทั้ง มีการริเริ่มการเจรจาระหว่างอินโดนีเซียกับสหภาพเศรษฐกิจยูเรเชีย (EEU) ในประเด็นข้อตกลงการค้าเสรี (FTA) นอกจากนี้ ยังหารือถึงความพยายามจัดการกับการระบาดของโควิด-19 โดยรัสเซียให้ความร่วมมือกับอินโดนีเซียอย่างใกล้ชิดในการจัดหาวัคซีน และหารือถึงสถานที่ที่จะทำการผลิตวัคซีนในประเทศอินโดนีเซียอีกด้วย

ความสัมพันธ์รัสเซีย-สปป.ลาว

Lavrov เน้นย้ำถึงความสัมพันธ์ทวิภาคีที่แข็งแกร่ง อันเนื่องในโอกาสครบรอบ 10 ปีของปฏิญญารัสเซีย-ลาว ว่าด้วยความสัมพันธ์หุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก โดยทั้ง 2 ประเทศต่างให้ความสำคัญกับการขยายข้อตกลงความสัมพันธ์ทางการค้าและเศรษฐกิจ พร้อมความต้องการจัดการประชุมคณะกรรมการระหว่างรัฐบาลรัสเซีย-ลาว ว่าด้วยความร่วมมือทางการค้า เศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีก่อนสิ้นปี 64 เพื่อแสวงหาแนวทางในการขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการลงทุน พร้อมทั้ง เน้นย้ำความสัมพันธ์ด้านความร่วมมือและเทคนิคทางการทหารในการส่งมอบยูโรไซปรัณทางทหารตามแผนของ สปป.ลาว รวมถึงการส่งมอบวัคซีน Sputnik V และทบทวนความต้องการจัดหาวัคซีนดังกล่าว ในเชิงพาณิชย์ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวัคซีนที่ถูกส่งมาเพื่อการบรรเทาทุกข์ด้านมนุษยธรรม

ความสัมพันธ์รัสเซีย-อาเซียน

ระหว่างการประชุมทางไกลร่วมกับ Marsudi ณ กรุง-จาการ์ตา Lavrov เน้นย้ำความสำคัญของความเป็นแกนกลางของอาเซียน (ASEAN Centrality) โดยรัสเซียให้คำมั่นในการปกป้องบทบาทของอาเซียน พร้อมทั้งประกาศว่าประเทศภายนอกภูมิภาคอาเซียนก็ควรให้ความสำคัญประเพณีของภูมิภาคที่รองรับความเป็นแกนกลางของอาเซียนด้วย

จากการให้สัมภาษณ์ของ Lavrov กับนักหนังสือพิมพ์ชาวอินโดนีเซีย ซึ่งถูกเผยแพร่บนเว็บไซต์กระทรวงการต่างประเทศรัสเซีย เมื่อวันที่ 6 ก.ค.64 ว่าความสัมพันธ์ระหว่างรัสเซีย-อาเซียนในหลายทศวรรษที่ผ่านมาได้รับการยกระดับเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ตั้งแต่

ปี 61 เป็นต้นมา อย่างไรก็ตาม ยังเป็นที่น่าเสียดายที่ศักยภาพความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจของทั้งสองฝ่ายยังคงห่างไกลจากการใช้ให้เกิดศักยภาพอย่างเต็มที่ ขณะที่ยังไม่มีสิ่งที่ส่งเสริมให้เกิดแนวโน้มการเติบโตของความร่วมมือดังกล่าวให้เห็นในปีนี้ ดังนั้น การส่งเสริมความร่วมมือกับ EEU จะทำให้เกิดแนวโน้มดังกล่าวที่เป็นพลวัตมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะพื้นที่เขตการค้าเสรีของ EEU กับประเทศเวียดนามและสิงคโปร์ ส่วนกรณีของประเทศอินโดนีเซียก็เริ่มมีการดำเนินการทางการค้าเศรษฐกิจมากขึ้นเช่นกัน

ถึงแม้ว่า จะมีตัวเลขของนักท่องเที่ยวชาวรัสเซียกว่า 2 ล้านคนเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ก่อนการแพร่ระบาดของโควิด-19 แต่ทั้งสองฝ่ายยังไม่รู้จักกันดีพอการพัฒนาความสัมพันธ์ด้านมนุษยธรรมจึงเป็นความพยายามที่จะลดช่องว่างดังกล่าว เช่น การก่อตั้งศูนย์อาเซียนในกรุงมอสโก, เครือข่ายศูนย์วิจัยรัสเซีย-อาเซียน, การประชุมสุดยอดของเยาวชนรัสเซีย-อาเซียน และสภาธุรกิจรัสเซีย-อาเซียนอำนวยความสะดวกในการขยายการค้าติดต่อระหว่างผู้ประกอบการของทั้งสองฝ่ายและสำหรับกรณีของเมียนมาร์ รัสเซียได้ทำให้เห็นว่าได้สนับสนุนสถานะและบทบาทของอาเซียนเป็นสำคัญ

บทส่งท้าย

การเยือนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ของ Lavrov มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ ดังนี้ (1) เพื่อแสดงถึงความจริงใจในการรักษาและกระชับความสัมพันธ์กับอาเซียน (2) เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือถึงผลประโยชน์ที่รัสเซียประกาศไว้กับอาเซียน และ (3) เพื่อสร้างความประทับใจให้กับประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ว่าผลประโยชน์ของนโยบายต่างประเทศของรัสเซียให้ความสำคัญต่อเอเชียแปซิฟิก ถึงแม้ว่าจะเน้นไปที่ประเทศจีน แต่ก็มีหลากหลาย สามารถจับต้องได้และมีความเกี่ยวข้องกับภูมิภาคอาเซียนเป็นอย่างมาก

Dmitry Mosyakov หัวหน้าแผนกเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ของ Russian Academy of Sciences' Institute for Oriental Studies ได้ประเมินการเยือนอาเซียนของ Lavrov ว่า รัสเซียอาจสามารถทำหน้าที่ "อนุญาโตตุลาการที่มีความอิสระ" ในการสนับสนุนวิสัยทัศน์ของประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เกี่ยวกับอนาคตของภูมิภาคนี้ได้ ซึ่งในความเป็นจริงแล้ว ความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจและปฏิสัมพันธ์ทางการเมืองที่มีมาอย่างยาวนานของสหรัฐฯ และจีนยังคงอยู่ภายในจิตสำนึกและมีความต่อเนื่องมากกว่าเมื่อเทียบกับรัสเซีย แม้ว่ารัสเซียจะมีความพร้อมต่อบทบาทดังกล่าวมากเพียงใดแต่ด้วยระบบเศรษฐกิจที่อ่อนแอเมื่อเทียบกับสหรัฐฯ และจีนและความสัมพันธ์ใกล้ชิดของรัสเซียกับจีน ส่งผลให้รัสเซียยังไม่อาจทำหน้าที่เป็นอนุญาโตตุลาการที่เป็นอิสระและมีประสิทธิภาพได้ ถึงแม้ว่าความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างรัสเซีย-อาเซียนยังไม่อาจแสดงศักยภาพได้อย่างเต็มที่ ดังนั้น บทบาทที่สำคัญ คือ ความพยายามในการสร้างความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น ซึ่งสามารถเชื่อมโยงกับการเมืองให้มีความเข้มแข็งต่อไป

ที่มา : <https://www.rsis.edu.sg/rsis-publication/rsis/russia-and-southeast-asia-what-lavrovs-july-visits-mean/>

ส่วนที่ 2 สถานการณ์ ความมั่นคงที่สำคัญ

สถานการณ์ภายในประเทศบรูไน

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย น.อ. ชูศักดิ์ เกษตรวิทย์ และ นายสิทธิชัย สุขคะตะ

สถานการณ์ภายในประเทศบรูไน ในห้วง มิ.ย. – ส.ค.64 มีประเด็นสำคัญที่สรุปได้ดังนี้

➤ สถานการณ์การแพร่ระบาดของ Covid-19

◆ กระทรวงสาธารณสุขของบรูไน พบกรณีการติดต่อของเชื้อไวรัสโควิด-19 ภายในชุมชน 7 ราย ก่อนจะพบอีก 15 ราย (ไทยรัฐออนไลน์: 2564) โดยเชื่อว่าเป็นผู้ที่สัมผัสกับผู้ติดเชื้อนำเข้า ทำให้รัฐบาลตัดสินใจสั่งปิดสถานที่เสี่ยงทั้งหมด รวมถึงเลื่อนการจัดงานทางสังคม

ออกไปเป็นเวลา 14 วัน โรงเรียนทุกระดับชั้น รวมถึงการเรียนพิเศษต้องจัดการเรียนการสอนทางออนไลน์ และร้านอาหารจะถูกห้ามไม่ให้เสิร์ฟอาหารภายในร้าน ส่วนธุรกิจค้าปลีกอื่น ๆ เช่น ซูเปอร์มาร์เก็ต, แผงขายอาหาร, และตลาดกลางแจ้ง ยังเปิดได้แต่ต้องมีมาตรการเว้นระยะห่างอย่างเข้มงวด

◆ กระทรวงสาธารณสุขบรูไนยังย้ำเตือนประชาชนเรื่องคำแนะนำเรื่องการสวมหน้ากาก โดยต้องสวมปิดทั้งจมูกและปากตลอดเวลา ผู้ฝ่าฝืนจะถูกปรับเป็นเงิน 100 ดอลลาร์บรูไน (ราว 2,470 บาท) และขอให้ประชาชนใช้แอปพลิเคชันและสแกนคิวอาร์โค้ดเพื่อบันทึกประวัติการเดินทางด้วย

➤ สถานการณ์ทางเศรษฐกิจ

◆ สิงคโปร์จะเปิดโครงการ “แทรเวลเลน” (travel lane) กับประเทศเยอรมนี และบรูไน (ประชาชาติธุรกิจ: 2564) ซึ่งจะเป็นการเปิดช่องทางให้ผู้คนจากประเทศดังกล่าว ที่ฉีดวัคซีนครบโดสแล้วสามารถเดินทางเข้าประเทศสิงคโปร์ได้ โดยไม่ต้องกักตัว สำหรับผู้ที่จะเดินทางต้องได้รับการตรวจเชื้อโควิด-19 แบบพีซีอาร์ ก่อนออกเดินทาง 48 ชั่วโมง ขณะเดียวกัน ต้องได้รับการตรวจเชื้ออีกครั้ง เมื่อเดินทางถึงท่าอากาศยานชางจี รวมถึงวันที่ 3 และวันที่ 7 ขณะที่อยู่ที่สิงคโปร์ ตามคลินิกที่ทางการกำหนดไว้ โดยหากไม่ปฏิบัติตามมาตรการดังกล่าวได้ ก็จะไม่โดนกักตัว ผู้คนที่จะสามารถเดินทางมาได้ คือคนที่ฉีดวัคซีนครบโดสแล้วอย่างน้อย 2 สัปดาห์ และต้องเป็นวัคซีนของไฟเซอร์, โมเดอร์นา

หรือวัคซีนที่อยู่บนลิสต์การใช้งานฉุกเฉินขององค์การอนามัยโลก (WHO) อย่างซิโนแวค และแอสตราเซนเนกา อธิบดีกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ (ประชาชาติธุรกิจ: 2564) เปิดเผยว่า อาเซียนมีกำหนดจัดประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านเศรษฐกิจอาเซียน หรือ SEOM ที่ประชุมจะติดตามเร่งรัดการดำเนินงานตามแผนงานด้านเศรษฐกิจที่บรูไน ในฐานะประธานอาเซียนผลักดันให้อาเซียนดำเนินการให้สำเร็จในปี นี้ ภายใต้แนวคิด “We care, we prepare, we prosper” โดยมียุทธศาสตร์ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการฟื้นฟู ด้านการเป็นดิจิทัล และด้านความยั่งยืน รวม 13 ประเด็น เช่น การจัดทำเครื่องมือในการประเมินมาตรการที่มีใช้ภาษี (NTMs) ของประเทศสมาชิกอาเซียน การจัดทำแผนฟื้นฟูการท่องเที่ยวหลังการระบาดใหญ่ของโควิด-19 และการจัดทำกรอบเศรษฐกิจหมุนเวียนสำหรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

➤ สถานการณ์ความร่วมมืออาเซียน

◆ การประชุม รมว.กต.อาเซียนมีมติให้นาย Erywan Yusof รมว.กต. คนที่สองของบรูไน เป็นผู้แทนพิเศษของอาเซียน ทำหน้าที่ตามฉันทมติ 5 ประการ (สำนักข่าวกรองแห่งชาติ: 2564) เพื่อแก้ไขวิกฤตทางการเมืองในเมียนมา โดยมีภารกิจสร้างความเชื่อมั่นและไว้วางใจกับผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วน และหาแนวทางเพื่อให้ได้กำหนดเวลาที่แน่นอนในการปฏิบัติหน้าที่ตามฉันทมติ เฉพาะอย่างยิ่งการปฏิบัติหน้าที่ในประเด็นการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมต่อเมียนมา

◆ นายอีริวาน ยูซอฟ รมว.กต.บรูไน คนที่ 2 และผู้แทนพิเศษอาเซียนด้านเมียนมาที่แสดงจุดยืนว่าตนควรได้รับสิทธิ์ในการเข้าถึงข้อมูลจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับวิกฤตการณ์การเมืองและเหตุรุนแรงในเมียนมาเมื่อเดินทางเยือนเมียนมา โดยขณะนี้ อยู่ระหว่างขั้นตอนเตรียมแผนการเยือน (สำนักข่าวกรองแห่งชาติ: 2564) และยังไม่มีการระบุวันที่เยือนแน่ชัด นายอีริวาน ได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้แทนพิเศษอาเซียนด้านเมียนมาจากที่ประชุม รมว.กต.อาเซียน มีหน้าที่หลักในการดูแลและให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมแก่ชาวเมียนมา

➤ บทสรุป

แม้จะพบกรณีการติดต่อของเชื้อไวรัสโควิด-19 แต่บรูไน มีระบบการจัดการได้ดี มีมาตรการที่เป็นรูปธรรม โดยต้องสวมปิดทั้งจมูกและปากตลอดเวลา ผู้ฝ่าฝืนจะถูกปรับเป็นเงิน 100 ดอลลาร์บรูไน

(ราว 2,470 บาท) จากการควบคุมสถานการณ์การได้เป็นอย่างดี ส่งผลให้บรูไนมีโครงการ “แตรเวลเลน” (travel lane) ร่วมกับสิงคโปร์และเยอรมัน ซึ่งจะเป็นการเปิดช่องทางให้ผู้คนจากประเทศดังกล่าว ที่ฉีดวัคซีนครบโดสแล้ว สามารถเดินทางเข้าประเทศสิงคโปร์ได้ โดยไม่ต้องกักตัว ส่งผลดีต่อระบบเศรษฐกิจและการค้า และในฐานะประธานอาเซียนของบรูไน ได้ผลักดันให้อาเซียนภายใต้แนวคิด “We care, we prepare, we prosper” โดยมียุทธศาสตร์ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการฟื้นฟู ด้านการเป็นดิจิทัล และด้านความยั่งยืน ล้วนเป็นบทบาทที่ทำนายบรูไนในสถานการณ์ปัจจุบัน

อาเซียนมีมติให้ รมว.กต. คนที่สองของบรูไน เป็นผู้แทนพิเศษของอาเซียน ทำหน้าที่ตามฉันทามติ 5 ประการ เพื่อแก้ไขวิกฤตทางการเมืองในเมียนมา ซึ่งอาจถือเป็นอีกบทบาทหนึ่งในฐานะประธานอาเซียนของบรูไน การดำเนินงานเพื่อสนับสนุนด้านมนุษยธรรมในเมียนมาต้องระมัดระวังมากขึ้น อีกทั้งหลักการไม่แทรกแซงกิจการภายใน ซึ่งเป็นหนึ่งในหลักการสำคัญของอาเซียนที่บรูไนจึงอาจได้รับแรงกดดันอย่างมากในฐานะประธาน ประเทศไทยในฐานะประเทศสมาชิกอาเซียน จึงควรติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด

ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ กภศ.ศสย.สพท.

โทรศัพท์ 0 2275 5716 E-mail: rsdssc2559@gmail.com

สถานการณ์ภายในประเทศกัมพูชา

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย น.อ. ชูศักดิ์ เกษตรวิทย์ และ ร.ท.หญิง ศิวลีย์ สิริโรจน์บริษัท

สถานการณ์ของประเทศกัมพูชา ห้วง มิ.ย. – ส.ค.64 กัมพูชา มีประเด็นความเคลื่อนไหวที่สำคัญ ทั้งมิติด้านการเมืองและความมั่นคง มิติด้านเศรษฐกิจ และมิติด้านสังคมและวัฒนธรรม สรุปพอสังเขปได้ดังนี้

➤ มิติด้านการเมืองและความมั่นคง

◆ กัมพูชาอย่าจุดยืนไม่ให้ต่างชาติจัดตั้งฐานทัพในประเทศ

เมื่อ 31 พ.ค.64 พล.อ.เตีย บัญ รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมกัมพูชา ได้กล่าวว่าย่จุดยืนของรัฐบาลกัมพูชาที่ไม่อนุญาตให้ต่างชาติจัดตั้งฐานทัพในประเทศ และกัมพูชามีสิทธิเปิดรับความช่วยเหลือจากนานาประเทศโดยไม่แบ่งแยก (PhnomPenh Post: 2564) พร้อมระบุถึงจีนว่า จีนให้ความช่วยเหลือรอบด้านเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของชาวกัมพูชา อีกทั้งจีนตอบรับให้ความช่วยเหลือกัมพูชา เรื่องการปรับปรุงฐานทัพเรือเรียม จังหวัดพระสีหนุด้วย

◆ **ผู้ช่วยทูตทหารสหรัฐฯ ประจำกัมพูชา เยี่ยมชมฐานทัพเรือเรียมของกัมพูชา** เจ้าหน้าที่สถานเอกอัครราชทูตสหรัฐฯ ประจำราชอาณาจักรกัมพูชา เข้าเยี่ยมชมฐานทัพเรือเรียม จังหวัดพระสีหนุ กัมพูชา เมื่อ 11 มิ.ย.64 โดยได้รับการอำนวยความสะดวกจากกัมพูชา แต่ไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าชมพื้นที่ทั้งหมดของฐานทัพ แลกเปลี่ยนดังกล่าวระบุว่า การอนุญาตให้ ผู้ช่วยทูตทหารสหรัฐฯ ประจำกัมพูชา และประเทศอื่นเข้าเยี่ยมชมฐานทัพเรือเรียมอย่างต่อเนื่องจะแสดงถึงความโปร่งใสและความไว้วางใจซึ่งกันและกัน สำหรับการเยี่ยมชมครั้งนี้เป็นผลสืบเนื่องจากพบหารือ ระหว่างนายกรัฐมนตรี ฮุน เซน กับนาง Wendy Sherman รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ เมื่อ 1 มิ.ย.64

◆ **สหรัฐฯ ยุติโครงการสนับสนุนชาวกัมพูชาศึกษาในสถาบันการทหารของสหรัฐฯ** โฆษกประจำสถานเอกอัครราชทูตสหรัฐฯ ประจำกรุงพนมเปญ ออกแถลงการณ์เมื่อวันที่ 1 ก.ค.64 ว่า สหรัฐฯ ยุติโครงการความร่วมมือกับกัมพูชาที่สนับสนุนการส่งชาวกัมพูชาเข้าศึกษาในสถาบันการทหารชั้นนำในสหรัฐฯ อย่างไรก็ตาม นักศึกษาชาว

กัมพูชาที่กำลังศึกษาในสถาบันการทหารของสหรัฐฯ อยู่ในปัจจุบันจะได้รับอนุญาตให้ศึกษาต่อไปได้จนจบระดับชั้นก่อนปริญญา โดยสหรัฐฯ ต้องการให้รัฐบาลกัมพูชาช่วยเหลือด้านค่าธรรมเนียมการศึกษาที่คงเหลืออยู่ด้วย (Reuters: 2564)

➤ มิติด้านเศรษฐกิจ

◆ **กัมพูชาเริ่มดำเนินแผนส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลและนโยบายทางสังคมปี 2564-2578** โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล ส่งเสริมสวัสดิการทางสังคม ในวิถีชีวิตรูปแบบใหม่ ยุคหลังการแพร่ระบาดของ COVID-19 (กรมประชาสัมพันธ์: 2564) โดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และปฏิรูปทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชนให้ทันสมัยด้วยการใช้เทคโนโลยี ใกล้เคียงกับไทยที่ดำเนินนโยบาย Thailand 4.0 เพื่อพัฒนาสังคมเมืองเป็นเมืองอัจฉริยะ หรือสิงคโปร์ที่เริ่มใช้หนังสือเดินทางดิจิทัล

◆ **การก่อสร้างทางด่วนเส้นทางพนมเปญ-สีหนุวิลล์ มีกำหนดแล้วเสร็จภายในเดือนกันยายน 2565** เมื่อ 21 มิ.ย.64 กระทรวงโยธาธิการและคมนาคมของกัมพูชา ระบุว่า การก่อสร้างทางด่วนเส้นทางพนมเปญ-สีหนุวิลล์ ความยาว 187.05 กิโลเมตร ซึ่งเป็นการลงทุนโดยบริษัท China Road and Bridge Corporation (CRBC) ของจีน เมื่อเดือนมีนาคม 2562 และมีกำหนดแล้วเสร็จในเดือน ก.ย.65 ซึ่งจะช่วยร่นระยะเวลาเดินทางจากราชธานีพนมเปญไปยัง จังหวัดพระสีหนุ จากเดิม 5 ชั่วโมง เหลือเพียง 2 ชั่วโมง (ซินหัวไทย: 2564) ทั้งนี้ ทางด่วนดังกล่าวเป็นหนึ่งในโครงการความร่วมมือระหว่างจีนกับกัมพูชา ภายใต้กรอบความริเริ่ม Belt and Road Initiative (BRI) เพื่อเชื่อมต่อเมืองหลวงของกัมพูชาเข้ากับท่าเรือน้ำลึกขนาดใหญ่ที่สุดของประเทศ

➤ มิติด้านสังคมและวัฒนธรรม

◆ **สถาบันวิจัยและพัฒนาเกษตรกรรมกัมพูชาเตรียมเปิดเผยพันธุ์ข้าวหอมใหม่ที่ยืดหยุ่นต่อภูมิอากาศ** เมื่อ 23 ส.ค.64 นาย Lor Bonna ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาเกษตรกรรมกัมพูชา (CARDI) เปิดเผยว่า CARDI เตรียมประกาศการค้นพบข้าวหอมสายพันธุ์ใหม่ชื่อ Phka Mealadei ของกัมพูชาในปลายปี 2564 หรือต้นปี 2565 หลังจากศึกษาวิจัยกว่า 10 ปี โดยข้าวหอมสายพันธุ์ดังกล่าวมีความยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศ และให้ผลผลิตมากกว่าข้าวสายพันธุ์ดั้งเดิม

ของกัมพูชา (กรมประชาสัมพันธ์: 2564) ทั้งนี้ ตั้งแต่ห้วงศตวรรษ 1990 CARDI ศึกษาวิจัยพัฒนาพันธุ์ข้าวกัมพูชาเพื่อเพิ่มผลผลิตและส่งเสริมความมั่นคงทางอาหาร

◆ **กัมพูชาเตรียมอนุมัติให้บริษัทเอกชนนำเข้าวัคซีนป้องกัน COVID-19** เมื่อ 28 ส.ค.64 ที่ผ่านมา โดยจะอนุญาตให้บริษัทผู้นำเข้าและส่งออกด้านการแพทย์ยื่นขอใบอนุญาตนำเข้าวัคซีนป้องกัน COVID-19 ยี่ห้อที่ได้รับอนุมัติจากองค์การอนามัยโลก (WHO) ซึ่งบริษัทที่ต้องการดำเนินการนำเข้าวัคซีนจะต้องมั่นใจว่ามีคุณสมบัติเพียงพอที่จะขนส่ง จัดการ และจัดเก็บวัคซีนได้อย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานทางเทคนิค (กรุงเทพฯธุรกิจ: 2564) นอกจากนี้ กัมพูชาอนุมัติการใช้วัคซีนที่ WHO รับรอง 3 บริษัท ได้แก่ Sinopharm Sinovac และ AstraZeneca ซึ่งจีนเป็นผู้จัดส่งวัคซีนรายหลัก ปัจจุบันฉีดวัคซีนให้ประชาชนรวมแล้ว 6.84 ล้านคน จากเป้าหมาย 10 ล้านคน

◆ **ราชอาณาจักรพม่าจะไม่กำหนดมาตรการเคอร์ฟิวหลังจากประสบความสำเร็จในการฉีดวัคซีน COVID-19** ราชอาณาจักรพม่าประสบความสำเร็จจากการรณรงค์ของรัฐบาลให้ประชาชนฉีดวัคซีน COVID-19 ได้ถึงร้อยละ 120 เมื่อ 28 ส.ค.64 ที่ผ่านมา จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดมาตรการห้ามประชาชนออกจากเคหสถาน (curfew) หลังสิ้นสุดมาตรการตามคำสั่งของรัฐบาล (ผู้จัดการออนไลน์: 2564) เนื่องจาก

ปรากฏจำนวนผู้ติดเชื้อใหม่รายวันลดลง อย่างไรก็ตาม ยังคงขอความร่วมมือให้ประชาชนปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของ COVID-19 ตามประกาศของศาลากลางจังหวัดราชธานีพมมเปญกัมพูชา

▶ **บทสรุป**

สถานการณ์ของประเทศกัมพูชาในห้วงที่ผ่านมา พบว่าด้านการเมืองและความมั่นคง กัมพูชายังคงมีการเสริมสร้างความสัมพันธ์และกรอบความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม คำประกาศจากสหรัฐฯ ในการยุติโครงการสนับสนุนชาวกัมพูชาศึกษาในสถาบันการทหารของสหรัฐฯ ดังกล่าวอาจเป็นสัญญาณล่าสุดที่สะท้อนถึงความสัมพันธ์ตึงเครียดระหว่างสหรัฐฯ กับกัมพูชา หลังจากก่อนหน้านี้สหรัฐฯ ห่วงกังวลกรณีจีนขยายอิทธิพลทางทหารในกัมพูชา และกัมพูชาแสดงท่าทีเป็นพันธมิตรกับจีนชัดเจนมากขึ้น ส่วนในด้านเศรษฐกิจกัมพูชาเริ่มดำเนินแผนส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลและนโยบายทางสังคมปี 2564 - 2578 อันจะสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนทันสมัยด้วยการใช้เทคโนโลยีมากยิ่งขึ้นและด้านสังคมและวัฒนธรรม รัฐบาลกัมพูชามีการกำหนดมาตรการต่าง ๆ ออกมา เพื่อควบคุมการแพร่ระบาดของ COVID-19 อย่างต่อเนื่อง

ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ กภศ.ศสย.สปท.

โทรศัพท์ 0 2275 5716 E-mail: rsdssc2559@gmail.com

สถานการณ์ภายในมาเลเซีย

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย น.อ. ชูศักดิ์ เกษตรวิทย์ และ ร.ต.หญิง นิตยา งานไว

มาเลเซีย ยังคงเผชิญสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 อย่างหนักและมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้ประชาชนเกิดความไม่พอใจในการบริหารจัดการการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ของรัฐบาล ส่งผลให้เกิดแรงกดดันต่อการบริหารประเทศของรัฐบาลของมาเลเซีย จนนำไปสู่การลาออกของนายมูห์ยิดดิน ยัสซิน นายกรัฐมนตรีมาเลเซีย สถานการณ์ดังกล่าวที่เกิดขึ้นในประเทศมาเลเซียในห้วงเดือน มิ.ย. - ส.ค.64 ซึ่งได้รวบรวมจากสำนักข่าวกรองแห่งชาติสามารถสรุปได้ ดังนี้

1. สถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19

สำคัญ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 มีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้หน่วยงานภาครัฐมีนโยบายออกมาเพื่อแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 การใช้โดรนตรวจจับอุณหภูมิประชาชนเพื่อคัดกรองผู้ติดเชื้อ COVID-19 โดยตำรวจมาเลเซียจะเริ่มใช้โดรนตรวจจับอุณหภูมิร่างกายประชาชนเพื่อคัดกรองผู้ที่อาจติดเชื้อ COVID-19 โดยโดรนดังกล่าวสามารถทำงานในระยะที่สูงกว่าพื้นดิน 20 เมตร หากบุคคลใดมีอุณหภูมิสูงกว่า 37.5 องศาเซลเซียส โดรนจะส่งไฟสีแดง จากนั้นเจ้าหน้าที่จะติดตามไปยังที่หมายเพื่อระบุตัวบุคคลดังกล่าว ซึ่งช่วยแบ่งเบาภาระของเจ้าหน้าที่เป็นอย่างมาก ก่อนหน้านี้ เมื่อเดือน

เม.ย.64 การแพร่ระบาดเชื้อ COVID-19 ระลอกที่ 1 ได้มีการใช้โดรนดังกล่าวช่วยตรวจจับอุณหภูมิประชาชนมาแล้ว โดยรัฐบาลมาเลเซียขอยืมโดรนเหล่านี้มาจากบริษัทเอกชน

1.2 การพัฒนาและผลิตวัคซีน COVID-19 เพื่อเร่งโครงการฉีดวัคซีนแห่งชาติ โดยมาเลเซียกำลังพัฒนาวัคซีน COVID-19 ทั้งวัคซีนชนิด mRNA vaccine และ inactivated vaccine เพื่อช่วยเร่งโครงการฉีดวัคซีน COVID-19 แห่งชาติให้สามารถบรรลุจุดมุ่งหมายสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ประชาชนภายในปี 2564 ปัจจุบันนักวิจัยกำลังเร่งพัฒนาวัคซีนทั้งสองรูปแบบ เพื่อเพิ่มปริมาณวัคซีนควบคู่ไปกับศักยภาพในการเตรียมพร้อมเผชิญหน้ากับการแพร่ระบาดของเชื้อในอนาคต

1.3 การฉีดวัคซีนให้กับประชาชน มาเลเซียวางแผนที่จะฉีดวัคซีนป้องกัน COVID-19 ให้กับประชาชนในประเทศประมาณร้อยละ 60 ภายใน ก.ย.64 ซึ่งมาเลเซียได้เร่งอัตราการฉีดวัคซีนและได้ฉีดวัคซีนโดสแรกให้กับประชาชนทั่วประเทศแล้วประมาณ 4.08 ล้านราย หรือ ร้อยละ 12.5 ของประชากรทั้งหมด ทั้งนี้ เมื่อ 22 มิ.ย.64 ได้ดำเนินการฉีดวัคซีนให้ประชาชนแล้ว 250,529 โดส ซึ่งมากกว่าเป้าหมายของรัฐบาลที่ 150,000 โดสต่อวัน รัฐบาลมาเลเซียมั่นใจว่าจะสามารถฉีดวัคซีนจำนวน 11 ล้านโดสได้ภายใน ก.ค.64 และ 13 ล้านโดสภายใน ส.ค.64 และอีก 8 ล้านโดสภายในเดือน ก.ย.64

1.4 รัฐบาลจะเป็นรัฐแรกของมาเลเซียที่เข้าสู่แผนฟื้นฟูแห่งชาติระยะที่ 3 รัฐบาล (ติดกับ จ.สตูล และ จ.สงขลา) จะเข้าสู่แผนฟื้นฟูแห่งชาติ (National Recovery Plan-NRP) ระยะที่ 3 ในห้วง ก.ค. - ส.ค.64 เนื่องจากประชาชนในรัฐได้รับวัคซีนประมาณร้อยละ 40 ตามเงื่อนไขของ NRP แล้ว รัฐบาลจึงเป็นรัฐแรกที่เข้าสู่แผน NRP

ระยะที่ 3 โดยที่ผ่านมา รัฐประลิส พบผู้ติดเชื้อ COVID-19 รายวัน น้อยที่สุดในมาเลเซีย โดยเฉลี่ยมีจำนวน 1-9 รายต่อวัน ทั้งนี้ เนื่องจากการเข้าสู่ระยะที่ 3 คือ ผู้ติดเชื้อมีจำนวนต่ำกว่า 2,000 รายต่อวัน และมีผู้ได้รับวัคซีนแล้วร้อยละ 40 ซึ่งภาคเศรษฐกิจส่วนใหญ่จะเปิดทำการได้ ยกเว้นกิจการที่มีความเสี่ยง อาทิ สถานบันเทิงกลางคืน บริการ นวดสปา และร้านอาหาร

2. ต้นการเมือง

เมื่อ 26 ก.ค.64 ดาโต๊ะ ตากียุดดิน ยัสซัน รัฐมนตรีประจำสำนัก นายกรัฐมนตรี ฝ่ายรัฐสภาและกฎหมายของมาเลเซียว่า รัฐบาลมาเลเซีย ตัดสินใจที่จะไม่ขอให้สมเด็จพระราชาธิบดีแห่งมาเลเซียขยายเวลา ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่ใช้บังคับมาตั้งแต่ 12 ม.ค.64 และมีกำหนด จะสิ้นสุดลงใน 1 ส.ค.64 การตัดสินใจดังกล่าวดำเนินการตามมาตรา 150 (3) ของรัฐธรรมนูญ มีขึ้นในระหว่างการประชุมสภาผู้แทนราษฎรวาระ พิเศษวันแรก แต่มีข้อสังเกตว่า แม้รัฐบาลมาเลเซียจะประกาศสถานการณ์ ฉุกเฉินและบังคับใช้ข้อจำกัดต่าง ๆ อย่างเข้มงวด แต่สถานการณ์การแพร่ ระบาด COVID-19 ในมาเลเซียยังคงเลวร้าย โดยจำนวนผู้ติดเชื้อสูงกว่า วันละ 15,000 คนในห้วง 2 วันที่ผ่านมา

นายมูห์ยิดดิน ยัสซัน นายกรัฐมนตรีมาเลเซีย เผชิญแรงกดดัน ให้ลาออกจากตำแหน่ง ภายหลังจากสำนักพระราชวังมาเลเซียสมเด็จพระ ราชาธิบดีแห่งมาเลเซียไม่ยินยอมให้รัฐบาลยกเลิกประกาศ สถานการณ์ฉุกเฉินที่สิ้นสุดใน 1 ส.ค.64 และวิจารณ์รัฐบาลที่ยกเลิก ประกาศดังกล่าวโดยไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนตามรัฐธรรมนูญที่กำหนดให้มี การหารือในสภาผู้แทนราษฎรก่อน โดยดาโต๊ะ ชรี อันวาร์ อิบราฮิม ผู้นำ ฝ่ายค้าน ยินยอมให้มีการอภิปรายไม่ไว้วางใจจากกรณีดังกล่าว ขณะที่ ดาโต๊ะ ชรี ซาฮิด ฮามิดี ประธานพรรคอัมโน พรรคร่วมรัฐบาล เรียกร้อง ให้นายกรัฐมนตรีลาออกจากตำแหน่ง

จากสถานการณ์ดังกล่าวส่งผลให้นายมูห์ยิดดิน ยัสซัน นายกรัฐมนตรีมาเลเซีย และคณะรัฐมนตรียื่นหนังสือลาออกต่อสมเด็จพระ ราชาธิบดีแห่งมาเลเซีย ขณะเดียวกันนายมูห์ยิดดิน ยัสซัน ได้แถลง ผ่านโทรทัศน์ว่าประชาชนมาเลเซียจะได้รับวัคซีนทั่วประเทศภายใน ตุลาคม 2564 นอกจากนี้ยังยืนยันว่าจะไม่ข้องเกี่ยวกับโจรอาชญากรรม หรือ การแทรกแซงฝ่ายตุลาการ หรือกลับสู่การดำรงตำแหน่งอีกครั้ง ทั้งนี้

การลาออกดังกล่าวเกิดขึ้นหลังจากนายมูห์ยิดดิน ยัสซันสูญเสียการ สนับสนุนจากเสียงข้างมากในรัฐสภา อีกทั้งจากสถานการณ์การระบาด ของ COVID-19 ที่กระทบต่อเศรษฐกิจมาเลเซียอย่างรุนแรง

ต่อมาเมื่อวันที่ 20 ส.ค.64 สมเด็จพระราชาธิบดีแห่งมาเลเซีย ทรงประชุมกับสุลต่านรัฐต่าง ๆ เพื่อแจ้งผลคะแนนเสียงผู้ที่ ส.ส.มาเลเซีย สนับสนุนให้เป็นนรม.คนใหม่ได้รับคะแนนเสียงข้างมาก 114 เสียง ประกอบด้วย ส.ส.กลุ่มแนวร่วมแห่งชาติ (Barisan Nasional-BN) 41 เสียง พรรคเบอร์ซาตู 31 เสียง พรรคปาส 18 เสียง กลุ่ม Gabungan Parti Sarawak 18 เสียง พรรค STAR 1 เสียง พรรค Parti Bersatu Sabah 1 เสียง และ ส.ส.อิสระ 4 เสียง และในวันเดียวกันสำนักพระราชวัง มาเลเซียออกแถลงการณ์ว่า สมเด็จพระราชาธิบดีแห่งมาเลเซียทรงแต่งตั้งดา โต๊ะ ชรี อิสมาอิล ซาบรี ยากบ อดีตรองนายกรัฐมนตรีและรองประธาน พรรคอัมโน (United Malays National Organisation: UMNO) เป็น นายกรัฐมนตรีคนที่ 9 ของมาเลเซีย จากนั้นเมื่อวันที่ 21 ส.ค.64 ดาโต๊ะ ชรี อิสมาอิล ซาบรี ยากบ เข้าพิธีสาบานตนต่อสมเด็จพระ ราชาธิบดีแห่งมาเลเซีย เพื่อดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีคนที่ 9 ของมาเลเซีย ณ พระราชวังมาเลเซีย อย่างไรก็ตามประชาชนมาเลเซีย ประมาณ 200,000 คน ลงนามยื่นคำร้องผ่านช่องทางออนไลน์ เพื่อคัดค้านการที่ดาโต๊ะ ชรี อิสมาอิล ซาบรี ยากบ รองประธานพรรค อัมโน จะขึ้นดำรงตำแหน่ง นรม.คนที่ 9 ของมาเลเซีย เนื่องจากบริหารจัดการ ปัญหาการระบาดของ COVID-19 ผิดพลาด และเมื่อปี 2558 ดาโต๊ะ ชรี อิสมาอิล เคยกล่าวถ้อยคำที่ไม่เหมาะสมหลายประการ อาทิ เรียกร้องให้คว่ำบาตรธุรกิจของชาวจีน เป็นต้น

จะเห็นได้ว่าการแต่งตั้ง ดาโต๊ะ ชรี อิสมาอิล ซาบรี ยากบ เป็นนายกรัฐมนตรี ทำให้พรรคอัมโน ซึ่งปกครองประเทศมานานกว่า 60 ปี สามารถกลับมาเป็นนายกรัฐมนตรีได้อีกครั้งหลังแพ้การเลือกตั้งใน ปี 2018 จากกรณีกรณีทุจริตกองทุน 1MDB ของนายนาจิบ ราซัค อดีต นายกรัฐมนตรี ซึ่งถูกตัดสินว่ามีความผิด แต่นายนาจิบได้ปฏิเสธการ กระทำผิดดังกล่าว และยื่นอุทธรณ์ (พลิชฐ์ คงคุณากรกุล : 2564) จากกรณีดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาการเมืองภายในประเทศ ที่มาเลเซียกำลังเผชิญ รวมถึงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ที่มีแนวโน้มรุนแรงอย่างต่อเนื่องจะยังคงเป็นปัญหาที่สำคัญ ของมาเลเซีย จึงเป็นที่น่าจับตามองว่ารัฐบาลที่จัดตั้งขึ้นมาใหม่จะ ดำเนินการแก้ไขปัญหาและรักษาเสถียรภาพของรัฐบาลได้หรือไม่ และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทยควรมีการเตรียมความพร้อมเพื่อเตรียม รับมือกับความท้าทายที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต (ไทยรัฐออนไลน์ : 2564)

ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ กภศ.ศสย.สพท.

โทรศัพท์ 0 2275 5716 E-mail: rsdssc2559@gmail.com

สถานการณ์ภายในเมียนมา

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย น.อ. ชูศักดิ์ เกษตรวิทย์ และ นายสิทธิชัย สุขคะตะ

สถานการณ์ภายในประเทศเมียนมา ในห้วง มิ.ย. - ส.ค. ๖๔

มีประเด็นสำคัญที่สรุปได้ดังนี้

➤ **สถานการณ์โรคระบาด**

สถานการณ์แพร่ระบาด COVID-19 ในเมียนมายังคงรุนแรงต่อเนื่อง (สำนักข่าวกรองแห่งชาติ: 2564) เมื่อ 15 ส.ค.64 ว่า กระทรวงสาธารณสุขเมียนมารายงานมีผู้ติดเชื้อ COVID-19 ในรอบ 24 ชั่วโมง

เพิ่มขึ้น จำนวน 2,674 ราย มีผู้เสียชีวิต 185 คน และมียอดผู้ติดเชื้อสะสม 354,279 ราย เสียชีวิต 13,263 คน รักษาหายแล้ว 271,228 ราย ทั้งนี้ การแพร่ระบาดของ COVID-19 ที่รุนแรงในเมียนมา อาจผลักดันให้นานาชาติซึ่งเดิมไม่รับรองและหลีกเลี่ยงการดำเนินปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับรัฐบาลทหารภายใต้การบริหารแห่งรัฐ (SAC) จำเป็นต้องมีปฏิสัมพันธ์กับรัฐบาล SAC (สำนักข่าวกรองแห่งชาติ: 2564) เพราะต้องเร่งส่งมอบความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและสาธารณสุขเข้าไปในเมียนมาโดยเร็วที่สุด เพื่อช่วยเหลือประชาชนเมียนมาและยับยั้งการแพร่ระบาดของโรคไปยังประเทศรอบบ้าน เฉพาะอย่างยิ่งจีนและอินเดีย รวมถึงลดความเสี่ยงภาวะกลายพันธุ์ของเชื้อจนสร้างความเสียหายมากขึ้น ขณะที่สหราชอาณาจักรเรียกร้องให้เมียนมายุติการสู้รบชั่วคราว เพื่อเปิดทางการส่งมอบความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม

➤ **สถานการณ์การเมือง**

พล.อ.อาวุโส มินอ่องโล่ ผบ.ทสส. และประธานสภาบริหารแห่งรัฐ (SAC) กล่าวว่า เมียนมาอาจขยายเวลาการบังคับใช้สถานการณ์ฉุกเฉินที่ประกาศไว้ 1 ปี (สิ้นสุด 31 ม.ค.65) ออกไปจนถึง ส.ค.66 พร้อมกับให้คำมั่นว่าจะจัดการเลือกตั้งใหม่และถ่ายโอนอำนาจให้กับรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งเป็นลำดับถัดไป (ผู้จัดการออนไลน์: 2564) นอกจากนี้ SAC ยังประกาศจัดตั้งรัฐบาลรักษาการ (Caretaker Government) มี พล.อ.อาวุโส มินอ่องโล่ เป็น นรม. ทำให้เกิดกระแสวิจารณ์ว่า SAC พยายามปรับภาพลักษณ์จากรัฐบาลทหารเป็นรัฐบาลพลเรือน โดยโฆษกสหประชาชาติ (UN) และ รมว.กต.สหราชอาณาจักร เห็นว่าการกระทำไม่สมเหตุสมผลและเป็นความพยายามรักษาอำนาจที่ไม่ถูกต้องตามหลักประชาธิปไตย กองทัพเมียนมาต้องคืนอำนาจให้กับรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้ง และเคารพความต้องการของประชาชน การประกาศดังกล่าวส่งผลให้สมาชิกของรัฐบาลเอกภาพแห่งชาติ (National Unity Government-NUG) ซึ่งตั้งโดยแกนนำพรรคสันนิบาตแห่งชาติเพื่อประชาธิปไตย (NLD) ผู้แทนกองกำลังกลุ่มชาติพันธุ์ และกลุ่มต่อต้านรัฐบาลทหารประมาณการแต่งตั้ง พล.อ.อาวุโส มินอ่องโล่ ผบ.ทสส. เมียนมาและประธานสภาบริหารแห่งรัฐ (SAC) เป็น นรม. ของรัฐบาลรักษาการ(สำนักข่าวกรองแห่งชาติ: 2564) อย่างไรก็ตามกองทัพเมียนมา (กองบัญชาการกองทัพเมียนมาในกรุงเนปีดอ) สั่งการให้ ผบ.สำนักงานปฏิบัติการพิเศษ (BSO) ผบ.ภาคทหารบก และ ผบ.หน่วยทหารในพื้นที่ทั่วประเทศ เตรียมความพร้อมต่อสู้ผู้ก่อการร้าย (สำนักข่าวกรองแห่งชาติ: 2564) โดยเฉพาะปฏิบัติการปราบปรามกองกำลังป้องกันประชาชน (PDF) ที่ก่อเหตุโจมตีบุคลากรและผลประโยชน์ของกองทัพอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งสั่งให้พื้นที่จัดตั้งจุดตรวจเพิ่มเติม และตรวจค้นบริเวณที่อยู่อาศัยของประชาชน ซึ่งอาจถูกใช้เป็นฐานที่มั่นของ PDF ซึ่งสภาบริหารแห่งรัฐ (SAC) กำหนดเป็นกลุ่มก่อการร้าย

➤ **การดำเนินการของอาเซียน**

ประชาคมระหว่างประเทศ อาทิ สหประชาชาติ (UN) สหรัฐฯ ญี่ปุ่น จีน และสหภาพยุโรป (EU) แสดงความยินดีต่อการแต่งตั้งผู้แทนพิเศษของอาเซียนต่อประเด็นเมียนมา (สำนักข่าวกรองแห่งชาติ: 2564) และพร้อมจะสนับสนุนการปฏิบัติการกิจของผู้แทนพิเศษอาเซียน โดย EU หวังว่าทุกกลุ่มการเมืองในเมียนมาจะร่วมกันเจรจาเพื่อยุติความขัดแย้ง ซึ่งรวมถึงรัฐบาลเอกภาพแห่งชาติ (NUG) คณะกรรมการผู้แทนรัฐสภา (CRPH) กลุ่มชาติพันธุ์ และกลุ่มประชาชนที่สนับสนุนประชาธิปไตย โดยนายอิริวาน ยูซอพ รมว.กต.บรูไน คนที่ 2 และผู้แทนพิเศษอาเซียนด้านเมียนมาที่แสดงจุดยืนว่าตนควรได้รับสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับวิกฤตการณ์การเมืองและเหตุรุนแรงในเมียนมาเมื่อเดินทางเยือนเมียนมา (สำนักข่าวกรองแห่งชาติ: 2564) โดยขณะนี้ อยู่ระหว่างขั้นตอนเตรียมแผนการเยือน และยังไม่มีการระบุวันที่เยือนที่แน่ชัด ทั้งนี้ นายอิริวานได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้แทนพิเศษอาเซียนด้านเมียนมาจากที่ประชุม รมว.กต.อาเซียน มีหน้าที่หลักในการดูแลและให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมแก่ชาวเมียนมา ตลอดจนเข้าไกล่เกลี่ย

เพื่อให้เกิดการเจรจาหารัฐบาลทหารเมียนมากับกลุ่มผู้ต่อต้านเพื่อ ยุติสถานการณ์ความรุนแรงในเมียนมา (เดลินิวส์ออนไลน์: 2564)

➤ บทสรุป

สถานการณ์แพร่ระบาด COVID-19 ในเมียนมายังคงรุนแรง ต่อเนื่อง ทางกองทัพเมียนมายังไม่สามารถแก้ไขสถานการณ์ได้ดีเท่าที่ควร ส่งผลในนานาประเทศต้องเร่งส่งมอบความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและ สาธารณสุขเข้าไปในเมียนมาเพื่อช่วยเหลือประชาชนเมียนมาและยับยั้ง การแพร่ระบาดของโรคไปยังประเทศรอบบ้าน อาจส่งผลต่อเสถียรภาพ และการแทรกแซงจากต่างชาติ ด้านทางการเมืองของเมียนมายังคงรุนแรง อย่างต่อเนื่อง การประท้วงระหว่างรัฐบาลทหารและประชาชนยังไม่ได้ รับการแก้ไข เมียนมาอาจขยายเวลาการบังคับใช้สถานการณ์ฉุกเฉิน ที่ประกาศไว้ 1 ปี ออกไปจนถึง ส.ค.66 ซึ่งส่งผลต่อเศรษฐกิจมากขึ้น อาจทำให้การลงทุนจำนวนมากโดยเฉพาะภาคอุตสาหกรรมและการเงิน หดชะงัก

เมียนมายังคงได้รับความสนใจจากนานาประเทศเห็นได้ จากการศึกษาที่ประชาคมระหว่าง แสดงความยินดีต่อการแต่งตั้งผู้แทนพิเศษ ของอาเซียนต่อประเด็นเมียนมา และพร้อมจะสนับสนุนการปฏิบัติการกิจ ของผู้แทนพิเศษอาเซียน เหล่านี้อาจกระทบต่อความสัมพันธ์ของอาเซียน อาเซียนเองอาจต้องระมัดระวังมากขึ้นในการดำเนินงานเพื่อสนับสนุน ด้านมนุษยธรรมในเมียนมา อีกทั้งภูมิภาคอาจต้องทบทวนประเด็น หลักการไม่แทรกแซงกิจการภายใน ซึ่งเป็นหนึ่งในหลักการสำคัญของ อาเซียนที่ ประเทศไทยในฐานะประเทศที่มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อเมียนมา และเป็นหนึ่งในผู้ลงทุนในเมียนมา จึงถือเป็นความท้าทายในการดำเนิน ความสัมพันธ์ระหว่างเมียนมาและไทย

ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ กภค.ศคย.สปท.

โทรศัพท์ 0 2275 5716 E-mail: rsdssc2559@gmail.com

สถานการณ์ภายใน สปป.ลาว

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย น.อ. ชูศักดิ์ เกษตรวิทย์ และ นางสาวณัฐา แก้วคำแสน

สถานการณ์ภายใน สปป.ลาว ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและ สถานการณ์โควิด-19 ในห้วงเดือน มิ.ย. - ส.ค.64 มีประเด็นสำคัญที่สรุป ได้ดังนี้

◆ ในเดือนมิถุนายน การนำเข้า-ส่งออก ของ สปป.ลาว สูงขึ้นเป็นประวัติการณ์มีมูลค่า 932 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (หรือประมาณ 3.07 หมื่นล้านบาท) และมีการขาดดุลทางการค้า 62 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (หรือประมาณ 2.04 พันล้านบาท) โดยสินค้าหลักที่ สปป.ลาว ส่งออก ได้แก่ แร่ทองแดง ทองคำแท่ง ยางพารา เสื้อผ้า กาแฟสด น้ำตาล และ

ผลไม้ ซึ่งประเทศที่ สปป.ลาว ส่งออกเป็นหลัก ได้แก่ ไทย จีน และ เวียดนาม (สำนักข่าวซินหัว: 2564)

◆ เมื่อ 7 ก.ค.64 เกิดแผ่นดินไหว 4 ครั้งที่แขวงไชยะบุรี ของ สปป.ลาว การเกิดแผ่นดินไหวขนาดความรุนแรง 2.8 - 4.9 ริกเตอร์ ซึ่งเกิดแผ่นดินไหวขนาดความรุนแรงสูงสุดที่หมู่บ้านดอกเกต ที่ตั้งอยู่ใน เมืองเงิน ทั้งนี้ การเกิดแผ่นดินไหวได้ไม่สร้างความเสียหายที่รุนแรง (สำนักข่าว MGR ONLINE: 2564)

◆ เมื่อ 23 ก.ค.64 สปป.ลาว ได้มีการเปิดตัวสถานีรถไฟ โพนโฮงที่ก่อสร้างเสร็จสมบูรณ์แห่งแรก มีพื้นที่โดยรวมราว 1,500 ตารางเมตร สามารถรองรับผู้โดยสารได้สูงสุด 300 คน ได้รับการออกแบบ ให้มีการผสมผสานสไตล์ลาวและจีน โดยมีหลังคาสี่เหลี่ยมสไตล์ลาวและ แป้นหูช้างที่ติดไว้ด้านหน้าอาคารสไตล์จีน ทั้งนี้ สถานีดังกล่าวอยู่ใน โครงการทางรถไฟจีน-ลาว ที่เป็นโครงการเชื่อมต่อเชิงยุทธศาสตร์ระหว่าง แผนริเริ่มหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง (Belt and Road Initiative: BRI) ของ จีน และแผนยุทธศาสตร์ของลาวที่ต้องการพลิกโฉมประเทศที่ไม่มี ทางออกสู่ทะเลให้กลายเป็นศูนย์กลางเชื่อมต่อทางบก (สำนักข่าวซินหัว: 2564)

◆ โครงการทางด่วนเส้นทางใหม่บ่อเต็น - ห้วยซาย ได้รับความเห็นชอบจากรัฐบาล สปป.ลาว ซึ่งทางด่วนดังกล่าวมีระยะ ทาง 176 กิโลเมตร เชื่อมระหว่างด่านสากลบ่อเต็น แขวงหลวงน้ำทา (ชายแดนลาว-จีน) ถึงด่านสากลสะพานมิตรภาพไทย - ลาว แห่งที่ 4 (เชียงของ - ห้วยซาย) ที่เดิมใช้เวลาในการเดินทาง 5 ชม. ให้เหลือเวลาใน การเดินทางเพียง 1 ชั่วโมง 30 นาที ทั้งนี้ โครงการดังกล่าวจะทำให้เกิด การเชื่อมระหว่างจีนกับไทย ผ่าน สปป.ลาว ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดย โครงการก่อสร้างดังกล่าวอยู่ภายใต้แผนพัฒนาสังคม-เศรษฐกิจแห่งชาติ ของ สปป.ลาว มีมูลค่าการก่อสร้างที่ 3,800 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ศูนย์ ข้อมูลข่าวสารอาเซียน กรมประชาสัมพันธ์: 2564)

➤ สถานการณ์โควิด-19

◆ สปป.ลาว ได้รับวัคซีนโควิด-19 แล้ว 5 ยี่ห้อ ได้แก่ แอสตราเซนเนกา (AstraZeneca) จอห์นสัน แอนด์ จอห์นสัน (Johnson & Johnson) ซิโนฟาร์ม (Sinopharm) สปุตนิก วี (Sputnik V) และไฟเซอร์ (Pfizer) โดยจำนวนรวมวัคซีนที่ได้รับมีมากกว่า 4.1 ล้านโดส ซึ่งเกินครึ่ง ของประชากรในประเทศทำให้กระทรวงสาธารณสุขลาวได้เปิดเผยว่า สปป.ลาว จะสามารถฉีดวัคซีนให้แก่ประชาชนได้ครบร้อยละ 50 ของ ประชากรทั้งประเทศได้ภายในสิ้นปีนี้ (สำนักข่าว MGR ONLINE: 2564)

◆ เมื่อ 22 ส.ค.64 สปป.ลาว พบผู้ติดเชื้อไวรัสโควิด-19 รายใหม่มากกว่า 400 ราย และพบการระบาดในเรือนจำแขวงสะหวันนะเขต ซึ่งเป็นผู้ติดเชื้อภายในประเทศ 75 ราย และมาจากต่างประเทศ 365 ราย ทำให้ผู้ติดเชื้อสะสม 11,753 ราย เสียชีวิตทั้งหมด 11 ราย โดยผู้ติดเชื้อภายในประเทศรายใหม่ เป็นผู้ติดเชื้อในแขวงสะหวันนะเขตมากที่สุด 58 ราย ซึ่ง 48 ราย เป็นผู้ต้องขังในเรือนจำแขวงสะหวันนะเขต (สำนักข่าว MCOT NEWS: 2564)

◆ การได้รับวัคซีนฟรีผ่านโครงการโคแวกซ์ของ สปป.ลาว จะสิ้นสุดในปี 2564 ทำให้ สปป.ลาว เตรียมจัดซื้อวัคซีนโควิด-19 เพิ่มในปี 2565 โดยกระทรวงสาธารณสุขของ สปป.ลาว ได้ร้องขอให้รัฐบาลดำเนินการจัดสรรงบประมาณเพื่อเตรียมพร้อมจัดซื้อวัคซีนโควิด-19 ในปีหน้า (สำนักข่าว MCOT NEWS: 2564)

▶ **บทสรุป**

สถานการณ์โควิด-19 ใน สปป.ลาว ยังคงต้องเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิดเนื่องจากจำนวนผู้ติดเชื้อมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม สปป.ลาว ได้รับวัคซีนฟรีเป็นจำนวนมากเกินครึ่งของประชากรในประเทศ ซึ่งได้รับวัคซีนที่มีความหลากหลายมากถึง 5 ยี่ห้อ โดยคาดว่าจะเร่งฉีดให้ประชาชนได้ครบร้อยละ 50 ภายในปี 2564 แต่อย่างไรก็ตาม สปป.ลาว ได้เตรียมวางแผนซื้อวัคซีนในปี 2565 เพื่อจัดหาวัคซีนมาให้เพียงพอต่อความต้องการเมื่อสัญญาโครงการโคแวกซ์ได้สิ้นสุดลง สำหรับด้านเศรษฐกิจและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สปป.ลาว ได้เล็งเห็นโอกาสในการฟื้นฟูเศรษฐกิจผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในประเทศ ให้ได้มาตรฐานและมีความยั่งยืน

ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ กภศ.ศคย.สพท.

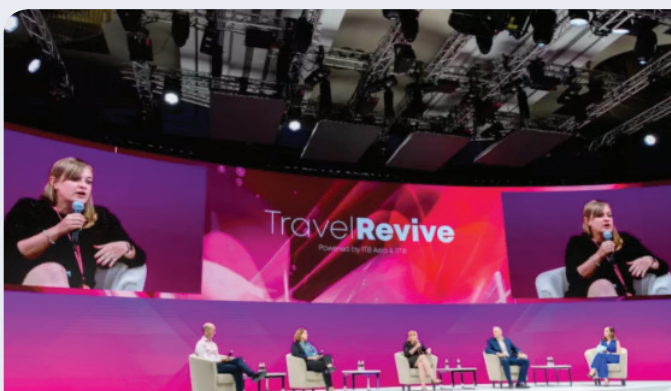
โทรศัพท์ 0 2275 5716 E-mail: rsdssc2559@gmail.com

สถานการณ์ภายในสิงคโปร์

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย น.อ. ชูศักดิ์ เกษตรวิทย์ และ นางสาวณัฐา แก้วคำแสน

สถานการณ์ ภายในประเทศสิงคโปร์ ด้านเศรษฐกิจ ด้านเทคโนโลยี และสถานการณ์ COVID-19 ใน สิงคโปร์ ในห้วงเดือน มิ.ย. - ส.ค.64 มีประเด็นสำคัญที่สรุปได้ดังนี้

◆ จากสถานการณ์โควิด-19 ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของทุกประเทศทั่วโลก สิงคโปร์จึงได้ฟื้นฟูอุตสาหกรรมไม่ใช้ Hybridization Event (สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์: 2564) เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศ โดยรัฐบาลสิงคโปร์จับมือทำงานร่วมกับเจ้าของธุรกิจกลุ่มอุตสาหกรรมไม่ใช้ (MICE) ซึ่งเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีบทบาทขับเคลื่อนเศรษฐกิจของสิงคโปร์สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ประเทศมาก ดังนั้น อุตสาหกรรมไม่ใช้ได้มีการปรับตัวเพื่อสร้างมาตรฐานในการจัดงานอีเวนต์ภายในประเทศ ซึ่งผู้จัดงานจะต้องปฏิบัติตาม

มาตรการการจัดการเพื่อความปลอดภัย (Safe Management Measures: SMMs) อย่างเคร่งครัดเพื่อความปลอดภัยของผู้เข้าร่วมประชุม โดยการจัดงานจะเป็นไปในรูปแบบไฮบริด ที่ผสมผสานการจัดงานทั้งในรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ ที่มีการจำกัดจำนวนผู้เดินทางมาร่วมงาน แต่จะเพิ่มจำนวนผู้ร่วมงานผ่านทางออนไลน์ นอกจากนี้ ได้นำนวัตกรรมการสื่อสารผนวกกับเทคโนโลยีโลกเสมือนจริงมาใช้เพื่อเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพในการจัดงาน ซึ่งรัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนและผลักดันให้ธุรกิจออร์กาไนเซอร์สามารถปรับตัวสู่การจัดไฮบริดอีเวนต์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นโอกาสที่นักลงทุนจากประเทศไทยจะเข้าร่วมในอีเวนต์ที่จะเกิดขึ้นต่อไปในอนาคตเพื่อประชาสัมพันธ์แบรนด์ให้เป็นที่รู้จักสามารถเพิ่มโอกาสในการขายมากขึ้น และเปิดโอกาสให้ผู้บริโภคได้มีประสบการณ์ร่วมกับแบรนด์หรือสินค้าได้โดยตรง ในช่วงระหว่างสถานการณ์โควิด-19

◆ สำหรับด้านเทคโนโลยีของสิงคโปร์ ได้มีผลสำรวจของ เคพีเอ็มจี บริษัทผู้เชี่ยวชาญด้านสอบบัญชี หัวข้อ KPMG Technology Industry Survey ซึ่งได้สอบถามผู้นำในด้านไอทีเทคโนโลยีมากกว่า 800 ราย ได้จัดอันดับให้สิงคโปร์เป็นอันดับ 1 ใน 10 ของเมืองที่คาดว่าจะ เป็นฮับเทคโนโลยีนวัตกรรมชั้นนำในอีก 4 ปีข้างหน้า (สำนักข่าวไทยรัฐออนไลน์: 2564) นอกเหนือจากซิลิคอนวัลเลย์ และซานฟรานซิสโก ซึ่งตั้งอยู่ในสหรัฐอเมริกา อย่างไรก็ตามร้อยละ 39 ของผู้นำด้านเทคโนโลยี เชื่อว่า ลอนดอน สิงคโปร์ และเทลอาวีฟ ที่เป็นส่วนหนึ่งของศูนย์กลางทางเทคโนโลยีหรือ “ฮับ” (HuB) จะยังคงมีบทบาทสำคัญในการดึงดูดให้แรงงานกลุ่มที่มีทักษะ (Talent) รวมตัวและทำงานร่วมกันในชุมชนที่มีโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลที่แข็งแกร่ง

◆ เมื่อ 13 ก.ค.64 นายเฮง ชวี เกียต รองนายกรัฐมนตรีของสิงคโปร์ เปิดเผยว่าสิงคโปร์มีแผนลงทุนมูลค่า 50 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในโครงการสนับสนุนการวิจัยด้านปัญญาประดิษฐ์ (AI) และความมั่นคงทางไซเบอร์ โดยแผนการลงทุนดังกล่าวจัดขึ้นเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับโครงสร้างการสื่อสารในอนาคต และรองรับการเปลี่ยนผ่านสู่ระบบเศรษฐกิจดิจิทัลที่เร็วขึ้นหลังจากเกิดวิกฤติโรคโควิด-19 รวมทั้งได้ตั้งเป้าให้มีระบบ 5G ครอบคลุมทั้งประเทศภายในปี 2568 นอกจากนี้ สิงคโปร์จะเริ่มใช้ระบบแลกเปลี่ยนข้อมูลทางการค้า (SGTraDex) ที่คาดว่าจะสร้างมูลค่าด้านการขนส่งได้ถึง 150 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เนื่องจากผู้เกี่ยวข้องด้านโลจิสติกส์ขนส่ง และซื้อขายสินค้า สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลราคาและตำแหน่งของสินค้าได้ทันที โดยมีแผนนำระบบดังกล่าวมาอำนวยความสะดวกด้านศุลกากร การเงินเพื่อการค้า การประกันภัย

และกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (ศูนย์ข้อมูลข่าวสารอาเซียน กรมประชาสัมพันธ์: 2564)

◆ เมื่อ 29 ส.ค.64 นายออง ยี กุง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขสิงคโปร์ ได้เปิดเผยว่า ร้อยละ 80 ของประชากรสิงคโปร์ ในประเทศได้ฉีดวัคซีนโควิด-19 แล้ว จากประชากรทั้งหมด 5.7 ล้านคน ซึ่งทำให้สิงคโปร์เป็นประเทศที่มีสัดส่วนประชากรได้รับวัคซีนโควิด-19 ครบ 2 เข็มมากที่สุดในโลก ส่งผลให้สิงคโปร์เตรียมผ่อนคลายมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 เพื่อเปิดประเทศ (สำนักข่าวกรองแห่งชาติ: 2564)

▶ บทสรุป

สรุปได้ว่าสถานการณ์ในสิงคโปร์ในช่วงเดือน มิ.ย. - ส.ค.64 ได้มีการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศ โดยเร่งฟื้นฟูธุรกิจกลุ่มอุตสาหกรรมไมซ์ (MICE) ซึ่งเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีบทบาทขับเคลื่อนเศรษฐกิจของสิงคโปร์ รวมทั้งยังจัดสรรงบประมาณเพื่อผลักดันให้มีการปรับตัวธุรกิจออร์กาไนเซอร์สู่การจัดไฮบริดอีเวนต์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้สิงคโปร์มีแผนลงทุนมูลค่า 50 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพื่อเตรียมความพร้อมรองรับการเปลี่ยนผ่านสู่ระบบเศรษฐกิจดิจิทัลในอนาคต จากผลสำรวจจึงทำให้สิงคโปร์เป็นอันดับ 1 ใน 10 ของเมืองที่คาดว่าจะ เป็นฮับเทคโนโลยีนวัตกรรมชั้นนำในอีก 4 ปีข้างหน้า ทั้งนี้ สิงคโปร์เตรียมจะเปิดประเทศเนื่องจากมีสัดส่วนประชากรได้รับวัคซีนโควิด-19 ครบ 2 เข็มมากที่สุดในโลก

ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ กภค.ศศย.สปท.

โทรศัพท์ 0 2275 5716 E-mail: rsdssc2559@gmail.com

สถานการณ์ภายในประเทศเวียดนาม

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย น.อ. ชูศักดิ์ เกษตรวิทย์ และ ร.ท.หญิง ศิวลิย์ สิริโรจน์บริษัท

สถานการณ์ของประเทศเวียดนาม ช่วงเดือน มิ.ย. - ส.ค.64

มีประเด็นความเคลื่อนไหวที่สำคัญ ทั้งมิติด้านการเมืองและความมั่นคง มิติด้านเศรษฐกิจ และมิติด้านสังคมและวัฒนธรรม สรุปพอสังเขปได้ดังนี้

▶ มิติด้านการเมืองและความมั่นคง

◆ สหรัฐฯ จะส่งมอบเรือตรวจการณ์ยามฝั่ง John Midgett ให้แก่เวียดนาม เมื่อ 26 พฤษภาคม 2564 สหรัฐฯ กำลังทดสอบเรือ

ตรวจการณ์ชั้น Hamilton ใน Elliott Bay รัฐวอชิงตัน เพื่อส่งมอบให้กองทัพเวียดนาม (Vietnamnet Global: 2564) นับเป็นเรือตรวจการณ์ชั้น Hamilton ลำที่ 2 ที่สหรัฐฯ จะส่งมอบให้แก่เวียดนาม ตามโครงการจัดหาทุติยภูมิส่วนเกินของกองทัพสหรัฐฯ (Excess Defence Articles: EDA) ที่มอบให้แก่ประเทศหุ้นส่วนและประเทศพันธมิตร เพื่อสนับสนุนความพยายามในการปรับปรุงกองทัพให้ทันสมัย

◆ รองประธานาธิบดีสหรัฐฯ เดินทางเยือนเวียดนามเพื่อตอกย้ำความสัมพันธ์กับชาติพันธมิตร นางคามาลา แฮร์ริส รองประธานาธิบดีสหรัฐฯ เดินทางเยือนเวียดนาม เมื่อ 24 สิงหาคม 2564 ตามภารกิจเยือนประเทศพันธมิตรสำคัญของ สหรัฐฯ ในเอเชีย ได้แก่ สิงคโปร์ และเวียดนาม และในวันที่ 25 สิงหาคม 2564 นางคามาลา แฮร์ริส ได้พบหารือกับประธานาธิบดีเหวียน ซวน ฟุก และนายกรัฐมนตรีฝ่าม บิ่งห์ มิงห์ เพื่อหารือถึงการขยายความร่วมมือด้านความมั่นคง และการปกป้องเสรีภาพตามกฎหมายระหว่างประเทศในทะเลจีนใต้ ก่อนเข้าร่วมในการเปิดที่ทำการศูนย์เพื่อการควบคุมและป้องกันโรค (Centers for Disease Control and Prevention: CDC) ประจำภูมิภาค

➤ มิติด้านเศรษฐกิจ

◆ **เวียดนามทำแผนยุทธศาสตร์ชาติ 5 ปีมุ่งพัฒนา e-government** เมื่อ 15 มิถุนายน 2564 นายกรัฐมนตรีเวียดนามได้ออกมติอนุมัติให้ดำเนินการยุทธศาสตร์ใหม่ ที่จะพัฒนาระบบ e-gov หรือ e-government รัฐบาลในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ดำเนินการภายใต้กลยุทธ์รัฐบาลดิจิทัลปี 2021-2025 และมีวิสัยทัศน์ยาวถึงปี 2030 นับเป็นครั้งแรกของการพัฒนาในส่วนของรัฐบาล เพื่อมุ่งสู่ 3 เสาหลักของการพัฒนาในโลกยุคใหม่อย่างรัฐบาลดิจิทัล เศรษฐกิจดิจิทัล และสังคมดิจิทัล (Techsauce.co: 2564)

◆ **เวียดนามเร่งส่งกองทัพเข้าควบคุม COVID-19 ในเขตอุตสาหกรรม** เวียดนามส่งกำลังทหารราว 2,000 นาย พร้อมทั้งยังส่งรถหน่วยแพทย์เคลื่อนที่อีก 50 คัน และรถพยาบาลอีก 15 คัน เข้าไปยังเขต

อุตสาหกรรมในจังหวัดบิ่นเซือง เมื่อ 25 สิงหาคม 2564 (ไทยรัฐ: 2564) ซึ่งเป็นศูนย์กลางของภาคอุตสาหกรรมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และเป็นที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรมแหล่งใหญ่ของประเทศเวียดนาม ที่อยู่ใกล้กับเมืองโฮจิมินห์ เพื่อช่วยสอดส่องให้ประชาชนปฏิบัติตามมาตรการคุมเข้ม ไม่เดินทางออกจากบ้าน ไม่ว่าจะด้วยเหตุผลใดๆ ก็ตาม โดยทางกองทัพจะทำหน้าที่ส่งเสบียงอาหารให้ ยกเว้นหากมีเหตุฉุกเฉินที่จำเป็นต้องออกไปพบแพทย์เท่านั้น

➤ มิติด้านสังคมและวัฒนธรรม

◆ **เวียดนามได้รับวัคซีนซิโนฟาร์มจากจีน** รัฐบาลเวียดนามประกาศ เมื่อ 21 มิ.ย.64 ว่าได้รับวัคซีนซิโนฟาร์มที่จีนบริจาคให้ จำนวน 5 แสนโดส (สำนักข่าวไทย: 2564) โดยวัคซีนได้จัดส่งถึงสนามบินกรุงฮานอยแล้ว โดยรัฐบาลระบุว่า วัคซีนดังกล่าวจะนำไปฉีดให้คนงานชาวจีนที่ทำงานอยู่ในเวียดนาม รวมทั้งชาวเวียดนามที่มีแผนจะไปทำงานหรือศึกษาต่อที่ประเทศจีน ทั้งนี้เวียดนามเป็นประเทศเดียวในอาเซียนที่ไม่มีการจัดหาวัคซีนจากจีน แต่ทางการอนุมัติการใช้วัคซีนซิโนฟาร์มเป็นกรณีฉุกเฉินไปเมื่อช่วงต้นเดือนมิถุนายนที่ผ่านมา

◆ **เวียดนามบรรลุข้อตกลงถ่ายทอดเทคโนโลยีวัคซีน COVID-19 กับสหรัฐฯ** เมื่อ 25 ก.ค.64 (VnExpress International: 2564) เวียดนามได้บรรลุข้อตกลงดังกล่าวและจะเริ่มการผลิตวัคซีนได้ในช่วงระหว่าง ม.ค. – มิ.ย.65 โดยโรงงานที่มีกำลังการผลิตวัคซีนได้ 200 ล้านโดส อยู่ระหว่างการก่อสร้าง นอกจากนี้ เวียดนามยังบรรลุ

ข้อตกลงถ่ายทอดเทคโนโลยีวัคซีน COVID-19 กับรัสเซียและญี่ปุ่น และคาดว่า การถ่ายทอดเทคโนโลยีวัคซีนจากรัสเซียจะเสร็จสิ้น ภายในปลายปี 2564 หลังจากบริษัท Vabiotech ในกรุงฮานอย ได้ทดลองผลิตวัคซีน Sputnik V ของรัสเซียได้เป็นชุดแรก แต่จะต้องรอการประเมินคุณภาพจากรัสเซียก่อนเริ่มการผลิต

◆ **เวียดนามรับมอบวัคซีนไฟเซอร์ล็อตแรก 8 แสนโดสที่สหรัฐฯ มอบให้** วัคซีนไฟเซอร์ล็อตแรก 8 แสนโดส ที่สหรัฐฯ ประกาศมอบให้เวียดนาม ได้ถูกส่งถึงนครโฮจิมินห์ และกรุงฮานอยแล้ว ตามคำมั่นสัญญาระหว่างการเยือนของรองประธานาธิบดีคามาลา แฮร์ริส เมื่อวันที่ 26 ส.ค. เว็บบไซต์ข่าวเวียดนามเอ็กซ์เพรส (ไทยรัฐ: 2564) รายงานว่า วัคซีนต้านโควิด-19 ของบริษัทไฟเซอร์มากกว่า 1 ล้านโดส ที่สหรัฐฯ ให้คำมั่นว่าจะมอบให้กับเวียดนาม ได้ทยอยถูกส่งมาถึงนครโฮจิมินห์แล้ว จำนวน 533,520 โดส และส่งถึงกรุงฮานอยอีก 269,100 โดส ในขณะที่ผู้แทนจากกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ กระทรวงสาธารณสุขเวียดนามเปิดเผยว่า ในส่วนของวัคซีนจำนวนที่เหลืออีก 263,250 โดส คาดว่าจะมาถึงสนามบินกรุงฮานอยในเช้าวันศุกร์ ที่ 27 ส.ค.64

➤ บทสรุป

สถานการณ์ของประเทศเวียดนามในห้วงที่ผ่านมา พบว่า มิติด้านการเมืองและความมั่นคง เวียดนามยังคงส่งเสริมความสัมพันธ์กับมหาอำนาจอย่างรอบด้าน เวียดนามจึงเป็นหมุดหมายสำคัญในการเข้ามายังภูมิภาคของชาติมหาอำนาจ โดยเฉพาะ สหรัฐฯ ที่ให้ความสำคัญต่อภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และอินโดแปซิฟิก รวมทั้งเป็นการสร้างความชัดเจนถึงพันธะระยะยาวของสหรัฐฯ สำหรับมิติด้านเศรษฐกิจ เวียดนามมุ่งเน้นการสร้างรัฐบาลดิจิทัล พัฒนา และเพิ่มขีดความสามารถด้านนวัตกรรมของประเทศ พร้อมทั้งเร่งควบคุม COVID-19 ในเขตอุตสาหกรรม เพื่อไม่ให้กระทบภาคอุตสาหกรรมและระบบเศรษฐกิจของเวียดนาม และมิติด้านสังคมและวัฒนธรรม รัฐบาลเวียดนามมีการกำหนดมาตรการต่าง ๆ ออกมา เพื่อควบคุมการแพร่ระบาดของ COVID-19 อย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งเปิดกว้างในการรับวัคซีนจากชาติมหาอำนาจ อันจะเห็นได้จากการรับวัคซีน COVID-19 จาก สหรัฐฯ จีน และการบรรลุข้อตกลงการถ่ายทอดเทคโนโลยีวัคซีน COVID-19 กับรัสเซียและญี่ปุ่น

ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ กภศ.ศศย.สปท.

โทรศัพท์ 0 2275 5716 E-mail: rsdssc2559@gmail.com

สรุปสถานการณ์ภายในสหรัฐอเมริกา

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย พ.ท. อารังชัย หนุณภักดิ์ และ ร.ต.หญิง ภริญชญา อุไรรัตน์

สถานการณ์ด้านความมั่นคงภายในประเทศ และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของสหรัฐอเมริกา ในห้วงเดือน มิ.ย. - ส.ค.64 มีประเด็นสำคัญที่สรุปได้ดังนี้

◆ **สรรพากรสหรัฐฯ** หวั่นตลาดคริปโตเคอร์เรนซี เสี่ยงเป็นช่องทางเลี่ยงภาษี เหตุไรกฎระเบียบบังคับให้ต้องรายงานรายได้จากการลงทุน สนข.CNBC รายงานว่า กรมสรรพากรสหรัฐฯ (IRS) ออกมาแสดงความเห็นต่อสถานะของสกุลเงินดิจิทัลอย่าง Bitcoin และ Ethe-

reum ในปัจจุบันว่า มีความเสี่ยงในการกลายเป็นหนึ่งช่องทางสำคัญที่นักลงทุนและเทรดเดอร์ทั้งหลายจะหลีกเลี่ยงการเสียภาษีให้กับรัฐ เหตุผลหลักเป็นเพราะไม่มีระเบียบบังคับกำหนดให้นักลงทุนต้องรายงานรายได้ ในส่วนนี้ให้กับกรมสรรพากรทราบ ซึ่งหมายความว่าหน่วยงานของรัฐบาลกลางจะไม่ได้รับข้อมูลและปริมาณการถ่ายโอนหรือการทำธุรกรรมที่แท้จริง กลายเป็นช่องว่างทางกฎหมายให้คนที่ทำรายได้จากคริปโตไม่ต้องยื่นเรื่องเสียภาษี ทั้งนี้รายงานจากกระทรวงการคลังของสหรัฐฯ พบว่า เศรษฐกิจคริปโตเคอร์เรนซีก่อให้เกิด “ช่องว่างภาษี” (Tax Gap) ของสหรัฐฯ ซึ่งเป็นความแตกต่างระหว่างภาษีที่จ่ายกับภาษีที่ค้างชำระตาม โดยประเมินว่าหากรัฐบาลไม่มีกฎหมายที่รัดกุม ช่องว่างภาษีดังกล่าวจะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น 7 ล้านล้านดอลลาร์ในอีก 10 ปีข้างหน้า ซึ่งสิ่งที่ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษีกังวลมากที่สุด คือ บรรดาคนรวยในสหรัฐฯ จะถ่ายโอนทรัพย์สินที่ต้องเสียภาษีเข้าไปในตลาดคริปโตเคอร์เรนซี เพื่อที่จะไม่ต้องเสียภาษี ส่วนราคา Bitcoin ยังคงเคลื่อนไหวแกว่งตัวในระดับ 36,000-37,000 ดอลลาร์ต่อบิตคอยน์ โดยช่วงเช้าวันนี้ (1 มิถุนายน) ราคา Bitcoin อยู่ที่ระดับ 36,888 ดอลลาร์ เพิ่มขึ้นราว 6%

◆ **จำนวนผู้ขอรับสวัสดิการว่างงานในสหรัฐฯ เพิ่มขึ้น** สนข.Al Jazeera รายงานอ้างอิงข้อมูลของกระทรวงแรงงานสหรัฐฯว่า ผู้ขอรับสวัสดิการว่างงานในสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยข้อมูล ณ 3 ก.ค.64 มีผู้ว่างงาน 9.2 ล้านคน เมื่อ พ.ค.64 และมีผู้ลงทะเบียน

จำนวน 373,000 ราย จากเดิมที่มีผู้ลงทะเบียนสูงสุดประมาณ 6 ล้านราย ในช่วงต้น เม.ย.63 แม้จะมีการเพิ่มขึ้นดังกล่าว แต่อัตราเฉลี่ยการยื่นขอสวัสดิการว่างงานใหม่รายสัปดาห์ลดลงมากกว่าครั้งตั้งแต่วันที่ 2564 ด้านนักเศรษฐศาสตร์คาดว่า ตลาดแรงงานสหรัฐฯ จะปรับตัวดีขึ้นในช่วงครึ่งหลังของปี และอัตราว่างงานจะลดลงต่ำกว่าร้อยละ 5 ในไตรมาสที่ 4 ของปี 2564 ทั้งนี้ รัฐบาลท้องถิ่นส่วนใหญ่ของสหรัฐฯ ยุติโครงการสวัสดิการการว่างงานของรัฐบาลกลาง รวมถึงรัฐต่างๆ ทั้ง โอคลาโฮมา เนบราสก้า และอินเดียนา ได้ยุติการให้ความช่วยเหลือการว่างงานจากโรคระบาด (Pandemic Unemployment Assistance -PUA) สำหรับผู้ประกอบอาชีพอิสระแล้วเช่นกัน

◆ **เศรษฐกิจสหรัฐฯ อาจขยายตัวมากกว่าเงินเป็นครั้งแรกในรอบ 31 ปี** นสพ.Wall Street Journal รายงานว่า ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ของสหรัฐฯ อาจขยายตัวมากกว่าเงินเป็นครั้งแรกในรอบ 31 ปีนับตั้งแต่ปี 2533 หลังจาก GDP ไตรมาส 2/2564 ของสหรัฐฯ ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.2 จากห้วงเดียวกันของปี 2563 และน่าจะขยายตัวต่อเนื่องไปอีกระยะหนึ่ง ขณะที่ GDP ไตรมาส 2/2564 ของจีนขยายตัวร้อยละ 7.9 ทั้งนี้ นักเศรษฐศาสตร์ประเมินว่า เป็นผลมาจากการรับมือกับ COVID-19 ที่สหรัฐฯ หลีกเลี่ยงการใช้มาตรการ Lockdown อย่างเข้มงวด และปล่อยให้มีการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ส่วนจีนบังคับใช้มาตรการ Lockdown ในเมืองอู่ฮั่นและพื้นที่แพร่ระบาดอื่น ๆ จึงทำให้เศรษฐกิจจีนขยายตัวลดลง

◆ **กท.สหรัฐฯ กำหนดทิศทางรับมือกับความท้าทายจากจีน** เว็บไซต์ กท.สหรัฐฯ รายงานว่านายลอยด์ ออสติน รมว.กท.สหรัฐฯ ลงนามในเอกสารกำหนดทิศทางของ กท.สหรัฐฯ ในการรับมือกับความท้าทายจากจีนที่คณะทำงาน China Task Force จัดทำขึ้นตามคำสั่งของนายออสตินเมื่อ ก.พ.64 โดยเอกสารดังกล่าว จะทำให้ กท.สหรัฐฯ มีเป้าหมายและมีเอกภาพในการรับมือกับจีนที่เป็นความท้าทายอันดับ 1 ของ กท.สหรัฐฯ รวมทั้งจะเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนายุทธศาสตร์ด้านการป้องกันประเทศของสหรัฐฯ (National Defense Strategy) ต่อไป ทั้งนี้ กท.สหรัฐฯ ไม่เปิดเผยรายละเอียดเอกสารดังกล่าว แต่นายออสตินระบุว่า สหรัฐฯ จะให้ความสำคัญกับการร่วมมือกับพันธมิตรและหุ้นส่วนเฉพาะอย่างยิ่งในภูมิภาคอินโด-แปซิฟิก การร่วมมือกับหน่วยอื่น ๆ ในสหรัฐฯ ปรับปรุงกองทัพให้ทันสมัยเพื่อพร้อมรับมือกับสงครามทุกรูปแบบ และใช้แนวคิด Joint War fighting ในการปฏิบัติการด้านการทหารมากขึ้น

◆ **สหรัฐฯ ยืนยันให้ความสำคัญกับการปกป้องได้หัว** สนข.Bloomberg รายงานจาก รมณีนายเจคอบ ซัลลิแวน ที่ปรึกษาด้านความมั่นคงของประธานาธิบดีสหรัฐฯ ตอบคำถามผู้สื่อข่าวว่า สหรัฐฯ จะให้ความสำคัญต่อการปกป้องได้หัว รวมทั้งพันธมิตรและหุ้นส่วนของสหรัฐฯ ทั่วโลก โดยทำที่ดังกล่าวมีขึ้นหลังจาก สนข.Global Times ของจีน รายงานและตั้งข้อสังเกตว่า สหรัฐฯ จะไม่ให้ความสำคัญกับการปกป้องได้หัวเมื่อเกิดความขัดแย้ง เหมือนกับที่สหรัฐฯ เดินหน้าถอนทหารออกจากอัฟกานิสถาน แม้เกิดความขัดแย้งในพื้นที่ ด้านนาย Max

Baucus อดีต ออท.สหรัฐฯ/กรุงปักกิ่ง คาดว่า จีนจะทำทลายสหรัฐฯ ในประเด็นไต้หวัน เพื่อดูปฏิบัติการและนโยบายของสหรัฐฯ ในการปกป้องไต้หวัน

◆ **สหรัฐฯ ย้ำจุดยืนกรณีทะเลจีนใต้ สถานการณ์ในเมียนมา และอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ระหว่างการประชุม รมว. กต.อาเซียน-สหรัฐฯ** สนข.Reuters รายงานว่า นายแอนโทนี บลิงเคน รมว.กต.สหรัฐฯ แถลงระหว่างการประชุมผ่านระบบออนไลน์กับ รมว.กต.ประเทศอาเซียน ว่า สหรัฐฯ ย้ำจุดยืนไม่ยอมรับการอ้างสิทธิของจีนในทะเลจีนใต้ และจะอยู่เคียงข้างชาติอาเซียนที่เผชิญการข่มขู่จากจีน สหรัฐฯ ยังวิตกอย่างยิ่งกับสถานการณ์ในเมียนมา ขอให้ทุกฝ่ายยุติความรุนแรง ฟื้นฟูประชาธิปไตย และปล่อยตัวผู้ที่ถูกคุมขังอย่างไม่ยุติธรรม ขณะที่นายเน็ด ไพรส์ โฆษก กต.สหรัฐฯ ขอให้อาเซียนบรรลุฉันทามติและแต่งตั้งผู้แทนพิเศษอาเซียนต่อกรณีเมียนมาอย่างเร่งด่วน นอกจากนี้ สหรัฐฯ จะสนับสนุนอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงให้เสรีและเปิดกว้าง ภายใต้กรอบความร่วมมือ Mekong-U.S. Partnership

◆ **สหรัฐฯ กังวลต่อกรณีที่ดินสร้างคลังขีปนาวุธเพิ่มขึ้น 110 แห่งเพื่อเสริมแสนยานุภาพนิวเคลียร์** สนข.Reuters รายงานว่า กท.สหรัฐฯ และวุฒิสมาชิกสังกัดพรรครีพับลิกันกังวลเกี่ยวกับสะสมอาวุธนิวเคลียร์ของจีนที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเพื่อคุกคามสหรัฐฯ และพันธมิตรกับทั้งจีนยังปฏิเสธการเข้าร่วมการเจรจาควบคุมอาวุธนิวเคลียร์ โดยอ้างอิงหลักฐานภาพถ่ายดาวเทียมและรายงานของสหพันธ์นักวิทยาศาสตร์อเมริกัน (AFS) ที่แสดงว่า จีนกำลังสร้างคลังขีปนาวุธเพิ่มขึ้นอีก 110 แห่ง ใกล้กับเมืองฮามี่ ทางตะวันออกของเขตปกครองตนเองซินเจียง หลังจาก กต.สหรัฐฯ กล่าวอ้างว่าจีนได้สร้างคลังเก็บขีปนาวุธประมาณ 120 แห่งในเมืองยูเหมิน มณฑลกานซู

◆ **สหรัฐฯ กระชับความร่วมมือด้านยุทธศาสตร์และเพิ่มความช่วยเหลือด้านวัคซีนให้กับอินเดีย** สนข.VOA รายงานว่า นายแอนโทนี บลิงเคน รมว.กต.สหรัฐฯ ได้พบหารือกับ นรม.นเรนทรา โมดี ของอินเดีย และ รมว.กต.อินเดีย ในกรุงนิวเดลี เกี่ยวกับการกระชับความร่วมมือในฐานะหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ และการแก้ไขสถานการณ์ COVID-19

โดยสหรัฐฯ จะมอบความช่วยเหลือให้อินเดียอีก 25 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จากเดิม 200 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพื่อสนับสนุนความร่วมมือของอินเดียในการฉีดวัคซีน COVID-19 ให้กับประชาชน นอกจากนี้ ทั้งสองฝ่ายหารือเกี่ยวกับการส่งเสริมความร่วมมือในกลุ่ม Quad และแสดงความห่วงกังวลต่อสถานการณ์ในอัฟกานิสถาน ขณะที่นายบลิงเคนได้ใช้โอกาสนี้พบกับ นาย Ngodup Dongchung ผู้แทนดาไล ลามะ พร้อมกับตัวแทนภาคประชาสังคมของอินเดีย เพื่อหารือเกี่ยวกับการส่งเสริมค่านิยมประชาธิปไตย

◆ **สหรัฐฯ ย้ำจุดยืนกระชับความร่วมมือด้านความมั่นคงกับประเทศในภูมิภาคอินโด-แปซิฟิก** พล.อ.ลอยด์ ออสติน รมว.กท.สหรัฐฯ กล่าวสุนทรพจน์ในงาน Fullerton Lecture ครั้งที่ 40 ซึ่งจัดโดยสถาบัน International Institute for Strategic Studies (IISS) ของสิงคโปร์ หัวข้อ The Imperative of Partnership ว่า สหรัฐฯ ยึดมั่นในการร่วมมือกับพันธมิตรและหุ้นส่วนในภูมิภาคอินโด-แปซิฟิก เพื่อรับมือความท้าทายด้านความมั่นคง ได้แก่ 1) ช่วยเหลือประเทศในภูมิภาค รวมถึงไทย ในการรับมือการแพร่ระบาดของ COVID-19 2) ร่วมมือกับพันธมิตร ดำเนินนโยบายป้องปรามแบบบูรณาการ (Integrated Deterrence) เพื่อรักษาความมั่นคงของภูมิภาคในทุกมิติ รวมถึงภัยคุกคามทางไซเบอร์และอวกาศ 3) ต่อต้านการกระทำของจีนในทะเลจีนใต้ และการละเมิดสิทธิมนุษยชนในซินเจียง โดยใช้การเกี่ยวพันกับจีนอย่างสร้างสรรค์ มีเสถียรภาพ และหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้า 4) สนับสนุนอาเซียนแก้ไขปัญหาทางการเมืองในเมียนมา 5) ร่วมมือกับพันธมิตร หุ้นส่วน อาเซียน และกลุ่ม Quad สร้างภูมิภาคที่มีเสรีและเปิดกว้าง บนพื้นฐานของกฎหมายและหลักสิทธิมนุษยชน และ 6) ร่วมมือกับประชาคมระหว่างประเทศแก้ไขปัญหากาฬเห็บเห็บ

◆ **สหรัฐฯ จะยกระดับความร่วมมือกับอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง** นสพ.khmer Times รายงานว่า นายปรี๊ สุกน รอง นรม./รมว.กต.กัมพูชา และนายแอนโทนี บลิงเคน รมว.กต.สหรัฐฯ เป็นประธานร่วมการประชุม รมว.กต.หุ้นส่วนลุ่มน้ำโขงและสหรัฐฯ (Mekong-U.S. Partnership - MUSP) ผ่านระบบออนไลน์ ซึ่งที่ประชุมเห็นพ้องจะร่วมกันยกระดับความร่วมมือด้านการเชื่อมโยง การบูรณาการทางเศรษฐกิจ ธรรมชาติบาล และลดช่องว่างด้านการพัฒนาในภูมิภาค โดยให้ความสำคัญอันดับแรกกับการเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ การจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำและทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ขณะที่กัมพูชาคาดหวังว่าสหรัฐฯ และพันธมิตร จะสนับสนุนการกระตุ้นเศรษฐกิจกัมพูชาที่ได้รับผลกระทบจาก COVID-19 เฉพาะอย่างยิ่งการลงทุนของภาคเอกชนในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ทั้งนี้ สหรัฐฯ ให้ความสำคัญจะจัดสรรงบประมาณช่วยเหลืออนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง รวม 52 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

▶ บทสรุป

ยุคหลังการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 นั้น เศรษฐกิจของสหรัฐฯ มีการฟื้นตัว จากความพยายามในการรักษาเศรษฐกิจและเสริมสร้างผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของประเทศ ตลอดจนความพยายามในการขยายความสัมพันธ์ทั้งในรูปแบบอนุภาคที่มุ่งดำเนินการ โดยให้ความสำคัญกับพันธมิตรและหุ้นส่วน และพหุภาคี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่ม QUAD เพื่อการกลับเข้ามามีบทบาทบนเวทีโลกและควบคุมการขยายอิทธิพลของจีนและรัสเซียที่ทวีกำลังเพิ่มขึ้นอย่างแข็งแกร่งเช่นกัน

นอกจากนั้น สหรัฐฯ ได้แสดงความมุ่งมั่นที่จะต้องการส่งเสริมความร่วมมือกับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเฉพาะการเสนอเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสุดยอดเอเปคประจำปี 2566 เพื่อตอกย้ำกรอบความร่วมมือพหุภาคีและการพัฒนาความสัมพันธ์กับประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ดียิ่งขึ้นอีกด้วย

ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ กศย.ศศย.สปท.

โทรศัพท์ 0 2275 5715 E-mail: research.ssc@gmail.com

สถานการณ์ภายในประเทศรัสเซีย

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย พ.ท. อารังชัย หนูนาคคี และ นางสาวปภาณิสรา เทียนอ่อน

สถานการณ์ภายในประเทศรัสเซีย โดยเฉพาะเรื่องวัคซีนและการเมืองและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ในห้วง มิ.ย.-ส.ค.64 มีประเด็นสำคัญที่สรุปได้ดังนี้

▶ วัคซีนของรัสเซีย

◆ เมื่อ 11 ส.ค.64 นาย Mikhail Murashko รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขของรัสเซียยืนยันประสิทธิภาพของวัคซีน Sputnik V ความปลอดภัยและมีประสิทธิภาพในการต้านเชื้อ COVID-19 สายพันธุ์

เดลตาของอินเดียได้ถึงร้อยละ 83 ถึงแม้จะลดลงจากที่สถาบันวิจัยระบาดวิทยาและจุลชีววิทยาแห่งชาติรัสเซีย (Gama-leya Institute) ระบุเมื่อ มิ.ย. 64 ว่า วัคซีนดังกล่าวสามารถ

ต้าน เชื้อ COVID-19 สายพันธุ์ เดลตาได้ถึงร้อยละ 90 ทั้งนี้ ทางการรัสเซียฉีดวัคซีนให้กับประชาชนไปแล้วมากกว่า 66 ล้านโดส และมีผู้ที่ฉีดวัคซีนครบโดสแล้วมากกว่า 27.7 ล้านคน หรือประมาณร้อยละ 19 ของประชากรทั้งประเทศ

▶ การเมืองและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

◆ **สหภาพยุโรป:** จากการประชุมผู้นำประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป (European Union: EU) ที่กรุงบรัสเซลส์ เบลเยียม เมื่อ 24 มิ.ย.64 ที่ผ่านมา โดยที่ประชุมนายรัฐมนตรีเยอรมนีต้องการรื้อฟื้นการประชุมผู้นำสหภาพยุโรป-รัสเซีย แต่ที่ประเทศสมาชิกส่วนใหญ่โดยเฉพาะยุโรปตะวันออกเฉียงใต้เสนอตั้งกล่าว โดยให้เหตุผลถึงกรณีที่รัสเซียได้ผนวกไครเมีย การปฏิเสธให้ความร่วมมือในการสืบสวนกรณีเครื่องบินสายการบินมาเลเซียแอร์ไลน์ MH17 ถูกยิงตก การก่อสงครามในแคว้นดอนบาส พื้นที่ทางภาคตะวันออกของยูเครน เป็นต้น

◆ เมื่อ 3 ก.ค.64 สำนักข่าวหลายสำนักระบุว่า นายวลาดีมีร์ ปูติน ประธานาธิบดีรัสเซีย ลงนามอนุมัติยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติฉบับใหม่ ซึ่งผ่านความเห็นชอบของสภาความมั่นคงแห่งชาติรัสเซีย เมื่อ 28 พ.ค.64 ยุทธศาสตร์ฉบับนี้ให้ความสำคัญกับการคุ้มครองปกป้องพัฒนาศักยภาพและปรับปรุงคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีของ

พลเมืองรัสเซีย เสริมสร้างความสามารถในการป้องกันประเทศ รวมถึงส่งเสริมความสามัคคีในสังคมรัสเซีย เพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศ และให้ความสำคัญกับ

การสร้างความร่วมมือในการเป็นพันธมิตรกับจีนและอินเดียด้วย

◆ **จีน:** จากการหารือทางโทรศัพท์ระหว่างผู้นำของรัสเซียและจีน เมื่อ 25 ส.ค.64 เน้นประเด็นความสัมพันธ์ทวิภาคี ที่ทั้งสองฝ่ายส่งเสริมการประสานงานทางยุทธศาสตร์และความร่วมมืออย่างรอบด้านในโอกาสครบรอบ 20 ปี สนธิสัญญาความร่วมมือการเป็นเพื่อนบ้านที่ดีมิตรภาพและความร่วมมือ (Treaty of Good-Neighborliness and Friendly Cooperation) ต่ออีก 5 ปี ซึ่งลงนามครั้งแรกเมื่อ ก.ค.44 จีน-รัสเซีย รวมทั้งร่วมกันมีบทบาทสำคัญต่อการสร้างความสามัคคีในประชาคมระหว่างประเทศ พร้อมทั้งความร่วมมือด้านการพัฒนาและผลิตวัคซีน COVID-19 และร่วมกันต่อต้านการแทรกแซงจากต่างประเทศ

◆ **อินเดีย:** รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของอินเดียเยือนรัสเซียอย่างเป็นทางการเมื่อต้น ก.ค.64 เพื่อหารือกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของรัสเซีย ประเด็นความร่วมมือระหว่างสองประเทศ เช่น อาวุธยุทโธปกรณ์ เชื้อเพลิง พลังงานนิวเคลียร์ และอัญมณี รวมทั้งการขยายความร่วมมือด้านเศรษฐกิจให้ครอบคลุมรอบด้านยิ่งขึ้น ได้แก่ เหมืองแร่ อุตสาหกรรมเกษตร และเทคโนโลยีขั้นสูง เช่น หุ่นยนต์ นาโนเทคโนโลยี และเทคโนโลยีชีวภาพ รวมถึงหารือเกี่ยวกับกำหนดการจัดการประชุมสุดยอดอินเดีย-รัสเซีย ปี 2564

◆ **อาเซียน:** จากการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศอาเซียน-รัสเซีย สมัยพิเศษ โดยที่ประชุมเห็นพ้องร่วมกันในการส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนเชิงยุทธศาสตร์และการดำเนินงานร่วมกันเพื่อรับมือกับ Covid-19 เช่น การกระจายวัคซีนที่มีประสิทธิภาพให้กับประชาชนในภูมิภาคอย่าง

ปลอดภัยและเท่าเทียม รัสเซียให้คำมั่นว่าจะจัดโครงการฝึกอบรมบุคลากรทางการแพทย์ของอาเซียน ให้ความช่วยเหลือทางเทคนิคและวิชาชีพ ชุดทดสอบ ยาและวัคซีนแก่อาเซียน

◆ **เมียนมา:** ปัจจุบันรัสเซียเป็นพันธมิตรใกล้ชิดและจัดหาอาวุธรายใหญ่แก่รัฐบาลทหารเมียนมา โดยมาการเยือนของผู้นำทางด้านการทหารหลายครั้งในรัสเซีย อาทิ นับตั้งแต่ในห้วง พ.ศ.64 ผู้บัญชาการทหารอากาศเมียนมาเยือนรัสเซียเพื่อเข้าร่วมงานแสดงยุทธโศปกรณ์ทางทหารในกรุงมอสโก ขณะที่รัสเซียยังคงออกเสียงระหว่งการลงมติของสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ (UNGA) เมื่อ 20 มิ.ย.64 ที่เรียกร้องให้นานาชาติระงับการส่งออกอาวุธให้เมียนมา และในวันเดียวกัน พล.อ.อาวุโส มินอ่องโล่ ผู้บัญชาการทหารสูงสุดของเมียนมาเยือนรัสเซียเพื่อร่วมประชุมด้านความมั่นคง ในการประชุม Moscow Conference for International Security นับเป็นการเยือนต่างประเทศครั้งที่ 2 ตั้งแต่ก่อเหตุรัฐประหารในเมียนมาเมื่อ 1 ก.พ.64 ทั้งนี้ นาย Alexander Mikheev หัวหน้าหน่วยงานการค้าอาวุธ Rosoboronexport ของรัฐบาลรัสเซียระบุว่าเมียนมาเป็นหนึ่งในลูกค้าหลักของ Rosoboronexport ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และเป็นหุ้นส่วนสำคัญของ Rostec ซึ่งเป็นกลุ่มธุรกิจการบินและอวกาศและการป้องกันประเทศของรัสเซีย

▶ **บทสรุป**

กล่าวโดยสรุป สำหรับสถานการณ์ของรัสเซีย วัคซีน Sputnik V ถือว่าเป็นวัคซีนที่ประสบความสำเร็จและมีความปลอดภัยเป็นอย่างมาก

อีกทั้งรัสเซียได้มีการสนับสนุนวัคซีนให้กับหลายประเทศ โดยไม่อาจปฏิเสธเหตุผลนอกเหนือด้านมนุษยธรรมแล้วยังมีเหตุผลเชิงการทูตทางวัคซีนอีกประการหนึ่งด้วย ประกอบกับยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติฉบับใหม่ของรัสเซียให้ความสำคัญกับจีนและอินเดียเป็นหลัก เพื่อรักษาเสถียรภาพด้านความมั่นคงของรัสเซียในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก รัสเซียจะลดปริมาณการใช้เงินดอลลาร์สหรัฐในการทำธุรกรรมระหว่างประเทศรวมทั้งใช้การผลิตวัคซีน COVID-19 เพื่อบรรลุเป้าหมายในการเสริมสร้างความมั่นคงและกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศ นอกจากนี้ ปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมให้ความสัมพันธ์ระหว่างรัสเซียกับจีนราบรื่น คือ การไม่มีข้อพิพาททางดินแดน อีกทั้งความร่วมมือด้านพลังงานนิวเคลียร์ที่แข็งแกร่งและมูลค่าทางการค้าที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการระงับการประชุมผู้นำสหภาพยุโรป-รัสเซียนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 หลังจากที่รัสเซียเข้ายึดครองไครเมีย ส่งผลให้รัสเซียได้หันมาให้ความสำคัญกับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มากยิ่งขึ้น เห็นได้จากการแสดงเจตนาสนับสนุนกลไกความร่วมมืออาเซียนต่าง ๆ ขณะเดียวกัน ในทัศนะคติของเมียนมารัสเซียเป็นพันธมิตรที่ดีมาอย่างต่อเนื่อง โดยรัสเซียสนับสนุนการฝึกซ้อม จัดหาทุนการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยให้แก่ทหารเมียนมาหลายพันนายและฝึกอบรมเทคโนโลยีด้านการทหารให้

ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ กศย.ศศย.สปท.

โทรศัพท์ 0 2275 5715 E-mail: research.ssc@gmail.com

สถานการณ์ภายในออสเตรเลียและนิวซีแลนด์

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย พ.ท. ธำรงค์ หนูนภักดิ์ และ ร.ต.หญิง ภิรัชญา อุไรรัตน์

สถานการณ์ด้านความมั่นคงในออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ ห้วงเดือน มิ.ย. - ส.ค.64 มีสถานการณ์สำคัญสรุปได้ดังนี้

▶ **ออสเตรเลีย**

◆ **ผู้ส่งออกของออสเตรเลียสนใจตลาดภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้แทนตลาดจีน** นสพ.South China Morning Post รายงานว่า จากกรณีทีออสเตรเลียเรียกร้องให้ผู้ตรวจสอบอิสระ เข้าตรวจสอบต้นกำเนิดไวรัสโคโรนาในนครอู่ฮั่นของจีน และจีนออกมาตรการตอบโต้ทางการค้าต่อออสเตรเลีย นำไปสู่ปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างกันที่ตกต่ำลงมานานกว่า 1 ปี และมีแนวโน้มจะตึงเครียดมากขึ้น ทำให้ผู้ส่งออกของออสเตรเลียไม่สามารถดำเนินธุรกิจตามปกติได้ จึงเห็นความจำเป็นที่จะย้ายการส่งออกในตลาดจีนซึ่งเป็นคู่ค้ารายใหญ่ที่สุดไปยังตลาดอื่น รวมถึงเวียดนาม อินโดนีเซีย และมาเลเซีย

◆ **ออสเตรเลียยืนยันให้จีนรับผิดชอบต่อการโจมตีทางไซเบอร์ในหลายประเทศ** สนช.ABC News อ้างคำแถลงของนาง Karen Andrews รัฐมนตรีออสเตรเลีย ว่า จีนเกี่ยวข้องกับการจารกรรมข้อมูลจากระบบ Microsoft Exchange ในองค์กรรัฐและเอกชนหลายหมื่นแห่งทั่วโลก เมื่อ ม.ค.64 ซึ่งออสเตรเลียออกแถลงการณ์ร่วมกับสหรัฐฯ สหราชอาณาจักร สหภาพยุโรป ญี่ปุ่น แคนาดา

และนิวซีแลนด์ เปิดเผยมการโจมตีทางไซเบอร์ของจีน โดยเป็นครั้งแรกที่ประเทศสมาชิกเนโตร่วมกับออสเตรเลียกล่าวหาจีน ทั้งนี้ นาง Andrews ระบุว่า จีนและประเทศต่าง ๆ หลายประเทศมีศักยภาพในการโจมตีทางไซเบอร์เพิ่มขึ้น รัฐบาลออสเตรเลียจะมุ่งให้ความสำคัญกับภัยคุกคามจากการโจมตีทางไซเบอร์และการรักษาความปลอดภัยทางไซเบอร์เป็นลำดับแรก อย่างไรก็ตาม จีนปฏิเสธคำกล่าวหาดังกล่าวผ่าน นสพ. Global Times โดยอ้างว่าถูกใส่ร้าย และสหรัฐฯ พยายามเปลี่ยนความขัดแย้งทางไซเบอร์ให้เป็นความขัดแย้งระหว่างประเทศ

◆ **เครือข่ายตำรวจนานาชาติ ประสบความสำเร็จครั้งใหญ่ในการทำลายเครือข่ายแก๊งอาชญากรรมข้ามชาติ** รัฐบาลออสเตรเลีย ออกแถลงการบุกจับกุมสมาชิกแก๊งต่างๆ ทั้งยาเสพติด ฟอกเงิน ได้มากกว่า 800 คน ในหลายสิบประเทศทั่วโลก พร้อมยึดของกลางได้เป็นจำนวนมาก ไม่ว่ายาเสพติดประเภทโคเคน ปืน และเงินสด-เงินดิจิทัลcri ไปจนถึงรถสปอร์ตหรูจำนวนหนึ่ง ทั้งนี้ ปฏิบัติการกวาดล้างแก๊งอาชญากรรมเครือข่ายข้ามชาติ เป็นผลจากความร่วมมือระหว่างตำรวจออสเตรเลีย กับสำนักงานสืบสวนสอบสวนกลางแห่งชาติสหรัฐฯ หรือ เอฟบีไอ ไปจนถึงสำนักงานตำรวจยุโรปหรือยูโรโปล ภายใต้รหัสปฏิบัติการ “โทรจัน ซิลด์” หลังทางเอฟบีไอได้ทำการเขียนแอปพลิเคชันสนทนาทางลับบนโทรศัพท์มือถือ เรียกว่า “เอนอม” จากนั้นจึงใช้สายข่าวแฝงตัวเข้าไปในแก๊งมาเฟียต่างๆ ชักชวนให้แก๊งเหล่านี้ใช้แอปพลิเคชัน “เฉพาะทาง” ดังกล่าวที่ไม่มีในตลาดแอปฯ ทำให้จนส่งผลให้ทางการได้ข้อมูลการก่ออาชญากรรมมากมายมหาศาล ไม่ว่าจะหลักฐานการสนทนา ขนยาเสพติด ขนย้ายเงิน และการสังฆาตกรรมปิดปาก

จะเห็นได้ว่าออสเตรเลียแสดงบทบาทที่ชัดเจนในความสัมพันธ์กับจีน ที่เห็นได้ชัดเจนว่า มีแนวโน้มตึงเครียดระหว่างกัน ตั้งแต่ประเด็นความตึงเครียดในการหาที่มาของ COVID-19 ที่นำไปสู่ความขัดแย้งทางการค้าระหว่างกัน จนนำไปสู่การกล่าวโทษเรื่องการโจมตีทางไซเบอร์ของจีน ที่อาจนำไปสู่ความขัดแย้งที่รุนแรงขึ้นในอนาคต

อย่างไรก็ตาม ได้เห็นถึงบทบาทที่ชัดเจนของออสเตรเลียในความพยายามรับมือต่อภัยรูปแบบใหม่และอาชญากรรมข้ามชาติที่มีประสิทธิภาพอย่างยิ่ง โดยอาศัยความร่วมมือและความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นกับประเทศพันธมิตร โดยเฉพาะสหรัฐฯ ในการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านความมั่นคงของภูมิภาคอินโดแปซิฟิก

➤ นิวซีแลนด์

◆ **เศรษฐกิจนิวซีแลนด์ พุ่งตัวเร็วกว่าที่คาดการณ์** เว็บไซต์แซนแนลนิวส์เอเชีย รายงาน โดยพบว่าเศรษฐกิจโตขึ้น 1.6 เปอร์เซ็นต์ในไตรมาสแรกของปี 2564 ขณะที่นักวิเคราะห์ชี้ว่าเศรษฐกิจนิวซีแลนด์นั้นกลับสู่ระดับปกติเหมือนก่อนที่จะเกิดการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 และสามารถพลิกกลับมาขยายตัวได้หลังจากที่ในปี 2563 เศรษฐกิจนิวซีแลนด์เผชิญกับภาวะเศรษฐกิจหดตัว เป็นผลมาจากการจับจ่ายใช้สอยในภาคการบริการและสินค้าปลีก เช่น โทรศัพท์และรถยนต์ ด้านนาย จาร์รอต เคอร์ หัวหน้านักเศรษฐศาสตร์ของกวี แบงก์ ชี้ว่า ถึงแม้ว่านิวซีแลนด์จะเผชิญกับภาวะเศรษฐกิจถดถอยในช่วงกลางปี 2563 แต่ความเคลื่อนไหวภายในประเทศนั้นได้ช่วยเสริมภาคการท่องเที่ยวและการศึกษา ขณะที่ความเคลื่อนไหวในตลาดอสังหาริมทรัพย์ ทำให้มีการเดินทางโครงการก่อสร้างในประเทศเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้เศรษฐกิจกลับมาสู่ระดับก่อนหน้าการเกิดการแพร่ระบาด นิวซีแลนด์เป็นหนึ่งในประเทศที่ได้รับคำชมจากการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และไม่พบการแพร่ระบาดในชุมชนเป็นเวลานาน

◆ **นิวซีแลนด์ประกาศเสนอร่างกฎหมายใหม่** กำหนดให้มีโทษจำคุกสูงสุด 5 ปี สำหรับแนวทางปฏิบัติที่มีจุดประสงค์เพื่อเปลี่ยนรสนิยมทางเพศ อัตลักษณ์ทางเพศ หรือการแสดงออกทางเพศ ที่เรียกว่า “การบำบัดเพื่อเปลี่ยนรสนิยมทางเพศ” (Conversion Therapy) เพื่อยุติการปฏิบัติดังกล่าวซึ่งไม่ได้ผล ก่อให้เกิดอันตราย เป็นการเลือกปฏิบัติและล่วงละเมิด สนข.Reuters รายงานว่า คริส ฟาฟอย รัฐมนตรีกระทรวงยุติธรรม กล่าวในแถลงการณ์ว่า “การบำบัดเพื่อเปลี่ยนรสนิยมทางเพศ” จะไม่มีที่ยืนในสังคมนิวซีแลนด์สมัยใหม่ การบำบัดเหล่านั้นอยู่บนพื้นฐานของความเชื่อที่ผิดว่ารสนิยมทางเพศ อัตลักษณ์ทางเพศ หรือการแสดงออกทางเพศของบุคคลที่มีความแตกต่างหลากหลายนั้น จำเป็นต้องได้รับการแก้ไข ภายใต้ร่างกฎหมายใหม่ ผู้กระทำการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมบุคคลที่อายุต่ำกว่า 18 ปี หรือผู้ที่มีความบกพร่องในการตัดสินใจต้องระวางโทษจำคุกสูงสุด 3 ปี และหากการบำบัดก่อให้เกิดอันตรายร้ายแรงจะมีโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี

◆ **นิวซีแลนด์ไฟเขียวรับแรงงานจากหมู่เกาะแปซิฟิกเข้าประเทศไม่ต้องกักตัว** นิวซีแลนด์เผชิญกับปัญหาขาดแคลนแรงงานต่างชาติในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 นายกาหญิง ไฟเขียวเปิดรับแรงงานจากหมู่เกาะแปซิฟิก เว็บไซต์แซนแนลนิวส์เอเชีย รายงานว่า นางจาซินดา อาร์เดิร์น นายกรัฐมนตรีนิวซีแลนด์ ระบุว่า ประเทศนิวซีแลนด์จะเปิดรับแรงงานประจำจากประเทศในหมู่เกาะแปซิฟิกให้เดินทางเข้าประเทศแบบไม่ต้องกักตัว ได้แก่ ประเทศซามัว ตองกา และวานูอาตู โดยต้องเป็นการเดินทางแบบเที่ยวเดียว หลังจากที่นิวซีแลนด์

ต้องเผชิญกับปัญหาขาดแคลนแรงงานในอุตสาหกรรมพืชสวน โดยคาดว่าจะเริ่มโครงการดังกล่าวในเดือนกันยายน 64 ซึ่งแรงงานที่เดินทางเข้านิวซีแลนด์ต้องได้รับการรับรองภายใต้โครงการแรงงานประจำฤดู ซึ่งเปิดทางให้ภาคอุตสาหกรรมจ้างงานแรงงานต่างชาติเมื่อมีแรงงานในประเทศไม่เพียงพอ ทั้งนี้ การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ส่งผลให้การเดินทางข้ามพรมแดนหยุดชะงัก กระทั่งต่อภาคการเกษตรของนิวซีแลนด์ที่ต้องพึ่งพาแรงงานจากต่างชาติ ขณะเดียวกันนางอาร์เดิร์นได้เตรียมประกาศแผนการทยอยเปิดพรมแดนนิวซีแลนด์หลังจากนี้

◆ **นายกรัฐมนตรีนิวซีแลนด์ จาซินดา อาร์เดิร์น ต้อนรับนายกรัฐมนตรีออสเตรเลีย สกอตต์ มอร์ริสัน เป็นครั้งแรก** สนข.เอพี รายงานการเยือนระหว่างกัน ซึ่งถือเป็นการเปิดประเทศต้อนรับการเยือนผู้นำระหว่างประเทศ ถึงแม้จะมีความเห็นต่างด้านจีน ผู้นำทั้งสองเรียกร้องให้องค์การอนามัยโลก WHO ดำเนินการหาต้นตอโรคโควิด-19 ซึ่งความตึงเครียดระหว่างออสเตรเลียและจีนเพิ่มมากขึ้นและการกลับมาเปิดพรมแดนอีกครั้งจะอยู่ในประเด็นการหารือระหว่างนายกรัฐมนตรีทั้งสอง โดยผู้นำทั้งสองได้ทำการทักทายตามประเพณี เมารี ฮองกิ (Maori hongi) ที่ใช้จมูกสัมผัส ซึ่งมอร์ริสันกลายเป็นผู้นำต่างประเทศแรกที่เยือนนิวซีแลนด์นับตั้งแต่เกิดโรคโควิด-19 และต้องปิดพรมแดนในปีที่ผ่านมา นอกจากนั้นในประเด็นความสัมพันธ์กับจีน ออสเตรเลียใช้ไม่แข่งกับจีนในไม่กี่ปีที่ผ่านมาและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเสื่อมลง ส่วนทางนิวซีแลนด์เลือกที่จะใช้นโยบายต่อจีนที่ขอพรมากกว่าและจนอาจมองได้ว่าอ่อนเกินไป เอพีชี้ว่า ในการหารือร่วมกันดูเหมือนผู้นำทั้งสองเลือกที่จะไม่แสดงความเห็นที่แตกต่างกันในด้านจีน โดยมอร์ริสันกล่าวไว้ว่า “ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ต่างเป็นประเทศค้าขาย และจะไม่ยอมแลกกับอิทธิพลของประเทศหรือแลกกับคุณค่าของตัวเอง ซึ่งจะยืนเคียงข้างกันเพื่อปกป้องและสนับสนุนต่อคุณค่าเหล่านั้น” ส่วนอาร์เดิร์น กล่าวว่า นิวซีแลนด์ยังคงยึดหลักการที่แน่วแน่ต่อจีนในด้านสิทธิมนุษยชนและทางการค้า และซึ่งถึงการยังคงเป็นสมาชิกในกลุ่มประเทศไฟว์ อายส์ (Five Eyes) ที่จะมีการแชร์ข่าวกรองระหว่างกัน 5 ชาติ ได้แก่ สหรัฐฯ อังกฤษ แคนาดา ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ ขณะที่มอร์ริสันเสริมว่า ออสเตรเลียจะทำงานอย่างไรใกล้ชิดร่วมกับนิวซีแลนด์และประเทศอื่น ๆ ภายในกลุ่ม แต่ย้ำว่าไม่มีความจำเป็นที่จะต้องนำไปสู่ความขัดแย้ง

➤ บทสรุป

นิวซีแลนด์ยังพบสัญญาณที่ดี แม้ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ที่ทั่วโลกได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงนั้น เนื่องจากเป็นหนึ่งในประเทศที่ได้รับคำชมจากการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้เศรษฐกิจฟื้นตัวเร็วกว่าที่คาดการณ์ แต่อย่างไรก็ตาม ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้นิวซีแลนด์ประสบกับปัญหาขาดแคลนแรงงานต่างชาติ อันเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจเช่นกัน นอกจากนั้น นิวซีแลนด์ยังคงยึดหลักการที่แน่วแน่ต่อจีนในด้านสิทธิมนุษยชนและทางการค้า และความเป็นสมาชิกในกลุ่มประเทศ ไฟว์ อายส์ (Five Eyes) อย่างเข้มแข็ง

ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ กศย.ศศย.สปท.
โทรศัพท์ 0 2275 5715 E-mail: research.ssc@gmail.com

สถานการณ์ภายในประเทศญี่ปุ่น

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย พ.ท. ช่างชัย หนูนภักดิ์ และ นางสาวปาณิสรา เทียนอ่อน

สถานการณ์ภายในประเทศญี่ปุ่น สำหรับการจัดการแข่งขัน

กีฬาโอลิมปิกและพาราลิมปิก สถานการณ์ Covid-19 รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ในห้วง มิ.ย.-ส.ค.64 มีประเด็นสำคัญที่สรุปได้ดังนี้

▶ **การจัดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกและพาราลิมปิก**

◆ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมของญี่ปุ่นสั่งการให้สำนักข่าวกรองความมั่นคงสาธารณะญี่ปุ่น (Public Security Intelligence Agency: PSIA) เร่งรวบรวมข้อมูลและยกระดับการเฝ้าระวังการโจมตีทางไซเบอร์ และการก่อการร้ายโดยเฉพาะอย่างยิ่งในห้วงที่ญี่ปุ่นเป็นเจ้า

ภาพจัดมหกรรมกีฬาโลก ระหว่าง 23 ก.ค. - 8 ก.ย.64 สำหรับสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ส่งผลให้รัฐบาลญี่ปุ่น

ประกาศภาวะฉุกเฉินในกรุงโตเกียว จังหวัดไซตามะ จังหวัดชิบะ และจังหวัดคานางาวะ มีผลบังคับใช้ระหว่าง 12 ก.ค. - 22 ส.ค.64 นั้น ทำให้คณะกรรมการจัดการแข่งขันโตเกียวโอลิมปิกตัดสินใจไม่อนุญาตให้มีผู้ชมการแข่งขันในสถานที่จัดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกและพาราลิมปิก รวมถึงประกาศยกเลิกการวิ่งคบเพลิงโอลิมปิกบนเส้นทางสาธารณะในกรุงโตเกียว แต่สำหรับการวิ่งคบเพลิงที่หมู่เกาะโอกาซาวาระ (ห่างจากกรุงโตเกียวไปทางตอนใต้ 1,000 กิโลเมตร) ยังคงมีกำหนดการเดิมพร้อมด้วยพิธีจุดคบเพลิงโอลิมปิกในพิธีเปิด 23 ก.ค.64 จะถ่ายทอดผ่านทางออนไลน์ อย่างไรก็ตาม คณะผู้จัดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกพบบุคคลเกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกติดเชื้อ COVID-19 เพิ่ม 17 คน โดยเป็นนักกีฬา 1 ราย ผู้รับเหมา 14 ราย และเจ้าหน้าที่จัดการแข่งขันกีฬา 2 ราย ทำให้มีผู้ติดเชื้อสะสม 123 ราย นับตั้งแต่เริ่มมีการรายงานจำนวนติดเชื้อของผู้เกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก เมื่อ 1 ก.ค.64

▶ **สถานการณ์ Covid-19**

◆ ญี่ปุ่นจะขอให้ต่างประเทศยอมรับหนังสือรับรองการฉีดวัคซีน (Vaccine passports) การฉีดวัคซีน COVID-19 ของญี่ปุ่น โดยการดำเนินการดังกล่าว เพื่อฟื้นฟูการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ โดยปัจจุบัน Vaccine Passports ของญี่ปุ่นสามารถใช้ได้ใน 5 ประเทศ จะได้รับสิทธิพิเศษ เช่น ยกเว้นการกักตัว เมื่อเดินทางไปยังประเทศอิตาลี ออสเตรีย ตุรกี บัลแกเรีย และโปแลนด์ ซึ่งมีกำหนดเปิดให้ลงทะเบียน Vaccine passports ทั่วประเทศใน 26 ก.ค.64 และจะออกหนังสือรับรองโดยไม่มีค่าใช้จ่ายและจะพัฒนาเป็นรูปแบบของ e-applications และ e-passport ต่อไป โดยญี่ปุ่นมีแผนจะเจรจากับประเทศอื่น ๆ เพิ่มเติม เพื่อแลกเปลี่ยนกับการที่ญี่ปุ่นจะพิจารณาเปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติในลักษณะเดียวกัน

◆ ญี่ปุ่นจะจำกัดการเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลของผู้ป่วย COVID-19 โดยจะรับเฉพาะผู้ติดเชื้อที่มีอาการหนักหรือมีความเสี่ยงจะมีอาการหนัก เนื่องจากจำนวนผู้ติดเชื้อที่เพิ่มขึ้นทำให้ระบบสาธารณสุขเริ่มตึงเครียด และให้ผู้ติดเชื้อรักษาตัวที่บ้านเป็นหลัก นอกจากนี้ รัฐบาลญี่ปุ่นจะจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมแก่โรงพยาบาลในท้องถิ่น รวมถึงจัดตั้งสถานบริการออกซิเจนขนาด 130 เตียง ในกรุงโตเกียวภายใน 21 ส.ค.64 โดยจะใช้อาคารศูนย์เด็กแห่งชาติ เพื่อให้บริการผู้ป่วย COVID-19 ที่รักษาตัวที่บ้านที่ต้องการให้ออกซิเจนเป็นการชั่วคราวและต้องการความช่วยเหลือด้านต่าง โดยจะมีแพทย์อย่างน้อย 2 คนและพยาบาล 25 คน ประจำสถานเพื่อดูแลผู้ป่วยตลอดเวลา

◆ สาธารณสุขญี่ปุ่นสั่งระงับการฉีดวัคซีนป้องกันโรค COVID-19 ของบริษัท Moderna จำนวน 1,630,000 โดส ที่ผลิตจากสเปน เนื่องจากพบว่าบางส่วนมีสารปนเปื้อน ซึ่งพบในวัคซีนที่ยังไม่ได้ใช้ ซึ่งภายหลังพบชายชาวญี่ปุ่น 2 คนเสียชีวิตภายหลังรับการฉีดวัคซีน COVID-19 ของบริษัท Moderna เข็มที่สอง โดยทั้งสองคนได้รับวัคซีนจาก 1 ใน 3 ล็อตที่ต้องสงสัยว่ามีการปนเปื้อนและทางการญี่ปุ่นสั่งระงับใช้เมื่อ 26 ส.ค.64 ขณะที่บริษัท Moderna และบริษัท Takeda Pharmaceutical ซึ่งเป็นผู้จัดจำหน่ายวัคซีน Moderna ในญี่ปุ่น แถลงว่าขณะนี้ยังไม่มีหลักฐานว่าการเสียชีวิตดังกล่าวเกิดจากวัคซีนของ Moderna หรือไม่ นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยการแพทย์และทันตกรรมแห่งกรุงโตเกียว ตรวจพบเชื้อ COVID-19 ชนิดกลายพันธุ์ใหม่ N501S เป็นครั้งแรกในญี่ปุ่นจำนวน 8 ราย ทั้งหมดไม่มีประวัติเดินทางไปต่างประเทศ สายพันธุ์ดังกล่าวลักษณะคล้ายเชื้อกลายพันธุ์ของสายพันธุ์อัลฟาหรือ N501Y ในสหราชอาณาจักร

▶ **ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ**

◆ เมื่อ 25 มิ.ย.64 ญี่ปุ่นให้สัตยาบันต่อความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership: RCEP) แก่สำนักงานเลขาธิการอาเซียนเป็นประเทศที่ 3 หลังจากสิงคโปร์และจีน ซึ่ง RCEP เป็นความตกลงทางการค้าแรกของญี่ปุ่นที่มีทั้งจีนและเกาหลีใต้ ซึ่งเป็นคู่ค้าอันดับ 1 และ 3 ของญี่ปุ่นตามลำดับ และเมื่อต้นเดือน ส.ค.64 กระทรวงกลาโหมของญี่ปุ่น กำลังเร่งทบทวนแผนโครงการป้องกันประเทศระยะ 5 ปี โดยเร็วเพื่อขยายวงเงินงบประมาณด้านการทหารซึ่งจะสิ้นสุดในปี 2566 สำหรับเตรียมพร้อมป้องกันภัยคุกคามจากจีน เช่น ค่าใช้จ่ายสำหรับอุปกรณ์เสริมของเครื่องบินขับไล่รุ่น F-35 จัดหาเรือดำน้ำไร้คนขับสำหรับการเฝ้าตรวจการณ์ระยะไกล เพิ่มขีดความสามารถด้านปลอดภัยไซเบอร์และปัญญาประดิษฐ์ เป็นต้น นอกจากนี้ ญี่ปุ่นและไต้หวันเตรียมจัดการเจรจาวิภาคีด้านความมั่นคงเป็นครั้งแรกเพื่อกระชับความสัมพันธ์ และหารือเกี่ยวกับแนวทางการจัดการปัญหาความมั่นคงของทั้งสอง

ประเทศ รวมถึงส่งเสริมการแลกเปลี่ยนระหว่างญี่ปุ่นและไต้หวัน ซึ่งคาดว่าจะสามารถจัดขึ้นได้เร็วที่สุดภายใน ส.ค.64 ผ่านช่องทางออนไลน์

➤ บทสรุป

สำหรับสถานการณ์ Covid-19 ของญี่ปุ่นกำลังเผชิญกับแนวโน้มการแพร่ระบาดของสายพันธุ์เดลตาเพิ่มขึ้นเห็นได้จากจำนวนผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้นถึง 20,000 ต่อวัน ส่งผลให้รัฐบาลจำเป็นต้องประกาศขยายเวลาสถานการณ์ฉุกเฉินในหลายพื้นที่ และมาตรการ Soft Lockdown อีกทั้งยังมีการค้นพบสายพันธุ์ใหม่ในญี่ปุ่น ท่ามกลางการจัดการแข่งขันกีฬาทั้ง 2 รายการ ทำให้พบจำนวนผู้ติดเชื้อที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดกีฬาดังกล่าว ถึงแม้ว่านายกรัฐมนตรีของญี่ปุ่นจะมีการเตรียมการจัดหาวัคซีน Pfizer ให้กับกีฬาที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกและบุคคลที่เกี่ยวข้องจำนวน 70 ล้านโดส ระหว่าง ก.ค.-ก.ย.64 แล้วก็ตาม โดยรัฐบาลญี่ปุ่นตั้งเป้าหมายฉีดวัคซีนป้องกัน COVID-19 ให้ครอบคลุมประชาชนทุกคนภายใน พ.ย.64 และตั้งเป้าหมายฉีดวัคซีนกระตุ้นภูมิคุ้มกัน (เข็มที่ 3) แก่บุคลากรทางการแพทย์ ผู้สูงอายุ และประชาชนทั่วไปภายใน

ปี 2565 ซึ่งปัจจุบันชาวญี่ปุ่นได้รับวัคซีนครบ 2 เข็ม ร้อยละ 43 ของจำนวนประชากรทั้งหมด ทางด้านเศรษฐกิจ จากการเข้าร่วม RCEP เพื่อช่วยเสริมสร้างความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจระหว่างญี่ปุ่นและภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ซึ่งเป็นศูนย์กลางการเติบโตของเศรษฐกิจโลกให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น ทั้งนี้ สำหรับการเพิ่มงบประมาณด้านกลาโหมเพื่อป้องกันการรุกรานจากจีนนั้น มีผลเด่นชัดขึ้นหลังจากการเจรจาระหว่างนายกรัฐมนตรีของญี่ปุ่นและประธานาธิบดีของสหรัฐฯ ที่ต่างมุ่งเน้นความสำคัญต่อสันติภาพและความมั่นคงในช่องแคบไต้หวัน ปัญหาเงินอสังหาริมทรัพย์ เกษนภาค และการเดินเรือในทะเลจีนใต้ ซึ่งสอดคล้องกับการเจริญเติบโตแบบทวีภาคกับไต้หวันที่ให้ความสำคัญกับการแก้ไขที่เกิดจากการขยายอิทธิพลเชิงรุกของจีน

ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ กศย.ศศย.สปท.

โทรศัพท์ 0 2275 5715 E-mail: research.ssc@gmail.com

สถานการณ์ภายในทวีปยุโรป

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย พ.ท. อารังชัย หนุณภักดี

และ นางสาวปณณภา ไชติชินเชาว์

สถานการณ์ภายในทวีปยุโรป ห้วงเดือน มิ.ย. ก.ค. และ ส.ค.64

มีสถานการณ์สำคัญสรุปได้ดังนี้

➤ สถานการณ์โควิด-19

◆ ยุโรปพบผู้ติดเชื้อ COVID-19 สายพันธุ์เดลต้า (อินเดีย) เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง ห้วง 4-10 มิ.ย.64 อยู่ที่ 44,008 ราย เพิ่มขึ้นร้อยละ 63.2 และอัตราการเสียชีวิต

เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.9 เมื่อเทียบกับสัปดาห์ก่อนหน้า โดยร้อยละ 91 ของผู้ติดเชื้อรายวันตรวจพบเชื้อสายพันธุ์เดลต้า ขณะที่เยอรมนีพบผู้ติดเชื้อสายพันธุ์

เดลต้าร้อยละ 2.5 ของผู้ติดเชื้อ COVID-19 ทั้งหมด และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน ภาวะดังกล่าวทำให้สหราชอาณาจักรเพิ่มจุดตรวจหาเชื้อและฉีดวัคซีนป้องกันเชื้อ COVID-19 ในพื้นที่แพร่ระบาดของเชื้อสายพันธุ์เดลต้า อาทิ เมือง Bolton เมือง Manchester เมือง Calderdale รวมทั้งขอความร่วมมือประชาชนในพื้นที่แพร่ระบาดงดเว้นการเดินทางออกนอกพื้นที่เพื่อควบคุมการแพร่ระบาด ส่วนเยอรมนีจะเร่งกระบวนการฉีดวัคซีนให้เร็วขึ้น โดยเฉพาะฉีดวัคซีนให้ผู้สูงอายุภายใน ห้วง ก.ย.-พ.ย.64 ปัจจุบัน มีผู้เข้ารับวัคซีนเข็มแรกแล้วร้อยละ 47 ครอบคลุมเข็มร้อยละ 24 จากประชากรทั้งหมด 83 ล้านคน

◆ ผลการศึกษาในสกอตแลนด์พบว่าเชื้อ COVID-19 สายพันธุ์เดลตารุนแรงกว่าสายพันธุ์อัลฟาสองเท่า โดยอ้างผลการศึกษาซึ่งตีพิมพ์ในวารสารทางการแพทย์ The Lancet ว่า อัตราการเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลของผู้ติดเชื้อ COVID-19 สายพันธุ์เดลตา (สายพันธุ์อินเดีย) ในสกอตแลนด์มีมากกว่าสายพันธุ์อัลฟา (สายพันธุ์อังกฤษ) ถึงสองเท่า อย่างไรก็ตาม การฉีดวัคซีนครบ 2 โดส สามารถช่วยป้องกันการติดเชื้อได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผลการศึกษาประสิทธิภาพของวัคซีนเมื่อฉีดครบ 2 โดส เป็นเวลา 2 สัปดาห์ พบว่า วัคซีน Pfizer BioNTech ป้องกัน

สายพันธุ์เดลตาได้ ร้อยละ 79 และป้องกันสายพันธุ์อัลฟาได้ ร้อยละ 92 ส่วนวัคซีน Oxford-AstraZeneca ป้องกันสายพันธุ์เดลตาได้ ร้อยละ 60 และป้องกันสายพันธุ์อัลฟาได้ ร้อยละ 73

◆ นอกจากนี้ยังมีการศึกษาของสหราชอาณาจักรพบว่า ผู้ติดเชื้อสายพันธุ์เดลตาเสี่ยงจะมีอาการรุนแรงกว่าสายพันธุ์ อัลฟา มากกว่าสองเท่าโดยอ้างอิงถึง อ้างานวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารทางการแพทย์ The Lancet ว่า ผลการศึกษาผู้ติดเชื้อ COVID-19 กว่า 43,000 รายในสหราชอาณาจักร พบว่า ผู้ติดเชื้อสายพันธุ์เดลตา (อินเดีย) มีความเสี่ยงที่จะต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลสูงกว่าผู้ติดเชื้อสายพันธุ์อัลฟา (อังกฤษ) มากกว่าสองเท่า โดยเฉพาะกลุ่มผู้ที่ยังไม่รับวัคซีนหรือได้รับวัคซีนไม่ครบโดส นอกจากนี้ ยังพบว่าการแพร่ระบาดของสายพันธุ์เดลตา จะส่งผลกระทบต่อระบบสาธารณสุขมากกว่าสายพันธุ์อัลฟา ทั้งนี้ การฉีดวัคซีนให้ครบโดสเป็นปัจจัยสำคัญช่วยลดความเสี่ยงที่จะมีอาการรุนแรงหลังติดเชื้อสายพันธุ์เดลตา

◆ นางอังเกลา แมร์เคิล นรม.เยอรมนี ที่เรียกร้องให้ชาวเยอรมันเร่งกลับมาฉีดวัคซีนป้องกัน COVID-19 เป็นการด่วน หลังทางการเยอรมนีพบจำนวนผู้ติดเชื้อทั่วประเทศเพิ่มขึ้นอย่างน่าห่วงกังวลตลอด ห้วง 2 สัปดาห์ที่ผ่านมา และอาจจะเพิ่มขึ้นอีก 2 เท่าภายใน 2 สัปดาห์ข้างหน้า โดยมีปัจจัยเสี่ยงมาจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 สายพันธุ์เดลตา (อินเดีย) ด้านสถาบัน Robert Koch Institute (RKI) ของเยอรมนีเปิดเผยข้อมูลประจำวันที่ 22 ก.ค.64 ว่า เยอรมนีพบผู้ติดเชื้อสะสมรายใหม่จำนวน 1,890 ราย หรือคิดเป็นอัตราผู้ติดเชื้อรายใหม่ 12.2 รายต่อประชากร 10,000 คน ซึ่งเพิ่มขึ้นจากห้วงต้น ก.ค.64 ที่มีอัตราร้อยละอยู่ที่ 4.9 รายต่อประชากร 10,000 คน

◆ ชาวยุโรปชุมนุมต่อต้านการใช้เอกสารรับรองสุขภาพและมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของ COVID-19 ในหลายเมืองสำคัญของสหภาพยุโรป อาทิ กรุงโรม ของอิตาลี เมือง Nicosia ของไซปรัส เมือง Marseille, เมือง Capesterre-Belle-Eau และ เมือง Guadeloupe ของ

ฝรั่งเศส ตั้งแต่ 7 ส.ค.64 เพื่อต่อต้านข้อกำหนดของสหภาพยุโรป (EU) ที่กำหนดให้ประชาชนแสดงเอกสารรับรองสุขภาพ (Health Pass) ซึ่งระบุการฉีดวัคซีนป้องกัน COVID-19 ก่อนเข้าสถานที่ต่าง ๆ ทั้งโรงพยาบาล พิพิธภัณฑ์ สระว่ายน้ำในร่ม สนามกีฬา รวมทั้งร้านอาหารในร่ม เนื่องจากเห็นว่ามาตรการดังกล่าวขัดต่อสิทธิและเสรีภาพของพลเมือง โดยก่อนหน้านี้ EU ประกาศข้อกำหนดให้ประชาชนแสดงเอกสารรับรองการฉีดวัคซีนป้องกัน COVID-19 ก่อนเข้าใช้งานสถานที่สาธารณะ เพื่อยับยั้งการแพร่ระบาดของ COVID-19 ซึ่งยังคงมีผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

► บทสรุป

ด้วยสถานการณ์ความรุนแรงของการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ยังคงมีขึ้นอย่างต่อเนื่องในหลายพื้นที่ทุกทวีปทั่วโลก โดยเฉพาะความรุนแรงที่เกิดขึ้นจากสายพันธุ์เดลต้า ซึ่งมีต้นกำเนิดจากการกลายพันธุ์ในประเทศอินเดีย ซึ่งยุโรปเป็นหนึ่งในทวีปที่ได้รับผลกระทบ ซึ่งพบการติดเชื้อที่เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในพื้นที่ของประเทศ

เยอรมัน หน่วยงานหรือสถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้องได้มีความพยายามเร่งศึกษาถึงระดับความรุนแรงและแนวทางการป้องกันและแก้ไขกันอย่างต่อเนื่อง ซึ่งได้มีการระบุว่า การฉีดวัคซีนครบ 2 โดส ของ Pfizer BioNtech จะสามารถป้องกันการติดเชื้อจากสายพันธุ์ดังกล่าวได้ โดยหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการให้ประชาชนมาฉีดวัคซีนให้ได้มากที่สุด เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันหมู่ภายในประเทศและสามารถกลับมาใช้ชีวิตได้อย่างปกติ ทั้งนี้สหภาพยุโรปได้มีการกำหนดเอกสารที่ใช้รับรองสุขภาพ (Health Pass) ซึ่งมีการระบุประวัติการได้รับวัคซีนป้องกัน COVID-19 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแสดงเป็นหลักฐานก่อนการเข้าสถานที่ต่าง ๆ ซึ่งประชากรชาวยุโรปไม่เห็นด้วยโดยระบุว่าเป็นการขัดต่อสิทธิและเสรีภาพของพลเมือง ซึ่งเหตุการณ์นี้อาจจะเป็นปัจจัยกระตุ้นให้การติดเชื้อในยุโรปเพิ่มมากขึ้นในอนาคต

ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ กศย.ศศย.สปท.

โทรศัพท์ 0 2275 5715 E-mail: research.ssc@gmail.com

สถานการณ์องค์กรระหว่างประเทศ

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย พ.ท. อารัมชัย หนูหนักดี และ นางสาวปณณณา โชติชินชาว

◆ สถานการณ์สมาคมขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศ (The International Air Transport Association-IATA) ประเมินว่า

อุตสาหกรรมการบินจะไม่กลับไปอยู่ในระดับเดียวกับช่วงก่อนเกิดการแพร่ระบาดของเชื้อ COVID-19 ก่อนปี 2566 รวมทั้งปรับตัวเลขประมาณการ

จำนวนผู้โดยสารที่จะเพิ่มขึ้นในช่วง 20 ปี (ระหว่าง 2562-2582) จาก 45,000 ล้านคน เป็น 85,000 ล้านคน โดยปรับลดจากประมาณการเดิมลง 10,000 ล้านคน ขณะที่ผู้ผลิตเครื่องบินโดยสารรายใหญ่ของโลก ได้แก่ บริษัท Airbus และบริษัท Boeing ได้ปรับลดกำลังการผลิตลง เนื่องจากการแยงกเลิกคำสั่งซื้อของสายการบิน อย่างไรก็ตาม ทั้งสองบริษัทได้เตรียมความพร้อมสำหรับรองรับความต้องการเครื่องบินโดยสารเมื่อสถานการณ์ COVID-19 คลี่คลายลง

◆ ธนาคารโลก (World Bank) ปรับลดการคาดการณ์การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ของเอเชีย-

แปซิฟิก (ไม่รวมจีน) ปี 2564 เหลือร้อยละ 4 จากร้อยละ 4.4 เนื่องจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 รุนแรงขึ้นจากสายพันธุ์เดลตา (อินเดีย) แต่ภูมิภาค

เอเชีย-แปซิฟิกมีวัคซีน COVID-19 จำกัด อีกทั้งหลายประเทศในภูมิภาคมีแนวโน้มจะไม่สามารถฉีดวัคซีนได้ทั่วถึงภายในปี 2567 สำหรับไทย World Bank ปรับลดการขยายตัวของ GDP เหลือร้อยละ 2.2 จากร้อยละ 3.4 และคาดว่าเศรษฐกิจไทยปี 2564 จะฟื้นตัวช้า แต่จะปรับตัวดีขึ้นในปี 2565 นอกจากนี้ World Bank กังวลว่าการฟื้นตัวของเศรษฐกิจระหว่างประเทศพัฒนาแล้วที่ฉีดวัคซีนได้รวดเร็วและทั่วถึงกับประเทศกำลังพัฒนา จะแตกต่างกันอย่างมาก จึงเรียกร้องให้ประเทศพัฒนาแล้วที่มีวัคซีนเกินความต้องการ บริจาควัคซีนให้กับประเทศกำลังพัฒนา

◆ องค์การการค้าโลก (World Trade Organization-WTO) เผยแพร่ตัวเลขดัชนีการค้าโลก (Trade Barometer) ล่าสุดที่ระดับ 110.4 ซึ่งเป็นตัวเลขรายไตรมาสที่สูงสุดนับตั้งแต่ปี 2559 และปรับขึ้นจากช่วงเดียวกันของปี 2563 ถึง 20 จุด และประเมินว่า การฟื้นตัวของการค้าโลกนับตั้งแต่มีการแพร่ระบาดของ COVID-19 น่าจะผ่านจุดสูงสุดมาแล้ว เนื่องจากการค้าโลกมีแนวโน้มชะลอลงจากความเสี่ยงของการแพร่ระบาดของสายพันธุ์เดลตาที่ระบอบอย่างรวดเร็ว เห็นได้จากดัชนีคำสั่งการส่งออก (Export Orders Index) เริ่มปรับตัวลง อีกทั้งแนวโน้มการค้าโลกมีความเสี่ยงจากความแตกต่างด้านการเติบโตทางเศรษฐกิจของภูมิภาคต่าง ๆ รวมถึงการฉีดวัคซีนที่ล่าช้าในหลายพื้นที่ เฉพาะอย่างยิ่งในประเทศรายได้ต่ำ

◆ ธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank-ADB) ประเมินผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ทำให้เศรษฐกิจเอเชียปี 2563 หดตัวร้อยละ -0.1 เป็นครั้งแรกในรอบ 60 ปี และทำให้ประชาชน 80 ล้านคนในประเทศกำลังพัฒนาในภูมิภาคเอเชีย เข้าสู่อุณหภูมิยากจนขั้นรุนแรงหรือมีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 1.90 ดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณ 63 บาท) ต่อวัน ซึ่งอาจเป็นอุปสรรคต่อการบรรลุเป้าหมายจัดความยากจนและความหิวโหยระดับโลกภายในปี 2573 รวมทั้งยังสร้างความเหลื่อมล้ำเพิ่มขึ้นในหลายมิติ ทั้งสาธารณสุข การศึกษา และการประกอบอาชีพ โดยเฉพาะการสูญเสียชั่วโมงทำงานร้อยละ 8

ของชั่วโมงการทำงานทั้งหมด ส่งผลกระทบต่อรายได้ของครัวเรือนยากจน และแรงงานนอกระบบ อย่างไรก็ตาม ADB คาดว่าเศรษฐกิจประเทศกำลังพัฒนาในเอเชียจะกลับมาขยายตัวร้อยละ 7.2 ในปี 2564 แต่ยังคงติดกับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อ สายพันธุ์เดลตาในอินเดียและ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมถึงผลกระทบระยะยาวต่อทุนมนุษย์และผลิตภาพ (productivity) พร้อมกับเรียกร้องให้รัฐบาลแต่ละประเทศเร่งดำเนิน ยุทธศาสตร์ฟื้นฟูประเทศที่เน้นการพัฒนาทุนมนุษย์เป็นศูนย์กลางอย่างทั่วถึง

◆ องค์การอนามัยโลก (WHO) เผยแพร่แถลงการณ์ว่า ตั้งคณะทำงานด้านวัคซีน การรักษา และการวินิจฉัยเชื้อ COVID-19 สำหรับประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจาก WHO กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) ธนาคารโลก (WB) และองค์การการค้าโลก (WTO) ได้จัดประชุมร่วมกันครั้งแรก สาระสำคัญ ที่ประชุมเรียกร้องให้กลุ่มประเทศ G20 ผลักดันให้นานาชาติฉีดวัคซีนให้ประชากรโลกอย่างน้อย ร้อยละ 40 ภายในปี 2564 และเพิ่มเป็นร้อยละ 60 ภายใน 6 เดือนแรกของปี 2565 แบ่งปันวัคซีนอย่างน้อย 1,000 ล้านโดส ให้ประเทศกำลังพัฒนาในปี 2564 จัดหาเงินทุนช่วยเหลือประเทศกำลังพัฒนา และลดข้อจำกัดในการส่งออกวัตถุดิบและอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตวัคซีนเพื่อให้มี วัคซีนเพียงพอในการบรรลุเป้าหมาย

▶ บทสรุป

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 องค์การระหว่างประเทศหลายองค์การได้ให้ความสนใจอย่างต่อเนื่องต่อผลกระทบในด้านเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งธนาคารโลก หรือ World Bank ได้มีการคาดการณ์ระบบเศรษฐกิจของเอเชียว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ลดลง เนื่องจากปัจจัยหลายอย่างที่ยังไม่สามารถควบคุมสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ได้ โดยเฉพาะปริมาณที่จำกัดของการแจกจ่ายวัคซีนให้ทั่วถึงและรวดเร็ว นอกจากนี้สมาคมขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศ (AITA) ได้มีการออกมาประเมินว่าอุตสาหกรรมการบินระดับโลกอาจไม่สามารถกลับไปอยู่ในระดับเดียวกับช่วงก่อนเกิดการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ได้ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงผลกระทบจากสถานการณ์ดังกล่าวมีความรุนแรงต่อเนื่องในระยะยาว และกลุ่มประเทศที่ได้รับผลกระทบอย่างมาก คือ กลุ่มประเทศที่กำลังพัฒนา โดยองค์การอนามัยโลก (WHO) ได้ร่วมมือกับองค์การอื่นๆ เช่น กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) หรือ ธนาคาร (WB) เร่งให้การช่วยเหลือและสนับสนุนให้ประชากรฉีดวัคซีนอย่างน้อยร้อยละ 40 ของประชากรโลก หวังเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจให้กลับมาเติบโตเหมือนเดิม

ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ กศย.ศศย.สพท.

โทรศัพท์ 0 2275 5715 E-mail: research.ssc@gmail.com

สถานการณ์การก่อการร้าย

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย น.อ. ชูศักดิ์ เกษตรวิทย์ และ ร.ต.หญิง นิตยา งานไว

สถานการณ์การก่อการร้าย ในห้วงเดือนมิถุนายน - สิงหาคม 2564 นั้น กลุ่มก่อการร้ายหลายกลุ่มได้ก่อเหตุและมีความเคลื่อนไหวอยู่ทั่วโลก โดยเฉพาะในภูมิภาคยุโรป แอฟริกา ตะวันออกกลาง เอเชียใต้ และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ด้วย ดังนั้นรายงานสถานการณ์ฉบับนี้จึงขอสรุปความเคลื่อนไหวที่สำคัญของกลุ่มก่อการร้ายในภูมิภาคต่างๆ ในห้วง 3 เดือน โดยรวบรวมข้อมูลจากสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ดังนี้

1. ตะวันออกกลาง

เมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2564 กองกำลังของกลุ่มตอลิบานได้เคลื่อนเข้าสู่กรุงคาบูลเมืองหลวงของอัฟกานิสถานแล้ว และอยู่ระหว่างเจรจากรอภัยโอนอำนาจการปกครองกับตัวแทนระดับสูงของรัฐบาลอัฟกานิสถาน ด้านประธานาธิบดีโอมาร์ ฮาซราฟ กานี ของอัฟกานิสถาน ได้หลบหนีออกจากประเทศไปยังทาจิกิสถาน เพื่อความปลอดภัย ขณะที่สหรัฐฯ จะยังไม่เปลี่ยนแปลงท่าที โดยยังคงกำลังทหารบางส่วนเพื่อรักษาความปลอดภัยท่าอากาศยานและอำนวยความสะดวกแก่พลเรือนต่างชาติและชาวอัฟกัน ออกจากอัฟกานิสถาน เว้นแต่กลุ่มตอลิบานจะเข้าไปขัดขวางกระบวนการอพยพดังกล่าว

ต่อมาเมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2564 กลุ่มตอลิบานประกาศการสิ้นสุดสงครามในอัฟกานิสถาน โดยโฆษกกลุ่มตอลิบานประกาศว่าสงคราม

ในอัฟกานิสถานสิ้นสุดลงแล้ว หลังจากกลุ่มตอลิบานยึดทำเนียบประธานาธิบดีได้สำเร็จ พร้อมระบุว่า การปกครองรูปแบบใหม่ในอัฟกานิสถานจะชัดเจนขึ้นในระยะต่อไป ซึ่งกลุ่มตอลิบานเคารพสิทธิของสตรีและกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ขณะเดียวกัน ก็ไม่ต้องการแยกตัวเป็นเอกเทศ อีกทั้งเรียกร้องให้เกิดสันติภาพด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ทั้งนี้ นาย Antonio Guterres เลขาธิการ UN เรียกร้องให้กลุ่มตอลิบานและทุกฝ่ายใช้ความอดทนอดกลั้นเพื่อปกป้องชีวิตของประชาชนในอัฟกานิสถาน อีกทั้งแสดงความกังวลอย่างมากต่ออนาคตของสตรีและเด็กผู้หญิงในอัฟกานิสถาน ขณะที่คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (United Nations Security Council-UNSC) กำหนดจะจัดประชุมวาระฉุกเฉินใน 16 สิงหาคม 2564 กรณีตอลิบานบุกยึดทำเนียบประธานาธิบดีอัฟกานิสถาน

ในขณะที่สหรัฐฯ กำลังดำเนินการถอนทหารออกจากอัฟกานิสถาน และกลุ่มตอลิบานกำลังบุกเข้ายึดอัฟกานิสถาน ได้เกิดเหตุระเบิดบริเวณด้านนอกท่าอากาศยานนานาชาติคาบูล อัฟกานิสถาน อย่างไรก็ตาม กลุ่มตอลิบานกล่าวว่ามิได้เสียชีวิต รวมถึงผู้หญิงและเด็กอย่างน้อย จำนวน 13 คน รวมทั้งมีกองกำลังตอลิบานจำนวนหนึ่งได้รับบาดเจ็บด้วย โดยกลุ่ม Islamic State (IS) อ้างว่าเป็นผู้ก่อเหตุดังกล่าว ซึ่งก่อนหน้านี้ หลายฝ่ายออกคำเตือนภัยก่อการร้ายบริเวณท่าอากาศยานนานาชาติคาบูล จากกลุ่ม IS เพื่อป้องกันทำลายความมั่นคงและภาพลักษณ์กลุ่มตอลิบาน

2. เอเชียใต้

เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2564 แถลงว่าตำรวจอินเดียประจำแคชเมียร์ ได้จับนาย Mohammad Ismail Alvi ระดับแกนนำของกลุ่ม Jaish-e-Muhammed (JeM) กลุ่มมุสลิมแบ่งแยกดินแดนแคชเมียร์ มีฐานที่มั่นในปากีสถาน ซึ่งก่อเหตุระเบิดรถยนต์โจมตีขบวนรถของหน่วย Central Reserve Police Force (CRPF) ของอินเดีย บนทางหลวงใน

ได้หลบหนีออกจากประเทศไปยังทาจิกิสถาน เพื่อความปลอดภัย ขณะที่สหรัฐฯ จะยังไม่เปลี่ยนแปลงท่าที โดยยังคงกำลังทหารบางส่วนเพื่อรักษาความปลอดภัยท่าอากาศยาน

และอำนวยความสะดวกแก่พลเรือนต่างชาติและชาวอัฟกัน ออกจากอัฟกานิสถาน เว้นแต่กลุ่มตอลิบานจะเข้าไป

เขต Pulwama ของรัฐจัมมูร์และแคชเมียร์ เมื่อ 14 กุมภาพันธ์ 2562 ส่งผลให้เจ้าหน้าที่ CRPF เสียชีวิต 40 นายนั้น ได้ถูกเจ้าหน้าที่ความมั่นคงของอินเดียสังหาร ทางใต้ของเมืองศรีนาคาร์ รัฐจัมมูร์และแคชเมียร์ เมื่อ 31 กรกฎาคม 2564 สำหรับนาย Mohammad Ismail Alvi หรือ Lamboo หรือ Adnan มาจากครอบครัวของนาย Masood Azhar ผู้นำกลุ่ม JeM และเกี่ยวข้องกับการสมคบคิดเพื่อวางแผนก่อเหตุโจมตี Lethpora Pulwama ทำให้ จนท. CRPF เสียชีวิต 40 นาย ดังกล่าว

เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2564 อินเดียเผชิญเหตุก่อการร้ายด้วยอากาศยานไร้คนขับเป็นครั้งแรก เนื่องจากเกิดเหตุระเบิดอานาภาพไม่รุนแรง 2 ครั้ง ที่ท่าอากาศยานจัมมู ซึ่งตั้งอยู่ห่างจากชายแดนอินเดีย-ปากีสถาน 14 กิโลเมตร เป็นท่าอากาศยานที่ใช้ประโยชน์ทางพาณิชย์และการทหาร อยู่ภายใต้การดูแลของกองทัพอากาศอินเดียในดินแดนสหภาพจัมมูและแคชเมียร์ เป็นผลจากการโจมตีโดยอากาศยานไร้คนขับทำให้มีเจ้าหน้าที่บาดเจ็บเล็กน้อย 2 คน โดย ผ.บ.ตร.ดินแดนสหภาพจัมมูและแคชเมียร์แถลงว่าเป็นเหตุก่อการร้าย ขณะที่ผู้เชี่ยวชาญระบุว่า เป็นครั้งแรกที่มีการก่อการร้ายโดยใช้อากาศยานไร้คนขับในอินเดีย

5. เอเชียตะวันออกเฉียงใต้

อินโดนีเซีย: อินโดนีเซียสังหารเครือข่ายกลุ่มหัวรุนแรงที่ต้องสงสัยเชื่อมโยงกับกลุ่ม IS โดยกองกำลังความมั่นคงของอินโดนีเซียปฏิบัติการโจมตีเข้าจับกุมสมาชิกเครือข่าย Eastern Indonesia Mujahideen (MIT) ในเขต Parigi Moutong จ.สุลาเวสีกลาง สามารถสังหารสมาชิก MIT ได้ 2 ราย คือ Rukli และ Ahmad Gazali ขณะที่สมาชิกที่เหลืออีก 7 ราย รวมถึงนายอาลี คาโลรา ผู้นำของกลุ่ม สามารถหลบหนีไปได้ สำหรับกลุ่ม MIT เป็นกลุ่มที่สมาชิกกลุ่ม Islamic State (IS) มีส่วนเกี่ยวข้องในการก่อเหตุสังหารด้วยการตัดศีรษะคริสเตียน 4 คน ที่หมู่บ้าน Lemban Tongoa เขตซิกิ เมื่อ พฤศจิกายน 2563 และเป็นกลุ่มที่ตำรวจ

และทหารอินโดนีเซียร่วมปฏิบัติการติดตามจับกุมกลุ่ม MIT มาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ พฤษภาคม 2558 แต่ยังไม่สามารถกวาดล้างสมาชิก MIT ที่เหลือประมาณ 12 คนได้ เนื่องจากสภาพพื้นที่ที่เป็นป่าทึบ

ฟิลิปปินส์: กองทัพฟิลิปปินส์สังหารแกนนำกลุ่มอาบูไซยาฟ ที่เกี่ยวข้องกับการลักพาตัว โดยกองทัพฟิลิปปินส์สังหารนาย Injam Yadahm หนึ่งในแกนนำกลุ่มอาบูไซยาฟและนาย Al-al Sawadjaan น้องชายของนาย Mundi Sawadjaan แกนนำอีกคนหนึ่งของกลุ่ม ซึ่งก่อเหตุวางระเบิด Jolo Cathedral เมื่อปี 2562 รวมทั้งสังหารสมาชิกกลุ่มอีกสองคน ในพื้นที่บนเกาะซูลู ทางตอนใต้ของประเทศ ระหว่างเข้าแสดงหมายจับที่บ้านพักของนาย Injam Yadahm สามารถตรวจยึดอาวุธปืน อุปกรณ์ประกอบระเบิด และโทรศัพท์เคลื่อนที่จำนวนมาก สำหรับนาย Injam Yadahm เกี่ยวข้องกับการลักพาตัวชาวอินโดนีเซีย 5 คน บริเวณนอกชายฝั่งทะเลซูลูทางตอนใต้จังหวัดตารี-ตารี ของฟิลิปปินส์ เมื่อ 29 มีนาคม 2559 และทางการฟิลิปปินส์ต้องการจับกุมตัวมาเป็นเวลานานแล้ว

จะเห็นได้ว่ากลุ่มก่อการร้ายมีการมีความเคลื่อนไหวอยู่ทั่วโลก โดยเฉพาะในพื้นที่ตะวันออกกลางที่สหรัฐฯ ได้ถอนทหารที่มีอยู่กว่า 20 ปี ออกจากอัฟกานิสถาน ซึ่งกลุ่มตอลิบาน และ IS ที่มีความเคลื่อนไหวก่อเหตุอยู่ในขณะนี้ จึงเป็นที่น่าสนใจอย่างยิ่งว่าทิศทางต่อไปของอัฟกานิสถานจะเป็นอย่างไร จะมีทิศทางเป็นอย่างไรต่อไป และจะส่งผลกระทบต่อสถานการณ์การก่อการร้ายในโลกและภูมิภาคต่าง ๆ อย่างไร ซึ่งอาเซียนและไทยจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมกับความท้าทายดังกล่าว เนื่องจากนับรบของกลุ่มผู้ก่อการร้ายอาจจะเข้ามาในภูมิภาคและประเทศไทยได้

ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ กภศ.ศสย.สพท.

โทรศัพท์ 0 2275 5716 E-mail: rsdssc2559@gmail.com

สถานการณ์ด้านเศรษฐกิจและสังคม

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย น.อ. ชูศักดิ์ เกษตรวิทย์ และ นางสาวนภิส กรภควัฒน์จินดา

สถานการณ์เศรษฐกิจและสังคมในห้วงเดือน มิ.ย. - ส.ค.64

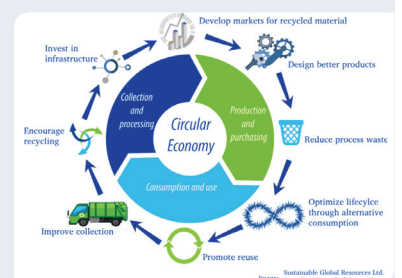
➤ สถานการณ์ด้านเศรษฐกิจ

◆ สหราชอาณาจักรเปิดตัวกลยุทธ์ลดการปล่อยคาร์บอนในอุตสาหกรรมครั้งใหม่ ซึ่งมีเป้าหมายที่จะลดการปล่อยคาร์บอนให้ได้สองในสามภายในปี 2578 และร้อยละ 90 ภายในปี 2593 การจัดทำใบพิมพ์เขียวเพื่อส่งมอบอุตสาหกรรมคาร์บอนต่ำแห่งแรกของโลกในงบกว่า 1 พันล้านปอนด์ เพื่อลดการปล่อยมลพิษจากอุตสาหกรรม โดยมีเป้าหมายด้านสภาพอากาศที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงอย่างกว้างขวางให้ทั่วทั้งระบบเศรษฐกิจ ให้เกิดการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ปราศจากคาร์บอน ดึงดูดการลงทุนที่ไม่ให้เกิดการปล่อยมลพิษ ซึ่งภายใต้แผนกลยุทธ์สนับสนุนของรัฐบาล ในการสร้างอนาคตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมนั้น ต้องสามารถเพิ่มการแข่งขัน

ให้กับภาคการผลิต และจากมาตรการดังกล่าวจะสร้างแรงสนับสนุนการจ้างงานกว่า 80,000 ตำแหน่งในสหราชอาณาจักรในช่วง 30 ปีข้างหน้า (Infrastructure Intelligence:2021)

◆ IMF Blog ได้มีการกล่าวถึงปัญหาด้านการย้ายถิ่นฐานว่าเป็นปัญหาระดับโลกที่ต้องร่วมกันหาทางออก (IMFBlog: 2021) ที่ผ่านมามีจำนวนผู้อพยพได้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา ซึ่งปัจจุบันมีสัดส่วนมากกว่า 3 เปอร์เซ็นต์ของประชากรโลก โดยมีหลายปัจจัยไม่ว่าจะเป็นการลี้ภัยจากการถูกบังคับให้ออกจากประเทศ หรืออพยพจากปัญหาทางเศรษฐกิจ ความท้าทายหลักคือการจัดการกับผู้อพยพทางเศรษฐกิจหรือทั้งผู้ที่ลี้ภัยมาจากความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม ตัวอย่างในประเทศสวีเดนที่มีโครงการสำหรับผู้ลี้ภัยให้มีการจ้างงานและการฝึกอบรมภาษาเป็นเวลาสูงสุด 24 เดือน พร้อมด้วยผลประโยชน์ทางการเงิน ซึ่งเป็นการเริ่มช่วยให้ผู้ลี้ภัยที่หลังไหลเข้ามาหางานทำและยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในทศวรรษหน้า

◆ นอกจากนี้ยังมีบทความหนึ่งในการประชุมประจำปีของ World Economic Forum (World Economic Forum: 2021) ได้พูดถึงการให้ความสำคัญกับกระแสความเคลื่อนไหวของการเปลี่ยนแปลงด้านสภาพภูมิอากาศและเหตุการณ์ทางสภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลงอย่างสุดขีด แนวคิดของเศรษฐกิจหมุนเวียนจึงได้กลายเป็นกุญแจสำคัญในการ

ดำเนินการด้านสภาพภูมิอากาศ จากการรายงานของ Circularity-Gap ด้านเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) เปิดเผยว่า เมื่อการปล่อย CO2 ที่มากเกินไปจนเกิดเป็นข้อกั้วลถึงแรงกดดันที่จะกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ ส่งผลต่อการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ การล่มสลายของระบบนิเวศ และเกิดความล้มเหลวในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

◆ จากสถานการณ์ความเชื่อมโยงระหว่างการดำเนินการทางเศรษฐกิจได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับธรรมชาติจำเป็นจะต้องพึ่งพากัน และยังคงแสดงให้เห็นว่าระบบเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนโลกปัจจุบันนี้ถูกขับเคลื่อนด้วยวิถีชีวิตที่วุ่นวาย กระทบต่อสภาพแวดล้อม การบริโภคที่สิ้นเปลืองการควบคุมและกลายเป็นการผลกระทบให้กับธรรมชาติ เป็นระบบเศรษฐกิจที่ไม่ยั่งยืน วิกฤตทางสภาพภูมิอากาศที่เกิดขึ้นทำให้มีความชัดเจนว่าแค่การเติบโตทางเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียวไม่สามารถทำให้เรามีคุณภาพชีวิตที่ดีได้ การเติบโตทางเศรษฐกิจที่ดีควรควบคู่ไปกับการเพิ่มความยั่งยืนทางด้านสิ่งแวดล้อมและกระตุ้นการขยายตัวทางเศรษฐกิจโดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

▶ สถานการณ์ด้านสังคม

เมื่อไม่นานมานี้ ซีอีอาร์ (WARC an Ascential Company: 2021) ผู้อำนวยการฝ่ายกลยุทธ์ของ Media Monks บริษัท ผู้ผลิตผลงานสร้างสรรค์ด้านดิจิทัล ได้กล่าวถึง พฤติกรรมการเลือกซื้อของบนสื่อโซเชียลที่เกิดขึ้นของสังคมใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิต จากเหตุการณ์ พฤติกรรมการเลือกซื้อของจะมีการเปลี่ยนแปลงขึ้นในทศวรรษหน้า โดยปัจจุบัน Instagram เป็นหนึ่งในช่องทางในการเลือกซื้อของที่มีอิทธิพลต่อคนในสังคมอย่างมากซึ่งอาจจะทำให้เกิดพฤติกรรมการซื้อแบบไม่ทันได้คิด นอกจากนี้ในโลกสังคมออนไลน์ยังเปิดโอกาสให้ขายสินค้าได้

หลากหลายชนิดรวมไปถึงการค้าประเวณีอีกด้วย ปัจจุบันมีการพัฒนาช่องทางการค้าอย่างมากมายซึ่งอาจกล่าวได้ว่าในอีกไม่กี่ปีข้างหน้า การค้าต่าง ๆ จะมีการสอดแทรกเนื้อหาและช่องทางการเข้าถึงที่ง่ายมากขึ้น และจะกลายเป็นการเกิดสังคมรูปแบบใหม่ขึ้นที่มีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิต

◆ องค์การอนามัยโลก (WHO) (YubaNet.com: 2021) แสดงความกังวลเกี่ยวกับความคลาดเคลื่อนของ “ข้อมูลข่าวสาร” ที่เกิดทั่วโลกเกี่ยวกับวัคซีน COVID-19 นักวิทยาศาสตร์สร้าง ‘วัคซีนทางจิต’ เพื่อป้องกันชาวปลอมจากกลุ่มต่อต้านการฉีดวัคซีน คาดว่าจะครองใจเสียเสียในทศวรรษหน้าหากปล่อยทิ้งไว้โดยไม่มีใครทักท้วง นั่นเป็นเพราะการเปิดตัววัคซีนที่มีประสิทธิภาพจะต้องอาศัยความเชื่อมั่นในวัคซีนที่สูง ข้อมูลที่ไม่ถูกต้องของไวรัสอาจส่งผลเสียต่อความเชื่อมั่นและนำไปสู่ความลังเลใจในวัคซีน เมื่อเร็ว ๆ จากผลการศึกษา ซึ่งพบว่าความเชื่อที่สูงขึ้นในข้อมูลที่ผิดเกี่ยวกับไวรัสสัมพันธ์กับความเต็มใจในการฉีดวัคซีนที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการแพร่กระจายข้อมูลเท็จเกี่ยวกับโควิด-19 กลับพบว่านักวิทยาศาสตร์ต้องเผชิญกับความท้าทายหลายประการ ทั้งข่าวลือที่แพร่สะพัดในเครือข่ายสังคมออนไลน์ เร็วกว่าไกลกว่า และลึกกว่าข่าวอื่นๆ ทำให้การแก้ไข ตรวจสอบข้อเท็จจริงเข้าถึงได้ยาก และสร้างความเข้าใจผิดในวงกว้างมากขึ้น

▶ บทสรุป

จากสถานการณ์ดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นถึงบทบาทและอิทธิพลของการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่เข้ามาปรับเปลี่ยนรูปแบบกระบวนการคิด การดำเนินชีวิต การสื่อสารและการใช้งานต่าง ๆ สามารถทำได้ในทุกที่ทุกเวลา รวมทั้งสื่อสังคมออนไลน์ที่เข้ามาก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรม ทุกเพศ ทุกวัยเกิดการสร้างพื้นที่ในการนำเสนอตัวตน ความคิดมากขึ้น ส่งผลไปยังพฤติกรรมในการดำเนินชีวิต และส่งผลต่อภาวะทางอารมณ์ การรับข่าวสารจากหลายช่องทางอาจนำไปสู่การเกิดความเข้าใจผิดเกี่ยวกับข้อมูล การตกเป็นเหยื่อชาวปลอม (Fake news) ได้ง่ายขึ้น โดยเกิดจากการปริมาณการใช้อินเทอร์เน็ตที่มากขึ้น ความจำเป็น และส่งผลให้มีความสัมพันธ์กับอาการซึมเศร้าตามมาด้วย รวมถึงอาการทางจิตเวชอื่นๆ เช่น ความวิตกกังวล ความก้าวร้าวรุนแรง ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมดังที่เกิดในสังคมปัจจุบัน

ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ กภศ.ศศย.สปท.

โทรศัพท์ 0 2275 5716 E-mail: rsdssc2559@gmail.com

สถานการณ์ด้านการเมืองและการทหาร

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย พ.ท. อารังชัย หนูนุกัณฑ์ และ นางสาวสิริภัทร เทียมพัฒน์

สำหรับสถานการณ์ด้านการเมือง-การทหารในห้วงเดือน มิ.ย. - ส.ค.64 สามารถสรุปสถานการณ์ได้ดังนี้

◆ ข้อมูลจาก CSIS เมื่อวันที่ 6 ก.ค.64 ได้กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญของการแข่งขันด้านความมั่นคงในทศวรรษหน้า คือความท้าทายในการหลบซ่อนและการค้นหา การปรับปรุงความสามารถในการปฏิเสธและการหลอกลวงของประเทศมหาอำนาจ ที่ได้สรุปได้ว่า 3 ประเทศมหาอำนาจด้านความมั่นคง ระหว่างสหรัฐฯ กับคู่ต่อสู้หลักอย่างจีน และรัสเซีย จะเกิดการแข่งขันกันมากขึ้นในระดับโลก

ไม่จำกัดเฉพาะฝั่งยุโรปตะวันออก ทะเลจีนใต้ หรือแคไต้หวัน การแข่งขันจะเข้มข้นขึ้นทั้งในแอฟริกา ละตินอเมริกา ตะวันออกกลาง เอเชียใต้ และภูมิภาคอื่นๆ การแข่งขันจะเกิดมากขึ้นในโดเมนไซเบอร์และอวกาศ อย่างจีนและรัสเซียสามารถวางมัลแวร์ในโครงสร้างพื้นฐาน นำเอาข้อมูลที่สำคัญจากเครือข่ายไร้สาย 5G เช่น Huawei และ ZTE ได้ง่ายขึ้น หน่วยงานด้านการทหารและข่าวกรองของสหรัฐฯ และพันธมิตรมีแนวโน้มที่จะต้องเผชิญกับความท้าทายที่สำคัญนี้ กลยุทธ์และกลวิธีด้านเทคโนโลยีของจีนและรัสเซียที่ยังหลบซ่อนอยู่มีแนวโน้มที่จะถูกพัฒนาและทำให้สหรัฐฯ อเมริกากับพันธมิตรติดตามกิจกรรมของพวกเขาได้ยากขึ้น ด้านการทหารกองกำลังภาคพื้นดินของสหรัฐฯ กำลังลดทอนกำลังทางทหารของตนจากพื้นที่การแข่งขันที่สำคัญ รวมถึงตะวันออกกลาง แอฟริกา และเอเชียใต้ การพัฒนาเหล่านี้จะทำให้

สหรัฐฯ และพันธมิตรต้องพัฒนาขีดความสามารถมากขึ้นเรื่อย ๆ ในการเฝ้าติดตามเพื่อรับมือกับความท้าทายที่หลากหลาย

◆ การคาดการณ์ของเครือข่าย Aviation Week Network ระบุว่าเอเชีย-แปซิฟิกจะมีเครื่องบินทางทหารประจำการในภูมิภาคที่ใหญ่ที่สุดภายในปี 2573 หรือประมาณการร้อยละ 37.5 ของเครื่องบินทหารที่สร้างขึ้นใหม่ทั้งหมดนั้นจะถูกส่งมอบในทศวรรษหน้า และจะมีการจัดซื้อโดยประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกมากกว่าที่ใดในโลก โดยเครื่องบินประมาณ 1 ใน 4 ลำที่จะถูกจัดส่งไปทั่วภูมิภาค

นั้นจะเป็นเครื่องบินรบ เนื่องจากประเด็นการใช้จ่ายด้านการป้องกันประเทศที่เพิ่มมากขึ้น และความไม่แน่นอนด้านยุทธศาสตร์จึงเป็น

กำลังขับเคลื่อนความทันสมัยของกองทัพอากาศให้เกิดขึ้นทั่วทั้งภูมิภาค รวมถึงความสามารถในการผลิตของชนชั้นพื้นเมืองที่พัฒนาเพิ่มมากขึ้น จะส่งผลให้สัดส่วนการผลิตเครื่องบินทางทหารในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกจะเพิ่มขึ้นในที่สุด (Aviation Week Network: 2021)

◆ สหราชอาณาจักรทบทวนแผนกลาโหมลดจำนวนทหารเหลือ 72,500 นาย ภายในปี 2568 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการย้ายไปสู่โดรนและสงครามไซเบอร์ เบน วอลเลซ รัฐมนตรีกระทรวงกลาโหมกล่าวว่า รัฐบาลกำลังเพิ่มการใช้จ่ายด้านการป้องกันประเทศของสหราชอาณาจักรอีก 24 พันล้านปอนด์ในช่วงสี่ปีข้างหน้า และมีการคาดการณ์ว่าจะมีการตัดลดกำลังทหารลง โดยมีการลดลง 10,000 คนและการลดจำนวนผู้ฝึกสอนเต็มรูปแบบในกองทัพจาก 82,040 คนในปัจจุบันเป็น 72,500 คนในปี 2568 ซึ่งไม่ได้มีการคัดเลือกทหารใหม่มาแทนที่ทหารที่ปลดประจำการ หน่วยนาวิกโยธินซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของโครงสร้างกองทัพของสหราชอาณาจักรจะถูกปรับเปลี่ยนให้เป็น กองกำลังคอมมานโดแห่งอนาคต (Future Commando Force) ซึ่งจะรับงานเดิมที่กองกำลังพิเศษ SAS (ย่อมาจาก Special Air Service) และ SBS (ย่อมาจาก Special Boat Service) มาทำต่อหลายอย่าง กองกำลังนี้จะได้รับเงินลงทุนโดยตรงมากกว่า 200 ล้านปอนด์ (ประมาณ 8,560 ล้านบาท) ในช่วงกว่า 10 ปีข้างหน้า เพื่อปฏิบัติการด้านความมั่นคงทางทะเล และ “การป้องกันและยับยั้ง

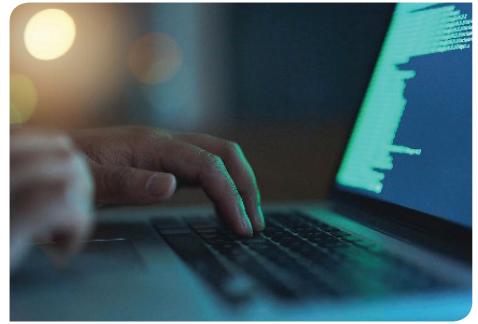

กิจกรรมร้ายๆ และตอบโต้ภัยคุกคามของรัฐ” หลังจากมีการเผยแพร่การทบทวนอีกอย่างหนึ่งที่เรียกว่า การทบทวนนโยบายด้านกลาโหมและต่างประเทศแบบบูรณาการ รัฐมนตรีหลายคนระบุว่า จำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงขนาดใหญ่เพื่อให้กองทัพคล่องตัวมากขึ้น ส่วนหนึ่งของการทบทวนนี้ รัฐบาลได้ปรับเพิ่มการจำกัดหัวรบนิวเคลียร์ของสหราชอาณาจักรจาก 180 เป็น 260 หัว (BBC News: 2021)

◆ ข้อมูลจาก Study International มีการรายงานว่า ในทศวรรษหน้า อาชีพนักวิเคราะห์ด้านความปลอดภัยและข้อมูล (Cyber Security) จะเป็นอาชีพที่เติบโต

รวดเร็วที่สุดอันดับที่ 10 ในทศวรรษหน้า

(Study international: 2021) โดยมีอัตราการเติบโตในการจ้างงานคิดเป็น 31%

เมื่อเทียบกับอัตราการเติบโตเฉลี่ย 4% ในทุกอาชีพ ซึ่งงานด้าน (Cyber Security) เป็นหนึ่งในสายงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) มีหน้าที่ส่วนใหญ่อยู่เกี่ยวกับการปกป้องสินทรัพย์ดิจิทัลจากการแฮก การโจมตี และยังรวมไปถึงเทคนิควิธีการใช้งาน ขั้นตอนและมาตรการรักษาความปลอดภัยต่าง ๆ เพื่อป้องกันการเข้าถึงข้อมูลที่เก็บไว้ในสื่อทางกายภาพหรือสื่อออนไลน์ โดยไม่ได้รับอนุญาต และเนื่องด้วยจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ผลักดันการเปลี่ยนแปลงทั่วโลกสู่การทำงานทางไกลและการเรียนรู้ออนไลน์ ซึ่งอาชญากรรมทางไซเบอร์ที่เพิ่มขึ้นทำให้เกิดความเสียหายร้ายแรงและมหาดล การรักษาความปลอดภัยทางไซเบอร์จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

► บทสรุป

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า จากสถานการณ์โลกในปัจจุบัน สิ่งที่เราเห็นได้คือ การวางแผนด้านยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง จะถูกหลบซ่อนและเก็บเป็นความลับมากขึ้น นำมาสู่การวางแผนการใช้อาวุธระบบดาวเทียมจะถูกพัฒนาให้สามารถตรวจจับได้ยากและทำงานได้ดีขึ้น ซึ่งเอเชียแปซิฟิกเป็นพื้นที่ทางยุทธศาสตร์ที่ประเทศมหาอำนาจให้ความสนใจอาจทำให้มีการใช้อำนาจทางการทหาร เข้ามาแทรกแซงในพื้นที่นี้ ซึ่งทำให้ต้องมีการพัฒนายุทธโธปกรณ์ทางทหารให้มีความทันสมัยที่มากขึ้น โดยเฉพาะเทคโนโลยี 5G และความมั่นคงทางไซเบอร์ ซึ่งบางประเทศได้ใช้โอกาสนี้ในการลดกำลังพลและแทนที่ด้วยการใช้ยุทธโธปกรณ์อัตโนมัติมากขึ้น ด้วยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีจะสร้างความแตกต่างด้านการทหารอย่างก้าวกระโดดที่นำมาสู่การแข่งขันสะสมอาวุธในแต่ละภูมิภาค

ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ กศย.ศศย.สปท.

โทรศัพท์ 0 2275 5715 E-mail: research.ssc@gmail.com

ส่วนที่ 3

การปฏิบัติงานที่สำคัญของศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์

1. การประชุมแลกเปลี่ยนทางวิชาการระหว่างศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์กับสถาบัน CICIR สปจ.

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ประชุมแลกเปลี่ยนทางวิชาการกับสถาบัน China Institutes of Contemporary International Relations (CICIR) สปจ. เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ 22 ก.ค.64 ณ ห้องประชุมศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ ในรูปแบบการประชุมทางไกลผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Video Teleconference) โดยมี พล.อ.ต. ภูมิไจ เลขสุนทรการ เป็นประธานฯ ฝ่ายไทย ในการประชุมฯ ครั้งนี้ เป็นการแลกเปลี่ยนทางวิชาการเพื่อดำรงความร่วมมือกับเครือข่ายทางวิชาการในต่างประเทศ

โดยศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ฯ นำเสนอประเด็นในการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นหัวข้อ “Biden administration’s Asia policy and the relationship between US and Thailand” และ “Regional economic integration in East Asia and the outlook for China and Thailand to join CPTPP after RCEP”

และสถาบัน CICIR นำเสนอประเด็นในการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นหัวข้อ “Health diplomacy: challenges of ASEAN from the competition of the great power” และ “Perspective on the linkage of the Belt and Road Initiative (BRI) and the Eastern Economic Corridor (EEC) : opportunities and challenges”

2. การประชุมเชิงปฏิบัติการ

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “ร่วมค้นหาจุดวิกฤติที่ประเทศไทยควรให้ความสำคัญต่อการแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 19 (COVID-19) สายพันธุ์ใหม่” เมื่อวันที่ 11 ส.ค.64 ณ ห้องประชุมศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ฯ ผ่านระบบ web conference ด้วยโปรแกรม Zoom Cloud Meetings วัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์จุดวิกฤติและกำหนดแนวทางในการแก้ปัญหา ในสถานการณ์ฉุกเฉิน/วิกฤติ จากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) รวบรวมข้อมูลข้อคิดเห็นและจัดทำเป็นข้อเสนอแนะต่อกองทัพและรัฐบาล โดยมี พล.อ.ต. ภูมิไจ เลขสุนทรการ ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ฯ เป็นประธาน

การประชุมดังกล่าวเป็นการระดมสมองจากศิษย์เก่าหลักสูตรนักยุทธศาสตร์ (SSC Alumni) รุ่น 9 – รุ่นที่ 14 จำนวนทั้งสิ้น 30 คน โดยใช้กระบวนการคิดเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Thinking) เป็นกรอบแนวทางในการระดมสมอง เพื่อวิเคราะห์และกำหนดแนวทางในการแก้ปัญหา ดังนี้ (1) ระบุปัญหาการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา-19 (COVID-19) หา Critical Point (จุดวิกฤติสำคัญ) (2) กำหนดเป้าหมายในการแก้ปัญหาจาก Critical Point (จุดวิกฤติสำคัญ) (3) กำหนดผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง Critical Point (จุดวิกฤติสำคัญ) (4) กำหนดแนวทางในการแก้ปัญหา Critical Point (จุดวิกฤติสำคัญ) และ (5) กำหนดแนวทางในการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ให้ตรงประเด็น ทัวถึง และครอบคลุม

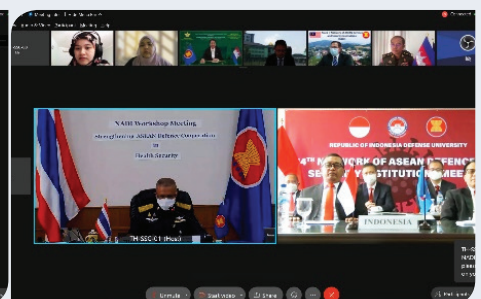
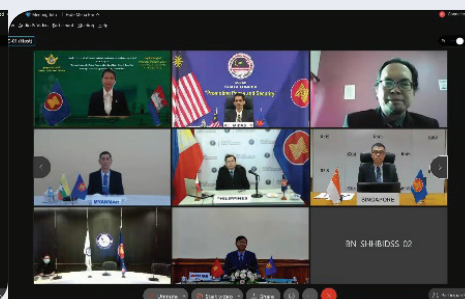
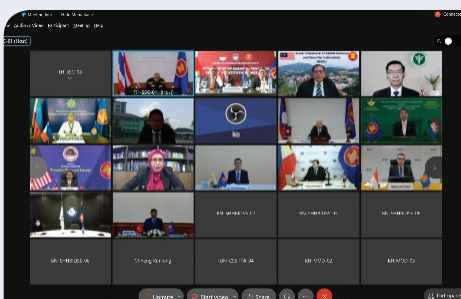
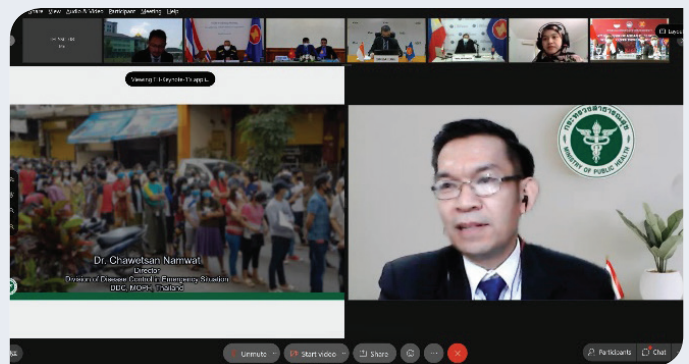
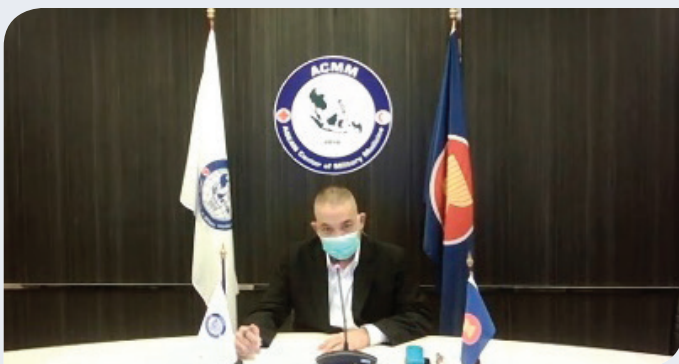

3. การประชุม Track II Network of ASEAN Defence and Security (NADI)

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ จัดการประชุมทางวิชาการเครือข่ายหน่วยงานด้านความมั่นคงแห่งอาเซียน (Network of ASEAN Defence and Security Institutions : NADI Meeting) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2564 เรื่อง “ความร่วมมือของกองทัพอาเซียนเพื่อความมั่นคงด้านสาธารณสุข (Strengthening ASEAN Defence Cooperation in Health Security) ระหว่างวันที่ 17 – 19 ส.ค.64 ในรูปแบบการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (โปรแกรม Cisco Webex) วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความมั่นคงด้านสาธารณสุขของอาเซียนให้เกิดขึ้นอย่างยั่งยืนทางกลางการแข่งขันของประเทศมหาอำนาจในภูมิภาคอาเซียน เพื่อศึกษาภัยคุกคามความมั่นคงของอาเซียนที่จะเกิดขึ้นในอนาคตท่ามกลางการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 และเพื่อให้ได้แนวทางและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการกำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางในการเสริมสร้างความมั่นคงด้านสาธารณสุขให้กับกองทัพ ประเทศไทย และภูมิภาคอาเซียนได้

อย่างยั่งยืน โดยการประชุมฯ ประเทศสมาชิกอาเซียนจะมีการหมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพในการจัดการประชุมฯ ทุกปี ซึ่งในปี 2564 ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพ โดยมี พล.อ.ต. ภูมิใจ เลขสุนทรการ ผอ.ศสย.สพท. เป็นประธานการประชุมฯ และผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย เครือข่ายหน่วยงานด้านความมั่นคงแห่งอาเซียน (NADI) 10 ประเทศ 13 สถาบัน ศสย.สพท. ได้ร่วมนำเสนอประเด็นทางวิชาการ ในหัวข้อ “ASEAN Defence Cooperation in respond to future emerging, re-emerging infectious diseases and other public health emergencies” โดยมีรายละเอียด ดังนี้ (1) ความท้าทายของอาเซียนกับโรคอุบัติใหม่/อุบัติซ้ำ (2) โรคอุบัติใหม่/อุบัติซ้ำ : บทเรียนจากการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 และ (3) ข้อเสนอแนะ อาทิ การส่งเสริมความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ การรักษาห่วงโซ่อุปทานในภูมิภาค การส่งเสริมการทูตหลายทิศทางและการทูตเชิงป้องกัน และความชัดเจนของความร่วมมือในภูมิภาค

4. การประชุมวิชาการ ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ ครั้งที่ 2/2564

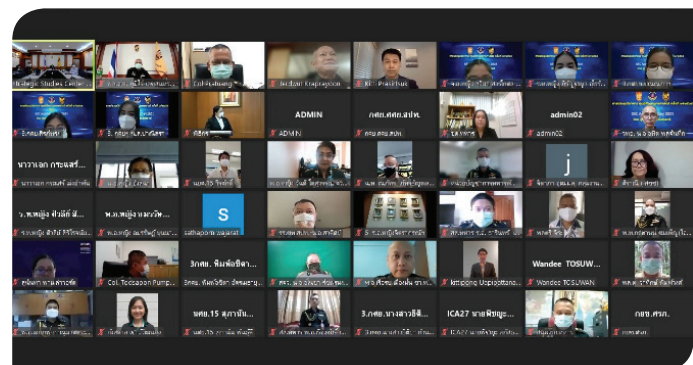
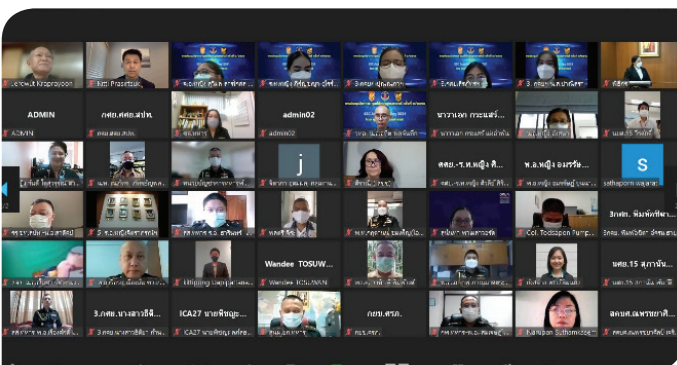
ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ จัดการประชุมวิชาการ ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ ครั้งที่ 2/2564 เรื่อง “SSC Academic Day 2021” ผ่านระบบ Web Conference โปรแกรม ZOOM Cloud Meetings โดยมี พล.อ.ต. ภูมิใจ เลขสุนทรากกร ผอ.ศศย.สปท. เป็นประธาน โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ผลงานวิชาการด้านยุทธศาสตร์และความมั่นคงที่ ศศย.สปท. ได้จัดทำขึ้น และการนำเสนอผลงานต่อผู้ทรงคุณวุฒิด้านยุทธศาสตร์และความมั่นคง เพื่อพัฒนาผลงานวิชาการให้มีมาตรฐานและมีคุณภาพ โดยมีผู้เข้าร่วมการประชุมผ่านระบบออนไลน์ ประกอบด้วย ผู้แทนจากหน่วยงานด้านความมั่นคงทั้งภายในและภายนอกกระทรวงกลาโหม นักวิชาการจากหน่วยงาน/สถาบันการศึกษา และประชาชนทั่วไป จำนวนทั้งสิ้น 65 คน

ในการแสดงผลงานวิชาการของศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2564 ดังนี้

1. งานเอกสารวิจัย (Research Paper) เรื่อง “การพัฒนาแนวทางการเสริมสร้างเยาวชนไทยให้เป็นพลเมืองที่ดีของชาติ”
2. เอกสารประเมินยุทธศาสตร์ (Strategic Outlook) เรื่อง “Thailand Strategic Outlook 2021-2023”
3. เอกสารศึกษาทางวิชาการ (Working Paper) เรื่อง “การศึกษาการแก้ไขปัญหาเสพติดเชิงการปฏิบัติของกองทัพ
4. เอกสารศึกษาเฉพาะกรณี (Case Study) จำนวน 5 เรื่อง ได้แก่

- เอกสารศึกษาเฉพาะกรณี เรื่อง “ความท้าทายต่อการเปลี่ยนแปลงสถาปัตยกรรมด้านความมั่นคงของอาเซียน : กรณีศึกษาความไม่สงบทางการเมืองของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์”
- เอกสารศึกษาเฉพาะกรณี เรื่อง “คู่มือการจัดการทำภาพอนาคตทางยุทธศาสตร์ (Strategic Foresight)”
- เอกสารศึกษาเฉพาะกรณี เรื่อง “การใช้การวาดภาพอนาคตเชิงยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงขั้นต้น (Preliminary Security Strategic Foresight)”
- เอกสารศึกษาเฉพาะกรณี เรื่อง “ภาพอนาคตการศึกษาของกองทัพรองรับศตวรรษที่ 21”
- เอกสารศึกษาเฉพาะกรณี เรื่อง “Thailand Security Trend and Driving Forces 2021”

วิสัยทัศน์ ศคย. (Vision)

เป็นองค์กรชั้นนำในการสร้าง
และเผยแพร่องค์ความรู้ด้านยุทธศาสตร์
และความมั่นคง ด้วยการเป็น
DIGITAL และ SMART ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์
เพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศในอาเซียน
Strategic wisdom for people

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
62 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพฯ 10400
โทร. 02-275-5716 www.sscthailand.org